Les Corts Constituents, per llei que publica «La Gaceta», han confiat a la Comissió de responsabilitats la missió d'instruir totes les diligències que cregui necessàries per a depurar i exigir les altes responsabilitats polítiques

La Veu de Catalunya

EDICIO DEL VESPRE

Els senyors Keit Ros i Siepmann, s'han entrevistat amb el governador del Banc de França per a la concessió, d'acord amb els Bancs nord-americans, de crèdits a Anglaterra

Any XLI. - N.º 10.988 | Barcelona: Divendres, 28 d'agost de 1931 | 10 cèntims

L'administració municipal

La sessió celebrada dimecres per l'Ajuntament de Barcelona palesà una altra volta la incoherència i la desorientació de la majoria consistorial. Es un mancament orgànic que no es guareix amb el canvi d'un cap de majoria. Tres n'ha tingut en quatre mesos i la seva actuació s'ha desenvolupat seguint el mateix ritme inharmònic, si ens és permesa aquesta expressió paradoxal en gràcia a l'exactitud.

La majoria suscità un debat estèril, inútil, a base de la secularització dels cementiris. Com ja feren notar els nostres volguts amics de la minoria regionalista, aquell debat, per les raons que donaren i que ja coneixen els nostres lectors, no podia tenir cap eficàcia. Era solament un debat per a la galeria, un debat l'únic efecte pràctic del qual no podia ésser altre que ferir innecessàriament la consciència religiosa del país. Però, com molt oportunament remarcaren els nostres amics, la majoria es troba davant del fet que una part qualificada dels periòdics d'esquerra ha començat d'atacar-la per la seva gestió municipal. I aleshores la majoria no troba altre mitjà més eficaç per a cobrir aquelles deficiències de gestió que evocar els seus antecedents revolucionaris i extremar el seu anticlericalisme atàvic. No s'adonen que amb aquesta actitud perjudiquen el règim que creuen personificar. No recorden la diferència d'ambient del primer més de la República amb la situació en què s'ha trobat el Govern després dels fets vandàlics dels dies 10, 11 i 12 de maig. No veuen que, si fos exacta la versió que ells mateixos donen de l'estat d'esperit dels pobles del Nord, això constituiria la condemnació més dura dels procediments que han arribat a suscitar un perill semblant.

La majoria volgué cobrir amb una nova manifestació sectària d'anticlericalisme vuitcentista la seva constant ineficàcia en l'administració municipal. D'aquesta ineficàcia donà dimecres una nova prova, encara, si això és ja possible, més colpidora que les anteriors.

Ens referim a l'actitud de la majoria davant el problema plantejat per l'augment de tarifes dels transports urbans.

Durant tres sessions seguides, hom n'ha parlat al Consistori. Després d'aquestes tres sessions, la situació és molt clara. Les tarifes seran augmentades com a conseqüència única de la gestió municipal de la majoria. Es un fet evident que les companyies digueren sempre que no podien accedir als increments de sou que demanava llur personal si no augmentaven les tarifes del transport. Aquesta allegació no fou contestada mai ni per l'alcalde ni per la majoria. Quan l'Alcaldia, doncs, per a evitar una vaga gravíssima, una setmana abans de les eleccions, avalava, amb la seva presència, i amb la seva intervenció, les negociacions i el compromís pactat entre les companyies i llurs obrers, acceptava implícitament l'augment de les tarifes.

Fou per això que quan dimecres els nostres amics de la minoria regionalista demanaren a l'alcalde si ell autoritzaria l'augment de tarifes, no aconseguiren una resposta concreta. Mentre el senyor Casanoves, secundat per la majoria, assegurava que, si ell ocupava aleshores accidentalment el lloc de l'alcalde, no autoritzaria cap augment, el doctor Aiguader es limitava a dir que ell faria, en igual cas, el que li dictés la seva consciència. Hi havia, doncs, un imperatiu d'ordre moral que virtualment impedia a l'alcalde adoptar la franca posició del senyor Casanoves. I en dir això no formulem cap censura al doctor Aiguader. Tot el contrari. La consciència de la realitat de la seva situació li impedí dir que no autoritzaria l'augment de tarifes. I, efectivament, no hi hagué manera que pronunciés una sola paraula en aquest sentit.

Exsitia, doncs, una diferència essencial, notòria, evident a tothom, entre la posició adoptada pel cap de la majoria i la posició adoptada per l'alcalde.

Es clar que aquesta divergència fonamental no podia tenir políticament sinó una solució. Però ja hem quedat que l'Esquerra Republicana ha vingut a trencar tots els motllos.

Davant d'aquesta situació, que collocava l'Ajuntament en una actitud de vaguetat i ineficàcia; sense esma l'Esquerra per a sostenir el dictamen de la Comissió nomenada pel Consistori i controlada per la mateixa Esquerra; patents les divergències entre l'alcalde i el cap de la majoria, amb totes les seves derivacions eventuals, els nostres amics de la minoria regionalista no podien fer sinó el que feren: retirar-se de la Comissió esmentada i declinar en la majoria tota la responsabilitat del que pugui passar com a conseqüència de tan anòmala actuació.

Les eleccions per al Parlament de Catalunya

El que ens diu el senyor Joaquim Ventalló

LA VEU DE CATALUNYA, desitjant facilitar al President del Govern Provisional de la Generalitat de Catalunya elements de judici per a fixar el procediment electoral mitjançant el qual ha d'ésser constituït el nostre primer Parlament autònom, ha obert una informació sobre aquestes interessantíssimes matèries. Cal repetir l'advertiment que les idees emeses en aquesta informació no comprometen criteris de partit, sinó que expressen solament opinions personals, amb l'autoritat que els dóna en cada cas el nom que les subscriu.

ANTECEDENTS

Les eleccions per al primer Parlament de Catalunya hauran d'ésser fetes per sufragi universal directe i en cinc grans circumscripcions: Barcelona capital, Barcelona província i les tres províncies de Girona, Lleyda i Tarragona.

S'elegirà un diputat per cada 40 mil habitants.

Donades aquestes bases, es presenten una pila de problemes que hauran d'ésser resolts en la llei que es dicti. No els enumerem tots, però prenem en consideració alguns dels més urgents i transcendentals.

QUESTIONARI

I. ¿Quines dades estadístiques serviran per a la determinació del nombre d'habitants que ha de servir per al càlcul del nombre de diputats?

II. Les fraccions que excedeixin dels 40.000 habitants, ¿donaran dret a un diputat més?

III. ¿Amb quin Cens electoral han de fer-se les eleccions per a diputats a la Generalitat? ¿Amb l'existent o amb un de nou?

IV. Si és amb l'existent, ¿ha d'ésser revisat? ¿Quan, com i per qui? ¿Quines garanties hi haurà per a les inclusions i les exclusions?

V. Si és amb un Cens nou, ¿com es formarà? ¿Quin serà l'organisme que en tingui cura? ¿Quin mètode es seguirà?

VI ¿A quina edat començarà a tenir-se el dret de votar? ¿Hi han de tenir dret les dones?

VII. Establertes ja a l'Estatut les eleccions per circumscripcions, ¿es donarà representació a les minories?

VIII. ¿Quina garantia hi haurà per a identificar la persona de l'elector? ¿Es crearà un «carnet» d'identitat?

IX. El nombre de diputats que correspongui a les majories i a les minories, ¿serà fixat «a priori» per la llei o dependrà dels vots que obtingui cada candidatura?

X. ¿Com seran constituïdes les taules electorals? ¿Quins sistemes s'adoptaran per a garantir el secret i la llibertat del vot?

XI. L'examen i resolució de les actes protestades ¿ha de correspondre al Parlament o als tribunals?

XII. ¿Es permetrà que puguin ésser elegits diputats els que exerceixin un càrrec d'autoritat o que permetin una coacció legal o moral sobre els electors?

XIII. Penalitats dels delictes electorals.

XIV. Organismes i procediments ràpids i garantits per a l'exercici de les accions dimanants dels delictes electorals.

* * *

Ahir publicàrem la contestació al precedent qüestionari del l'ex-regidor de Barcelona i actual diputat a la Generalitat de Catalunya senyor Martí Esteve. Avui inserim la contestació del senyor Joaquim Ventalló, actual regidor de l'Ajuntament de Barcelona i director de «L'Opinió». El fet de pertànyer a les noves generacions polítiques, que actuen per primera vegada en la vida pública del país després de la Dictadura, augmenta l'interès de la seva opinió.

Diu:

Abans de respondre el vostre qüestionari cal tenir present — perquè sembla que alguna de les vostres preguntes no ho té en compte — que Catalunya, en acceptar l'Estatut, ha acceptat que la primera vegada que es convoquin unes eleccions catalanes, el President tingui la prerrogativa d'ordenar com s'han de fer. Està acceptat, i no hi podem pas anar en contra. Després ja vindrà l'Assemblea Constituent catalana i fixarà les normes per a l'esdevenidor. Mentrestant, si les eleccions han d'ésser fetes en el termini del primer mes d'entrada en vigor de l'Estatut, no veig que sigui humanament possible revisar censos, ni fer cap llei electoral nova — com no en fés una d'interina el Govern provisional de Catalunya —. Altrament, la llei electoral d'en Maura, de l'any 7, no és cap bunyol, per fer-nos decidir a rebutjar-la en absolut, per una vegada, i donada la premura de temps.

Aleshores, personalment, entenc que les vostres preguntes poden ésser contestades així:

I. Quines dades estadístiques podrien servir per a la determinació del nombre d'habitants que ha d'ésser comptat per al càlcul del nombre de diputats? — El darrer cens electoral.

II. Les fraccions que excedeixin dels 40.000 habitants, ¿donaran dret a un diputat? — Si arriben a les dues terceres parts de 40.000, sí.

III. ¿Amb quin cens electoral han de fer-se les eleccions per a diputats de la Generalitat? ¿Amb l'existent o amb un de nou? — Amb el darrer.

IV. Si és amb l'existent, ¿ha d'ésser revisat? Quan, com i per qui? ¿Quines garanties hi haurà per a les inclusions i les exclusions? — El darrer cens fou revisat laboriosament per tots els partits, entre ells la Lliga Regionalista.

V. Si és amb un cens nou, ¿com es formarà? — Ja hem dit que es faci amb el cens darrer.

VI. ¿A quina edat començarà a tenir-se el dret de votar? — A 23 anys.

¿Han de tenir dret de votar les dones? — Aquesta vegada, no. No es culpa d'elles, però, en general, llevat d'excepcions, els manca preparació política. Les Corts Constituents aconsellaran, en elaborar la llei electoral, com ha de regular-se el vot de la dona, que no es pot pas negar.

VII. Establertes ja a l'Estatut les eleccions per circumscripcions, ¿es donarà representació a les minorites? — Sí.

VIII. ¿Quina garantia hi haurà per a identificar la persona de l'elector? Es crearà un carnet d'identitat? — Per a l'esdevenidor, sí.

IX. El nombre de diputats que correspongui a les majories i a les minories, ¿serà fixat «a priori» per la llei o dependrà dels vots que obtingui cada candidatura? — Haurà d'ésser fixat «a priori».

X. ¿Com seran constituïdes les taules electorals? ¿Quins sistemes s'adoptaran per garantir el secret i la llibertat del vot? — Caldrà atendre's al que diu la llei electoral vigent.

XI. L'examen i resolució de les actes protestades ¿ha de correspondre al Parlament o als Tribunals? — Al Parlament.

XII. ¿Es permetrà que puguin ésser elegits diputats els que exerceixin un càrrec d'autoritat o que permeti una coacció legal o moral sobre els electors? — El Govern provisional de Catalunya podrà dictar unes normes d'incompatibilitat.

XIII. ¿Penalitats dels delictes electorals? — Les que fixa la llei electoral actual.

XIV. ¿Organismes i procediments ràpids i garantits per a l'exercici de les accions dimanants dels delictes electorals? — Organismes: els Jutjats de primera Instància amb dret d'apel·lació a la Territorial. Procediments: els de delictes infraganti de la llei d'Enjudiciament criminal.

LA REPUBLICA

El viatge del senyor Macià a Madrid

UN RESUM

(Del nostre redactor corresponsal) *Madrid, agost.*

El senyor Macià ha passat més de vuit dies a Madrid i el viatge ha tingut el lògic coronament, amb la natural i entusiàstica arribada feta a Barcelona i altres poblacions de Catalunya al President de la Generalitat. A Madrid, el senyor Macià s'ha pogut dedicar a dues coses una mica diferents: ha passat una bona part del seu temps dedicat al repòs i a l'exercici de l'admirable esport de l'excursionisme. Ha visitat amb els seus amics la majoria de poblacions que tenen fama dels voltants de Madrid. Ha visitat també diverses curiositats d'aquesta ciutat. Totes aquestes distraccions les ha alternades el senyor Macià amb la política. Ha fet diverses visites, algunes molt importants des del punt de vista de l'Estatut. I són aquestes visites, en definitiva, el que cal recollir del viatge del senyor Macià a Madrid.

La visita que el senyor Macià féu al senyor Lerroux, tingué un gran interès. Tingué lloc al Ministeri d'Estat, i els dos homes públics parlaren francament. Tenim del senyor Lerroux mateix una referència d'aquesta visita. Es la següent: en el curs de la visita el senyor Macià parlà al senyor Lerroux de les dificultats que algun dia pot tenir la República espanyola i dels obstacles que haurà encara, probablement, de vèncer. Sobre aquest punt, el senyor Macià sostingué la teoria que si ve un període de dificultats, Catalunya serà l'últim baluard de la República espanyola. El senyor Lerroux escoltà al senyor Macià notòriament complagut. Com a contrapartida d'aquesta oferta possible, el senyor Macià preguntà quina posició adoptaria Lerroux, en cas d'ésser algun dia president del Consell de Ministres, davant del règim autonòmic que pogués trobar a Catalunya. El senyor Lerroux contestà que si es algun dia president i troba a Catalunya un règim autonòmic, pensa respectar estrictament l'«statu quo aute» que hi hagi establert, i en tot cas no pensa fer cap política de regressió antiautonòmica. El senyor Macià prengué nota, encantat, d'aquesta intenció.

La visita al senyor Prieto tingué lloc al Congrés, i, a més dels protagonistes, hi assistiren Aguadé, Hurtado i Besteiro, que actuà de president i serví d'intermediari. El xoc era una mica difícil, primer per la posició que ha mantingut sempre Prieto davant del problema català, i després perquè fatalment hi hauria un moment o altre en què caldria parlar de la part més difícil de l'Estatut: això és, de la part econòmica i financiera. Quan Prieto sentí, però, que de part catalana hom acceptava tota mena de discussions i negociacions referents a aquest punt, s'amansí considerablement. Es parlà, concretant més, de la conferència que s'ha de formar, amb gent de dins i de fora del Parlament, per discutir la part econòmica de l'Estatut. Sorgiren noms en el curs de la conversa: Carner, Lluhí, Corominas, com a parlamentaris, Tallada, Vidal i Guardiola i Virgili, com a tècnics. Prieto no donà noms, encara, però sortí evidentment satisfet de la conversa. El fet que els seus interlocutors no haguessin donat proves de rigidesa el tingué per molt favorable.

El senyor Maciá no visità pas a Maura. Hom ha dit que això tenia relació amb els suposats compromisos que té el senyor Macià amb el Sindicat Unic. Així s'ha donat a entendre, en tot cas, de manera molt oficiosa. El cert és, però, que durant l'estada del senyor Macià a Madrid — concretament el divendres a la nit — el senyor Maura tingué una llarga conversa, naturalment política, amb el senyor Hurtado, que és, com tothom sap, l'agent més oficiós i més actiu del senyor Macià a Madrid. La visita passà desapercebuda, i fou discretament tractada per la premsa de Madrid; la recollim perquè és un fet que considerem de la més indubtable importància política.

Amb l'únic ministre que el senyor Maciá no ha tingut durant la seva estada aquí, ni directament ni indirectament, cap contacte — contacte almenys aparent — ha estat amb el senyor Largo Caballero. Això ha sorprès, perquè el senyor Largo Caballero és una de les peces essencials de la situació política del moment.

JOSEP PLA

Una orientació per a millorar les nostres indústries

Trobant-me a París, en el mes de juny de 1929, vaig tenir ocasió d'escoltar una conferència del conegut savi M. Henry le Chatelier, en la qual digué que si no hi ha mètodes senzills per a fixar el just salari (o sigui per a repartir equitativament entre el capital, obrers manuals i directors els beneficis de les indústries) no és menys cert que aquests salaris poden augmentar-se notablement actuant sobre els dos factors principals de què depenen: increment de la producció i supressió del «garpillage»; i deia també fa poques setmanes M. Jacklin, tresorer de la Lliga de les Nacions, que en els periodes de crisi, com l'actual, és quan hi ha més necessitat d'ocupar-se de les qüestions d'organització.

M'han vingut a la memòria aquestes frases meditant sobre la situació actual de la indústria catalana. Hi ha plantejats actualment gran nombre de conflictes socials que hauran de resoldre's en definitiva, segons ensenya l'experiència, augmentant els jornals dels obrers; però com que un encariment general de la vida no és cap solució, ha de buscar-se la manera de fer compatibles els nous jornals amb una capacitat de consum no inferior a l'actual.

No crec jo que siguin gaire les indústries que puguin mantenir els preus de venda una vegada incrementats els de cost en el que representi l'augment de la mà d'obra, si tot aquest augment ha d'ésser a costa dels beneficis o de la retribució del capital o del personal director; però si incrementant la producció i suprimint el «garpillage» poden augmentar-se els jornals, inversament, una vegada aquests augmentats, podran evitar-se els perjudicis corresponents si s'incrementa la producció i es suprimeix el «garpillage», o sigui, organitzant científicament les indústries per treure el millor partit possible dels elements disponibles i obtenir el màxim benefici amb el mínim capital, amb la mà d'obra indispensable i ben retribuïda i amb les despeses generals i de fabricació el més reduïdes que sigui possible.

No sóc jo dels que afirmen com a postulat que la indústria catalana produeix car per estar mal dirigida i mal organitzada, sinó molt el contrari; però com que en qüestions d'organització sempre pot haver-hi millora, crec jo que en aquest aspecte ha de buscar-se la compensació dels augments de la mà d'obra a l'objecte de mantenir, i si és possible reduir, els preus actuals de venda, incrementant en conseqüència la capacitat de consum i permetent sense perill d'augmentar la producció.

De fa alguns anys, van establint-se en diferents països (Estats Units, França, Gran Bretanya, Alemanya, Holanda, Austria, Suïssa, Txecoeslovàquia, Polònia, Bèlgica), unes agrupacions anomenades d'intercanvi d'experiències, l'objecte de les quals és la comunicació recíproca de consells i experiències pràctiques entre un nombre reduït d'empreses dedicades a diferents branques industrials o comercials, les quals en plena confiança i sense escrúpols inútils estudien en comú els problemes d'explotació que poden interessar-los, deixant sempre a part els veritables secrets de fabricació i sense renunciar a la llibertat de llurs decisions i activitat econòmica.

Durant els primers dies de juliol darrer, es reuniren a Ginebra representants de la major part d'aquestes ocupacions i es donà compte de llurs activitats i dels resultats obtinguts, alguns d'ells força interessants, fins del punt de vista econòmic per haver permès a certes empreses la solució de problemes interiors i l'estalvi de quantitats importants.

Tinc anunciada a l'Associació d'Enginyers Industrials (en representació de la qual vaig assistir a la reunió) una conferència per a donar compte dels termes tractats i conclusions aprovades, motiu pel qual tan sols donaré una idea del criteri que segueixen en l'admissió de membres, del sistema de treball i d'alguns dels punts que integren els problemes d'estudis.

Respecte als membres, es procura en general que es dediquin a diferents indústries o a la mateixa indústria en regions allunyades, a l'objecte d'evitar perjudicis en competència i obtenir una major confiança en els canvis d'impressions.

El sistema de treball varia segons les circumstàncies; però en general consisteix en visites de fàbriques, acompanyades d'explicacions sobre els funcionaments del servei que interessen l'agrupació, en reunions periòdiques per a estudiar temes concrets i en la tramesa de qüestionaris i estadístiques que tenen el doble efecte de conèixer detalls de les altres indústries (en nombres absoluts, índexs o percentatges) com a estímul per a la pròpia i de permetre al secretariat estudis que poden ésser molt interessants.

Quant al programa, no és sinó una guia, de manera que no ha d'observar-se amb tot rigor si eventualment es creu que altres qüestions poden presentar major interès o actualitat.

Com que les qüestions d'interès són en nombre illimitat, em concretaré a citar-ne algunes: preparació del treball, racionalització tècnica, stocks, treball d'oficina, sous, comptabilitat, compres, mercats, vendes, assegurances, expedicions, protecció contra incendis, embalatges, exportació i duanes, transports, etc.

Totes aquestes qüestions i moltes altres, poden estudiar-les en comú industrials o comerciants dedicats, àdhuc a la mateixa indústria, reportant-ne grans profits i sense el menor perill pels secrets de fabricació; secrets que, per altra part, com digué M. Berenheim, president de l'agrupació de grans magatzems, no sempre es refereixen a aspectes desconeguts pels que es dediquen a la indústria respectiva.

Crec jo que les circumstàncies actuals són les més a propòsit per a establir un o més agrupaments d'aquesta classe entre les indústries catalanes. Una unió amb l'objecte concret d'estudiar el millorament industrial, aprofitant l'experiència dels altres en detalls que poden semblar de poc interès (il·luminació, ventilació, neteja, transports interiors, pòlisses d'assegurances, operacions de crèdits, producció d'energia, untatge de les màquines i transmissions, ordenació dels stocks, registre de comandes, reducció i utilització de residus, etc.), i que a empreses americanes els han representat estalvis anuals de diversos milers de dòlars, no crec que fes perillar cap secret de fabricació i podria representar una notable millora per les nostres indústries.

La iniciativa per a constituir aquestes agrupacions no ha de sortir precisament d'industrials, d'associacions patronals, o econòmiques o de comitès d'organització científica; l'interessant és que hi hagi qui s'ho emprengui; i jo sols voldria que aquesta meva indicació tingués la virtut d'ajuntar alguns industrials catalans, per a treballar en comú primer pels interessos d'ells mateixos i, com a conseqüència, a profit de l'economia nacional.

JOSEP BORRELL MACIA

Cròniques aragoneses

Aragó i Catalunya

I

Recorrent aquestes hospitalàries i muntanyenques terres aragoneses, que un jorn estigueren més íntimament lligades a les nostres, formant la històrica Confederació Catalano-Aragonesa, hom recull la impressió d'un sa desvetllament regional, que, ensems que sent les inquietuds i frisances d'un progressiu milloament, anhela assolir la consolidació de la República naixent, que està en el replà de la seva constitució.

Tant és que tresqueu pels poblats que rústegament s'alcen al llarg de les voreres o pels esgraonats entorns dels rius Cinca, Ara, Esera o Gallego, com que sojorneu per llurs formoses valls; arreu tindreu ocasió de polsar l'esperit dels diferents estaments que constitueixen el poble i observareu que l'ànima aragonesa és democràtica i republicana, i que així es manifesta francament i rudament, però també en treureu la lliçó que detesta les violències i els extremismes posats malauradament en pràctica, principalment en les grans urbs, que haurien de donar el guiador exemple del compliment de deures assenyats i cívics, i no donar fum en compte de llum.

Aragó és un poble racialment liberal. En aquests darrers temps ha setit, però, greus recels i pregons temors, en front l'actitud de Catalunya. La immensa majoria d'aragonesos — patriotes com el que més — no ha pogut comprendre encara que els diferents partits polítics catalans poguessin coincidir a recomenar a llurs adeptes i simpatitzants que tots alhora calia que complissin amb el deure de votar l'Estatut català. Ells no saben capir per què el dia 2 d'agost, amb absoluta unanimitat tot el Cens electoral de Catalunya refrendà amb un «Sí, l'Estatut. No saben entendre que dintre la nostra idealitat i els nostres anhels hi pugui haver uns punts bàsics, en què sempre coincidirem, i unes fórmules i coses de detalls que justifiquen l'existència d'agrupaments polítics, amb diversitat de matisacions. No saben destriar els principis fonamentals de la nostra persistent actuació, dels detalls accessoris.

Adhuc no oblidant que som una fillada que sabem apinyar-nos entorn de la mare sempre que cal i rememorant la gloriosa gesta de Solidaritat Catalana, no els cap a la testa com i per què els partits avui absents o en minoria dintre les corporacions de la Generalitat i Municipis puguin fer cas omís, momentàniament, de diferències, postergacions, disconformitats i fins greuges existents entre ells i les majories que tenen les responsabilitats de govern i els que ostenten, més o menys legitimament, la representació provisional a les Corts Constituents. Sembla talment que ignorin l'adagi practicat per nosaltres de rentar i esbandir la roba als safareigs interns de les nostres llars, fent que tota peça que s'exhibixi a l'exterior sigui no tan sols d'una immaculada albor, sinó àdhuc allisada i fins perfumada amb l'agradable flaire de poma camosina.

La premsa central i d'altres indrets tipus «A B C», tot i prodigant

La Veu de Catalunya

DIARI CATALÀ D'AVISOS
NOTICIES I ANUNCIS

REDACCIÓ I IMPRENTA
CARRER DE FERLANDINA, 2, 9 i 11
(Prop la Plaça dels Angels)
TELÉFON NÚM. 15191

ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE SANT JOSEP, 10, PRINCIPAL
TELÉFON NUM. 19172

Anuncis, esquelas, comunicats i reclams a preus de tarifa

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Barcelona	Edició vespre	2'50 pts.	mes
	Edició matí	2'50 »	»
Península		2'50	» trimestre
Amèrica i Filipines		5'50	»
Unió postal		25'00	»

conceptes falsejats, estantissos i fossilitzats com els del professor salamanquí de l'espingarda», o bavoses i hidrofòbiques invencions d'«Emilianos» — fillastres del despit i el desagraïment—, o bé articles verinosos i vesànics com els del marquès de Villapesadilla — que han estat, són i seran funestes «pesadilles» nacionals—, no ha aconseguit pas del tot el seu mal intencionat objectiu. Tot i el seu esforç continuat, la seva poca traça no ha reeixit d'aconseguir que s'ennuvolés densament el cel de la possible comprensió. Car, malgrat les seves endèmiques fòbies, encara hi ha, arreu d'Espanya, esperits comprensius que tenen seny per a evitar que duri l'etern perjudici i la meditada tossuderia que existí en temps de la monarquia borbònica suara caiguda, que fou anorreada cívicament en 12 d'abril, més que per l'empenta dels desigs de renovació, pels desencerts, manca de visió i de tàctica quintaessenciades durant el vergonyós i llarg temps de la dictadura.

L'esmentada premsa, que es complaia a desconèixer i falsejar els anhels gladits i justes aspiracions de Catalunya, per tal d'enverinar la cordialitat de la nostra terra amb els altres pobles ibèrics, en part ha virat. Degut a això — ja que Aragó vivia i viu encara influenciat per part d'aquella premsa—, em plau de constatar que la prevenció contra els catalans ha minvat bastant durant les darreres setmanes. Els nostres germans aragonesos reaccionen. A diari reviu el corrent de simpatia i afecte envers els catalans. Tot fa creure que els lligams de les mútues i abundoses relacions van refentse, com així ha d'ésser, donada la proximitat d'ambdues regions i l'atàvic record de convivència i unió que deixà escrites pàgines d'or en la història pàtria, les quals confiem veure magnificades i superades en l'esperançador esdevenidor del temps. Així sigui!

JAUME TORRES I LLOPART

Boltanya, agost de 1931.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 27 d'agost de 1931.

Hores d'observació: a les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a zero i al nivell de la mar. Millímetres: 762'9, 762'0, 761'3. Milibars: 1017'1, 1016'1, 1015'0.

Termòmetre a l'ombra. Sec: 21'8, 25'2, 23'4. Humit: 20'0, 22'0, 21'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 84, 77, 80.

Vent. Direcció: E. S. E. Velocitat: 3, 2, 5.

Estat del cel: cobert.

Classe de núvols: St cu. St. St-cu. cu-Nb. St-cu, cu-Nb.

Temperatures extremes a l'ombra. Màxima: 27'0. Mínima: 20'2. Id. prop de terra: 19'5.

Oscil·lació termomètrica: 6'8. Temperatura mitjana: 23'6.

Precipitació aquosa: recollit a les set hores: 0'0, recollit a les divuit hores: 0'0.

Recorregut del vent en igual període: 125 quilòmetres.

El director: E. Alcobé.

-Banys de St. Miquel, S. A.

PILA I ONATGE. - Barceloneta

A partir del diumenge pròxim queda suprimida la tarifa extraordinària que regia els dies festius.

El delegat del districte IX de la secció corresponent a l'Associació del Magisteri Particular de Catalunya i Balears, crida a tots els directors i professors de la dita demarcació proveïts del títol o certificats d'estudi, es serveixin acudir a les onze del matí de diumenge, al domicili social (Rambla dels Estudis, 12, Pral) per a tractar d'importants assumptes d'interès per al professorat i escolars.

-Most Arnauteu

per a malalts i sans.

La Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País celebrarà sessió Pública extraordinària el pròximdilluns, a les dotze del matí, al local de costum, a fi de procedir al lliurament dels premis i als oina procedents de la fundació del mestre de música Ramon Vilanova i Barrera, corresponents al concurs d'enguany.

Callicida Masó, 1 pts.

El Grup de «Esperanto Juneco» obrirà el dia 5 d'octubre un curs de l'idioma internacional Esperanto, el qual tindrà lloc els dilluns, dimecres i divendres, de les nou a les deu de la nit al seu estatge social (València, 383). Per inscripcions al local social, els dies abans dits, a les mateixes hores, des del dia 20 de setembre.

- Pianos Cussó Sfha

Verticals, cua i combinats. Canuda, 31

A l'estatge de la societat esperantista «Paco kaj Amo» (Planeta, 16) es donarà un cicle de conferències llegides i comentades que tractarà sobre assumptes socials. La primera d'aquestes conferències la donarà el fervent esperantista Artemi Barba, avui, divendres, a les deu de la nit. El tema d'aquesta conferència serà «La falsa redempció».

—Per a comprar a bon preu aneu a la

Joieria Magriñà - Tallers, 41

Joies veritable ocasió

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular, demà, dissabte, a les deu de la nit, donarà Andreu Nin una conferència que versarà sobre «El comunisme a Espanya».

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura inapetència. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

La cooperativa obrera «La Flor de Maig» ha organitzat per a diumenge vinent, una festa de germanor a la seva Granja de Sardanyola, en obsequi a la colònia escolar d'aprenents que està estiuejant en tan pintoresc i sanitós lloc.

El selecte programa de festes populars que han confeccionat els organitzadors, la fàcil anada a Sardanyola, puix surten trens de l'estació del Nord gairebé cada mitja hora, i es compta amb un excellent servei d'autòmnibus, en arribar-hi, per a continuar còmodament el viatge fins a la Granja, on també hi ha un bon servei de restaurant, queviures, aviram, café, refrescos, etc., i, per damunt de tot, el fet que honoraran l'acte amb llur presència destacades personalitats de l'Ajuntament i de la Generalitat de Catalunya, entre elles, probablement, el President Francesc Macià, la festa promet ésser un veritable esdeveniment popular.

Religioses

Sants d'avui: Sant Agustí, b. i dr.; Sant Hermet, mr., i Sant Julià, mr. d'Alvèrnia.

Sants de demà: El Degollament de Sant Joan Baptista, Santes Sabina, mr., i Càndida, vg. i mr. La Mare de Déu de la Consolació o de la Corretja.

Quaranta hores: Avui i demà, a Santa Clara.

Un llibre ben a propòsit per les actuals circumstàncies, i digne, per tant, de les millors recomanacions, és l'«Ideari del Doctor Sardà i Salvany». Es un compendi d'apologètica popular que hauria de figurar a les llibreries de totes les famílies cristianes.

—Església del Monestir de Sant Joan de Jerusalem (carrer Sanjuanistes, 8, xamfrà al de Saragossa). — Demà, dissabte, festa de la Degollació del gloriós Sant Joan Baptista. A l'esmentada església les misses es celebraran a les mateixes hores que es celebren els dies festius. La primera a dos quarts de vuit; a un quart de deu, ofici solemne amb sermó, pel reverend P. Manuel Díaz Latorre, redemptorista.

—Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Les Planes de Vallvidrera. — Demà dissabte, començarà la preparació a la festa titular d'aquest temple, amb una solemne novena, dedicada a la Patrona d'aquest Santuari.

Del 29 d'agost al 6 de setembre inclós, cada dia, a les sis, començarà la novena amb rosari, visita i exercicis propis del dia, amb cants de lloança a la Mare de Déu de la Salut.

El dia 6, festa principal d'aquest Santuari, es farà, a les vuit, la benedicció de les obres, pagades amb esplendidesa per una família de a colònia com a ofrena i prova d'amor a la Mare de Déu i en recordança dels seus familiars difunts; seguidament es dirà la missa de Comunió general, i a les deu tindrà lloc el solemnissim ofici cantat per un conjunt coral format pel cor del Santuari, per la colònia i amants de l'art litúrgic; sermonarà l'entusiasta mossèn Manuel Rovira, conseller dels Lluïsos de Gràcia; es cantarà la missa «Fontes bonitatis». Hi haurà la típica oferta i la conseqüent benedicció dels dolços bombons de la Mare de Déu de la Salut, i en finir l'ofici, els cants propis en aquest Santuari.

A la tarda, solemne professó per dins del clos del que serà escola i jardins del Santuari.

Prec important: Atenent les despeses que importen les festes que es proposa celebrar aquest Santuari a lloança a la Mare de Déu de la Salut, i que aquest Santuari sols viu de les almoines i donatius dels seus devots, sense tenir cap subvenció ni oficial ni oficiosa, es prega als catòlics i devots de la Mare de Déu de la Salut, que vulguin fer una almoina per a contribuir a les despeses del culte i de la il·luminació, o que se'ls apliqui a sufragi de llurs passats la funció religiosa que cada dia es farà per a lloar la dita Mare de Déu, amb a seguretat que aquesta els pagarà amb la seva protecció maternal.

Rebrà donatius al mateix temple l'encarregat del Santuari, o es poden lliurar a qualsevol dels membres que constitueixen la Junta diocesana d'aquest temple.

—Organisme Diocesà de l'Obra dels Exercicis Parroquials. — La Junta de l'Organisme Diocesà de Barcelona, crida a tots els bons perseverants i altres persones d'arrelades convicions religioses que s'inscriguin en la tanda d'exercicis en complert recés que tindrà lloc a la casa d'Exercicis de Sant Ignasi de Sarrià des del dia 31 al 5 de setembre. La pensió és de 35 pessetes.

No cal dir com és de convenient en aquestes hores de lluita enfortir l'esperit en la doctrina cristiana per tal de vigoritzar la fè.

—Per inscripcions a l'Organisme Diocesà (Palau Episcopal) Casal de l'Exercitant (Lliúria, 11), Casa d'Exercicis de Sant Ignasi de Sarrià i totes les Cases Rectorals.

Tuberculosi i el seu tractament

L'il·lustre Dr. A. Presta, President de la Comissió Directiva dels Dispensaris del Patronat de Catalunya per a la lluita contra la tuberculosi, ha emès el certificat següent:

«Que dels nombrosíssims assaigs practicats durant anys en els malalts concurrents als dits dispensaris, amb el producte farmacèutic **Histógeno Llopis**, es desprèn la seva alta utilitat en el tractament dels dits malalts, de manifesta eficàcia en els inapetents i depauperats.»

Aquesta certificació demostra la conveniència de l'ús de l'**Histógeno Llopis** en tots els casos de tuberculosi i estats pretuberculosos, anèmics, catarrosos, etc.

Banys Sant Sebastià

Piscines i onatge

Banys La Deliciosa

Piscina i onatge

Des del dia 30 d'agost queden suprimides les tarifes especials de dies festius.

LA SENYORA

Margarida Costabella Vidal

ha mort a l'edat de 53 anys

després de rebuts els Sants Sagraments

(A. D. S.)

Els qui la ploren: espòs Vicents Navarro, fills Josep, Lluïsa, Leocadi, Joan i Rosa, fill polític Agustí Rio, néts Agustí i Eugeni, germans polítics (presents i absents) nebots, cosins, parents tots, la senyoreta Maria Rosa Capdevila Bertran i **LA VEU DE CATALUNYA** comuniquen als amics i coneguts tan sensible pèrdua i els preguen que la recordin en llurs oracions i es serveixin assistir a l'acte de l'enterrament que tindrà lloc demà, dissabte, dia 29, a dos quarts de quatre de la tarda, per acompanyar la finada des de la casa mortuòria, carrer de Banys Vells, 3, a l'església parroquial de Santa Maria de la Mar i d'allí al Cementiri de les Corts.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

El Govern de la Generalitat

LES VARIACIONS DEL PREU DE LES SUBSISTENCIES

El número índex ponderat del preu de les subsistències que calcula l'Institut d'Investigacions Econòmiques de Barcelona, utilitzant els preus del dia 15 de cada mes i prenent els promedis de 1913 com a base, igual a cent, dóna per als set primers mesos d'aquest any els següents resultats:

Gener	207'2
Febrer	204'7
Març	210'3
Abril	198'4
Maig	201'7
Juny	198'6
Juliol	197'1
Agost	198'4

Durant el mes d'agost ha quedat aturada la lleugera baixa del preu de les subsistències que registra a mig estiu, i ha pujat, respecte al mes de juliol, més d'un punt l'índex general.

EL MOVIMENT DE L'ESPECULACIO A LA BORSA DE BARCELONA

L'índex ponderat que l'Institut d'Investigacions Econòmiques calcula utilitzant les cotitzacions a termini dels valors representatius del nostre mercat bursátil comença el mes de gener de 1922 i segueix fins a la data. Al costat de les dades originals es publica una altra sèrie formada per l'índex paper reduït a or segons les oscil·lacions del canvi. Es pren com a base l'any 1925 i a continuació es publica el promedi anual pels anys anteriors a 1931, i l'índex mensual corresponent als primers mesos d'enguany.

Any	Index paper	Reduit or
1922	87'2	94'2
1923	91'5	92'1
1924	89'8	84'3
1925	100'0	100'0
1926	117'0	122'3
1927	137'9	164'1
1928	162'1	187'3
1929	159'2	163'1
1930	143'3	116'6
1931:		
Gener	118'8	86'2
Febrer	122'2	86'9
Març	118'9	89'1
Abril	101'3	73'7
Maig	89'4	61'9
Juny	83'9	56'3
Juliol	70'9	46'1

Continua la forta baixa registrada a partir del mes d'abril, la qual sobrepassa tot límit assolit amb anterioritat.

EL CREIXEMENT DE L'ESTALVI A CATALUNYA

L'Institut d'Investigacions Econòmiques està en l'actualitat elaborant un Index mensual de la variació dels capitals dipositats en totes les Caixes d'Estalvis de Catalunya des de l'1 de gener de l'any 1920 fins a la data. Avui publiquem els resultats al 31 de desembre dels onze anys darrers de l'estalvi, collocat a les Caixes de Catalunya amb l'excepció de la Caixa Postal d'Estalvis i alguna de poca importància, i no es té en compte els cabals dipositats a les caixes d'estalvis dels Bancs.

Els resultats són els següents:

Any	Pessetes
1920	202.375,725
1921	239.227,918
1922	292.885,725
1923	331.448,016
1924	363.371,972
1925	392.881,272
1926	418.696,797
1927	465.601,523
1928	521.960,223
1929	575.749,803
1930	633.033,596

Com es veu, l'augment de l'estalvi a Catalunya ha estat veritablement extraordinari durant els onze darrers anys sense que en cap d'ells s'hagi registrat un retard respecte a l'anterior. La suma estalviada en 31 de desembre de l'any 1930 era el 312'8 per 100 de la corresponent a l'any 1920.

Festival al Teatre del Bosc

Al festival patriòtic, organitzat per la Joventut Socialista Catalana «Pàtria Nova», i patrocinat per la Generalitat, que tindrà lloc la vetlla del dia 11 del pròxim mes de setembre, al Teatre del Bosc, hi cooperarà també, ultra els elements anunciats, la nostra gloriosa Banda Municipal, dirigida pel Mtre. Lamote de Grignon.

La capella de Santa Cecilia de Montserrat

Celebrant l'Any Jubilar Montserratí el pròxim diumenge, a la tarda, tindrà lloc la inauguració de la Capella Romànica de Santa Cecília de Montserrat.

Hi haurà un gran Aplec a l'Ermita de la Santa, on l'arquitecte-restaurador senyor Josep Puig i Cadafalch, donarà una conferència sobre els treballs executats per a la reconstrucció. La capella de música del Monestir interpretarà alguns motets en honor de la Santa.

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Judicis: A dos quarts d'onze. — Número 748: per accident del treball de l'obrer Francesc Ibars contra el patró Maquinària Industrial i Compagnie d'Assurances.

A tres quarts d'onze. — Número 747: per accident del treball de l'obrer Joan Amorós contra el patró Domènec Pons.

Jurats: patrons, Aguilera, Costa i Badó; obrers, Pons, Rodríguez i Díaz.

SENTENCIA EN UNA CAUSA PER HOMICIDI

El Tribunal de la Sala de Vacances ha dictat sentència en la causa seguida per homicidi contra Joan Ramon López, que en baralla matà a Manuel García Villena, al carrer de Consell de Cent.

Es condemna el processat a la pena de sis anys i un dia de reclusió, i la indemnització corresponent a la família de la víctima.

EL JUTJAT DE GUARDIA

El jutjat de Drassanes, secretaria del senyor Pujades, instruí durant la seva última guàrdia, 28 diligències. Ingressaren als calabossos 5 detinguts.

L'ha substituït el jutjat de la secretaria del senyor Valls.

EL TRAFEC DE TOXICS

La policia ha posat a disposició del jutjat de guàrdia Joan Pérez Martos i Joan García García, acusats de tràfec d'estupefaents.

A més se'ls acusa d'atemptat als agents de l'autoritat.

Les diligències han passat al jutjat especial de tòxics, que és el del Sud.

BARALLA DE DOS TELEFONISTES

Al carrer d'Avinyó es disputaren els empleats de la Telefònica Martí Frego, que actualment treballa, i Pere Suàrez que està en vaga. Arribaren a les mans i resultaren ambdós amb erosions a la cara.

Després de declarar davant del jutge foren posats en llibertat.

MORT A L'HOSPITAL

A l'Hospital de Sant Pau ha mort Antoni Castelló, a conseqüència de les lesions sofertes per l'atropell del tren a l'estació del Nord, el proppassat mes de juliol.

LA SUSPENSIO DE PAGAMENTS DEL BANC DE CATALUNYA. PREN POSSESSIO EL JUTGE ESPECIAL

Ahir prengué possessió i va començar les actuacions de jutge especial en la suspensió de pagaments del Banc de Catalunya, el magistrat don Ignasi de Leces, el qual fa poc que era jutge del districte del Sud i degà.

ATRACAMENT A UN XOFER

Al parador del Passeig de Gràcia dos desconeguts van pendre l'auto d'Agustí Martínez i van donar un passeig pel Tibidabo i pel Parc.

En arribar en aquest últim lloc, l'amenaçaren amb una pistola i el lligaren dintre del cotxe. Després li robaren vint pessetes que portava, i fugiren.

DETINGUDS PER REPARTIR UNES FULLES

Al carrer de Torrijos foren detinguts Gil Güell i Rafael Silles, per repartir unes fulles en les quals es recomanava el boicot a un industrial d'aquell carrer.

Els detinguts han estat posats en llibertat després de declarar davant el jutge.

DETINGUTS PER INTOXICACIO

A instàncies d'uns veïns fou detingut Gervasi Irache.

Es acusat d'haver intoxicat un dels denunciants posant uns polvos en un menjar.

El detingut, que treballa a una casa de productes químics, amenaçà fa temps els denunciants amb emmetzinar-los, la qual cosa ha motivat la detenció.

DETINGUT PER COMERCIAR AMB COCAINA

La policia ha detingut, a la Barceloneta, un individu al qual es trobà una pistola carregada amb un projectil, i 1.400 grams de cocaïna.

Sembla que és el cap d'una banda dels que es dediquen al tràfic de drogues estupefaents, i que ja buscava la policia.

DETINGUTS PER COACCIONS

Al carrer de la Mina fou detingut Pere Gil López, el qual exercia coaccions sobre un carreter que acompanyava el Jutjat per a practicar un desauci.

A un magatzem d'útils per a automòbils, del carrer de les Corts, es presentà Joan Cirera Fontcuberta. Pretenia que abandonessin el treball els obrers que treballaven.

Avisada la policia, fou detingut i ingressà als calabossos.

A l'Ajuntament

L'estat sanitari de Barcelona

El doctor Aguadé ha rebut als periodistes que fan informació a l'Ajuntament.

Ha dit que, davant de les manifestacions que el ministre de la Governació, senyor Miquel Maura, ha fet davant dels corresponsals estrangers, havia de concretar el que realment passava amb l'estat sanitari de Barcelona.

Fa 48 hores que no hi ha hagut a la ciutat, cap cas de glànola. Uns pocs casos que hi han hagut han estat isolats i hospitalitzats, i no presenten caràcter extrem.

El focus ha aparegut a la barriada de Santa Eulàlia, terme de l'Hospitalet, prop de la zona on hi ha els escombriaires, i ha estat localitzat.

Cal que el veïnat no s'alarmi, i sobretot que observi una gran disciplina per les disposicions municipals de caràcter profilàctic.

S'està procedint a una campanya de desratització, i l'Alcaldia està disposada, si les circumstàncies ho fessin precís, a actuar en forma dictatorial per a defensar la salut dels ciutadans.

Acabà el doctor Aguadé manifestant que per la seva qualitat de metge municipal, altres vegades ha vist casos així i que sempre han estat fàcilment vençuts.

Obres de pavimentació

S'ha fixat el dia 18 del pròxim mes de setembre, per a la celebració de la subhasta de les obres de pavimentació de l'encreuament dels carrers de Nàpols i Diputació, el tipus de contracta de les quals, és la quantitat de 46.341'98 pessetes.

Per prendre part en la licitació, haurà de presentar-se plec clos, contenint la proposició corresponent, acompanyant el resguard de dipòsit provisional, d'import 2.317 pessetes, a la Secció d'Eixample, fins el dia 17 de l'esmentat mes de setembre, en la qual dependència municipal està de manifest el plec de condicions i pressupost a què haurà de subordinar-se l'execució de l'obra de què es tracta.

Continuen els «vius»

Havent tingut coneixement la Direcció de la Policia de Proveïments, que algun individu desaprensiu s'ha presentat en determinats establiments d'aquesta ciutat, amb l'objecte d'efectuar determinades inspeccions, fent-se passar per zelador de Proveïments, es prega el públic que es serveixi exigir el carnet d'identitat a tota persona que es presenti al fi esmentat.

Vestits i gorres

S'invita els industrials als quals pugui interessar, per tal que dintre el termini de tres dies, presentin ofertes per a l'adquisició de vestits i gorres per als mossos de Dispensari, al Negociat de Majordomia i Compres.

Casernes lliurades a la ciutat

Aquest matí, s'ha celebrat l'acte del lliurament a aquesta ciutat, pel ram de Guerra, de les casernes de Sant Pau del Camp i de Sant Carles, de la barriada de la Barceloneta. Hi assistiren, delegats pel general d'aquesta quarta divisió, el coronel d'Enginyers senyor Anselm Otero, el senyor Germà Suñé, cap de propietats; el comissari de Guerra senyor Laguna, i l'ajudant de plaça tinent senyor Herrera. En representació de la Junta Mixta d'Urbanització i Casernes, els regidors senyors Casanelles i Cabré i el senyor Armenteres, i en la de l'Ajuntament, el tinent d'alcalde senyor Jové. Pel que respecta a la caserna de Sant Carles de la Barceloneta, hi assistí també el regidor del districte primer, senyor Alomar.

Amb aquests lliuraments s'inicià l'execució del pla encomanat a la Junta Mixta d'Urbanització i Casernes i el de millora i urbanització per part de l'Ajuntament, d'importants sectors de la ciutat, ja que en l'antiga caserna de Sant Pau s'hi ha d'erigir el grup escolar «Collaso», que tant demana la població del districte cinquè, on actualment manquen centres culturals d'aquesta naturalesa.

Encara que no hi ha res decidit respecte a la destinació del solar de la caserna de la Barceloneta, de moment es procedirà al seu enderrocament, que tant interessa a la barriada, que demostrà la seva satisfacció per la imminent desaparició de la caserna, en rebre amb mostres de satisfacció i grans aplaudiments les comissions que es feren càrrec aquest matí d'aquella dependència militar.

Aviat seguirà el lliurament d'altres casernes, entre elles la del Bonsucés, per trobar-se molt avançades les obres de la que es construeix, en la seva substitució, a la barriada de Pedralbes.

També avancen les obres destinades al Grup Artiller de Sant Andreu i les de la caserna d'Artillers d'Hospitalet, on s'han de trasladar les forces d'Artilleria i Enginyers de les casernes de les Drassanes, la qual cosa permetrà que sigui començada l'obra d'urbanització i embelliment del barri d'aquest nom.

Acabada aquesta primera part de les obres, i en vigilies de començar-se les del nou Hospital Militar, la ciutat veurà aviat la desaparició de tan antic edifici del carrer de Tallers.

Visites

Una comissió del Consell directiu de la Granja «Flor de Maig», de Sardanyola, ha visitat l'alcalde, per invitar-lo al festival de germanor d'aprenents d'oficis, que tindrà lloc el pròxim diumenge, en aquella Granja, amb assistència del President de la Generalitat, senyor Macià i d'altres consellers.

El doctor Aguadé ha contestat que hi assistirà, per poc que les seves ocupacions li ho permetin.

També l'ha complimentat el doctor L. C. Soula, professor de la Facultat de Medicina de Tolosa.

Necrològica

MARGARIDA COSTABELLA I VIDAL

Avui, al migdia, ha mort després d'una llarga i penosa malaltia, la senyora Margarida Costabella i Vidal, mare bondadosa del nostre company de redacció Josep Navarro i Costabella.

Era la difunta una senyora que havia dedicat tota la seva vida a tenir cura dels seus. Esposa exemplar i mare model, deixa un buit dolorós en la llar del nostre bon amic Navarro.

La mort de Margarida Costabella ha produït un viu condol entre totes les persones que havien tingut ocasió de tractar-la, car pel seu tracte bondadós i afable, es captava tot seguit les simpaties de tothom.

Rebi l'amic Navarro i Costabella l'expressió més sentida del nostre condol per la pèrdua que l'afligeix. Ja sap com és estimat en aquesta casa, i això pot donar-li la seguretat que tots ens sentim adolorits per la seva desgràcia.

—

S'han celebrat a l'església de Pompeia solemnes funerals en sufragi del que fou conegut home de negocis i ferm catalanista Francesc Armengol i Duran, de bona memòria.

A l'acte hi ha hagut una concurrència molt nombrosa, entre la qual figuraven nodrides representacions de la vila de Sitges i de la ciutat de Sabadell.

A l'hora de l'ofertori ha estat repartit als fidels un sever recordatori del finat, amb una sentida prosa necrològica de mossèn Josep Cardona.

Renovem a la família de Francesc Armengol, i d'una manera especial a la venerable poetessa Agnès Armengol, el testimoni del nostre sentit condol per la pèrdua que els afligeix.

—

El nostre car amic Ernest Bach passa per la dolorosa aflicció de la mort de la seva mare donya Rosa Vila i Buixareu, senyora que gaudia de moltes relacions i amistats, de les quals era vivament estimada.

El seu enterrament ha constituït una prova palesa d'aquesta consideració de què gaudia arreu.

Rebi Ernest Bach l'expressió més sincera del nostre condol en aquestes hores de dolor.

Vida marítima

MOVIMENT DEL PORT

Dia 28.

ENTRADES

Vapor italià «Capo Faro», de Stambul i escales, amb càrrega general.

Vapor francès «Espagne», d'Alger, amb 47 passatgers per aquest port i 60 de trànsit. Després de desembarcar el passatge continuà viatge cap a Marsella.

Vapor «Río Miño», de Gijón i escales, amb càrrega general.

Vapor «Betis», de Gandia, amb càrrega general.

Pailebot «Estela», de Palma, amb efectes.

Vapor italià «Conte Rosso», de Gènova, el qual desembarcà 12 passatgers que portava per aquest port. Prengué el passatge d'aquí i algunes partides de càrrega, i a les dotze del matí es féu a la mar cap a Buenos Aires i escales.

Vapor «Rey Jaime II», de Mahó, amb 27 passatgers, la correspondència i càrrega general que consisteix en aviram, conills, peix fresc, calçat, formatge, mantega, fruita fresca i altres mercaderies. Sortirà diumenge a les cinc de la tarda, cap a Mahó.

Motonau «Ciudad de Barcelona», de Palma, amb 119 passatgers, la correspondència i diversa càrrega que consisteix en peix fresc, ous, aviram, bestiar vacum i de llana, llimones, teixits, mobles i altres efectes. Aquesta nit, a dos quarts de nou, regressarà al port de procedència.

Vapor «Maria Mercedes», de Palma, amb 8 passatgers i diversa càrrega de mongetes, bidons, garrofes, bestiar vacum, boniatos, mobles i altres efectes que ha descarregat al moll d'Espanya. Ha sortit cap a Palma aquesta tarda a les cinc.

Pailebot «Joven «S. Vicente», de Alacant, amb mineral.

SORTIDES

Motonau «Ciudad de Mahón», amb passatge i càrrega general, cap a Mahó.

Vapor francès «Espagne», amb càrrega general i passatge, cap a Marsella.

Motonau «Ciudad de València», amb passatge i càrrega general, cap a València.

Vapor nord-americà «Exermont», amb càrrega general, cap a Nova York.

Vapor italià «Capo Faro», amb càrrega general, cap a Gènova.

Pailebot «Motril», amb ciment, cap a Vallcarca.

Pailebot «Adan», amb efectes, cap a Alacant.

Vapor italià «Conte Rosso», amb passatge i càrrega de trànsit, cap a Buenos Aires i escales.

Balandra «Murillo», amb efectes, cap a Andraix.

Motonau «Ciudad de Barcelona», amb passatge i càrrega general, cap a Palma.

Vapor «Maria Mercedes», amb càrrega general, cap a Palma.

CRIDA

Pel Jutjat d'aquesta Comandància de Marina s'interessa la presentació dels individus Calvet Ventura José i Angel Carrillo, perquè en el terme de 30 dies compareguin davant del jutge instructor don Joan Ferrandiz.

Bisbat

Hom prega a les persones i entitats que ens trameten notes d'informació religiosa, procurin que arribin a poder nostre amb la deguda oportunitat. Es tot sovint que hem de deixar de publicar-ne algunes pel fet d'haver arribat retardades a la redacció.

Hom prega totes les entitats i particulars que ens trameten notes d'informació, procurin redactar-les d'una manera concisa, per tal que ens sigui possible de publicar-les.

—Ha marxat cap a Brusselles, amb l'objecte d'assistir al Congrés Interque es celebrarà a la dita ciutat, del 29 d'agost al 2 de setembre, el reverend doctor don Albert Bonet.

Atropellament mortal

Ahir, a les tres de la tarda, va ingressar al dispensari del Taulat, Francesc Pérez, de 48 anys, vigilant del districte X, el qual, al carrer de Pere IV, fou atropellat per un tramvia de la línia 48. Tan greus eren les ferides que li causà que ingressà ja cadàver al benèfic establiment.

Els metges de guàrdia van certificar la seva mort, i fou avisat el jutge de guàrdia qui va ordenar l'aixecament del cadàver i el seu trasllat al dipòsit judicial per a fer-li l'autòpsia.

Obituari

ANIVERSARIS

Carme Artés i Rosés de Bofarull. Morí el 29 d'agost de 1930. Demà, misses a la Catedral, Pompeia i parròquia d'Esplugues de Llobregat.

La Veu de Catalunya publica dues grans edicions diàries, una al matí i altra al vespre i números extraordinaris dedicats a totes les activitats de la cultura i de la riquesa catalana.

De les terres catalanes

TARRAGONA

Moviment del port

Entrades: Vapor «Pelayo», de Londres, de trànsit; «Hansa», de Castelló, amb sal amoníac; «Doride», de Liorna, i «Fanny Brunner», de Barcelona, amb càrrega general, i pailebot «Cabo Portales», de Barcelona, de trànsit.

Sortides: vapors «Doride», cap a Almeria, amb ciment; «Pelayo», cap a Londres, i «Fanny Brunner», cap a Casablanca, i pailebot «Cabo Portals», cap a Gandia, amb càrrega general.

Detenció

Per furt en una casa de camp del terme d'Alcanar, ha estat detingut el vei d'aquella població Vicents Rubio Subirats.

El servei de correus

El servei de Correus, segueix amb un gran desbullestament; LA VEU DE CATALUNYA, «El Matí» i «La Publicitat» fa cinc o sis dies que es reben, pels que els reben enfaixats, amb un o dos correus de retard, quan es reben. Alguns dies no es reben ni tard ni aviat.

Reunions obreres

Els obrers paletes, en reunió d'ahir, acordaren crear una borsa de treball i ratificar el seu acord que no poguessin treballar a la ciutat, mentre hi haguessin obrers parats, els forasters, encara que ja faci anys que treballin i estiguin sindicats.

—Els de transports, reunits ahir nit, aprovaren unes bases que no tenen res a veure amb les acordades i signades per ells i els patrons fa pocs dies.

Avui es reuniran, convocats pel governador, els representants del Sindicat dels estibadors i de la Federació Patronal.

La reunió serà a les deu de la nit.

—Els de l'art tèxtil, reunits ahir, acordaren també unes noves bases de treball, que seran presentades a la raó social J. i J. Soliano.

Periòdic denunciat

El governador ha tramès al fiscal uns exemplars de «Correo de Tortosa», per la publicació d'uns entrefilets.

Després d'una vaga

L'empresari de les obres de la carretera al Perelló, ha decidit pagar els seus obrers els vuit dies que feren vaga de braços caiguts.

Els rajolers

Els rajolers han acordat trametre unes bases als seus patrons, en les quals es demana augment de jornal i desaparició del treball a preu fet.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — L'Orfeó Calderí es traslladà a Llissà de Munt per a donar un concert a la Societat «L'Aliança», la qual interpretà un formós programa que fou molt aplaudit.

En presentar-se en escena per a recitar unes poesies incloses ja en la festa, les senyoretes Llorens, Berenguer i Barceló foren objecte d'una gran ovació.

Acompanyaren els orfeonistes, que eren uns 70 cantaires d'ambdós sexes, els directius Xalabardé i Anglí.

—Ha sortit el número 25 del «Butlletí» del Centre Excursionista Caldenc» amb un sumari molt plaent.

—Als quatre o cinc números de la seva publicació ha deixat d'aparèixer el periòdic local i mensual «Anti».

—El proper diumenge l'Acadèmia de Música que dirigeix el mestre, senyor Pasqual, donarà al Saló Teatre del Casino Caldenc una vetllada teatral infantil.

—L'Ajuntament d'aquesta vila durant el mes d'agost ha pres entre altres els següents acords: Ingressar al Banc d'Espanya 2.027'75 pessetes en concepte de quota per a ferms especials. Aprovar i ordenar el pagament de 1156'40 pessetes al senyor Antoni Borrell del compte de materials i jornals de picapedrer. Supressió de la plaça d'oficial de Secretaria que estava vacant per defunció. Creació d'una plaça de peó interí a favor del senyor J. Colomina Salanes, per al servei d'arranjar els carrers i places de la població.

SANT FELIU DE GUIXOLS

La diada d'art de Cala Pedrosa de S'Agaró

Les representacions teatrals a Cala Pedrosa de S'Agaró, que tindran lloc el diumenge dia 6 de setembre, han estat confiades a la Companyia de l'Associació de Teatre Selecte, sota la direcció d'Enric Lluelles. La direcció plàstica de l'espectacle anirà a càrrec de l'escenògraf Angel Fernández.

Penedès

SANT JOAN DE MEDIONA. — Aquest simpàtic jardí de l'Alt Penedès, com tots els anys es veu poblat de nombroses famílies ciutadanes.

Amb motiu de celebrar-se el propvinent diumenge la Festa Major, els preparatius estan en plena efervescència, la qual cosa fa esperar una lluïda festa com tots els anys.

Un dels actes que sembla revestirà major importància, és el que prepara pel dia 30 l'Agrupació Coral amb motiu d'homenatjar el seu mestre fundador senyor J. A. Clavé.

També s'han rebut comunicacions de nombroses entitats corals, les quals prometen assistir a la festa.

Heus ací un petit detall del programa.

A la tarda, arribaran a aquesta vila les autoritats federatives que, després de descansar uns moment, es dirigiran a l'Ajuntament, on seran rebudes amb cans de salutació i l'Ajuntament en ple acompanyarà la comitiva al carrer Major, que serà canviat pel nom de J. A. Clavé.

Per aquest motiu, els coristes assistents a l'acte cantaran obres del llorat mestre, i es descobriran a la vegada dues formoses làpides.

Acabat aquest acte, i seguint el costum de tots els anys, començaran els lluïts balls a l'envelat amb la cooperació de l'orquestra Escalas, de Barcelona.

De les eleccions de Taradell

Copiem de la «Gaseta de Vich»:

«Diumenge es celebraren a Taradell eleccions (són les que fa cinc d'aquest any) i transcorregueren sense incidents desagradables.

Els esquerrans, malgrat el miting del dissabte, es van veure aviat les eleccions perdudes, i com que per altra part hi havia autoritat per impedir tota coacció i violència, acordaren allò tan vell que saben fer els que perden: protestar.

A mig matí es presentaren a les taules electorals dient que consideraven nulles les eleccions per no haver-se constituït el dijous anterior les taules electorals.

L'excusa, com es veu, és de bona fe; ells ja sabien des del dijous que no s'havien constituït les taules, però volent actuar de murris, no ho digueren fins ahir. Creiem que no els valdrà aquesta maniobra digna dels temps del caciquisme més odiós, perquè el que diumenge es repetia era la votació i no tota la preparació anterior, puix que el que s'havia anullat era tan sols la votació i no proclamació i demés.

Taradell ha demostrat enguany de quin cantó es decanta; ho demostrà el 17 d'abril en les eleccions municipals fetes per l'article 29 sense oposició; ho demostrà després en les eleccions municipals anullades pel trencament d'urnes; ho demostrà en les de càrrecs de justícia municipal i en les constituents.

Diumenge, per una gran majoria (els esquerrans no votaren) també guanyaren els elements republicans de dreta. ¿Com més ha d'expressar el poble la seva voluntat? ¿On és la democràcia esquerrana que pel que es veu només val el que guanya? ¿On el respecte i la sobirania del poble?

Creiem que aquest cop serà el definitiu, perquè altra cosa seria donar la sensació que impera altra vegada el despotisme i el sistema dictatorial. Per això no caldria haver canviat de règim.»

PAPIOL

La colònia estiuenca celebrarà el dia 8 de setembre una festa solemnial dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, Patrona de Catalunya. Aquesta festa, alhora que palesa un esperit catalanesc, significa un lloable triomf espiritual.

A les deu, ofici solemne amb un sentit litúrgic ben marcat. Elements de l'Orfeó Gracienc, dirigits pel seu mestre Balcells, cantaran la missa gregoriana «Fons Bonitatis». Farà el sermó el canonge de la Seu, doctor Josep M. Llobera, director conseller de la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat de Barcelona, i s'acabarà amb el cant montserratí «Rosa d'Abril», interpretat per tots els fidels. Prendrà part al cant la distingida senyoreta de la colònia estiuenca d'aquest poble N'Anna Maria Algué.

Es repartiran ramells de boix montserratí.

La Comissió organitzadora formada pels senyors Batalle, Boadella, Llorach, Farrés i Montoto, preparen aquesta solemnitat amb un encert bon adquisit.

GIRONA

Solució d'una vaga

Ha quedat resolt el conflicte entre els obrers de la Companyia de Ferrocarrils Econòmics Espanyols S. A. en tot ço que fa referència al tramvia de Girona a Palamós. Ahir es tornà a reprendre el treball i han sortit els trens i ha quedat normalitzat el tràfec en aquella via.

El Laboratori i les aigües

De l'anàlisi practicat al Laboratori Municipal referent a les aigües de l'empresa d'aigües potables resulta què són perfectament potables, i quant a les del pou de la Plaça de Sant Francesc i la de la Pujada de Sant Feliu, són contaminades i impotables.

Una criatura qui mor cremada

A les Olives, prop de Colomés, el xofer de la casa Pous, que es dedica a transportar passatgers en excursions, mentre emplenava el dipòsit de benzina d'un autocar, una criatura li feia llum i tingué la desgràcia que se li inflamés el dipòsit. El nen, a causa de les greus cremades que sofrí, va morir, i el xofer quedà en greu estat.

Telegrames de protesta

Des d'aquesta ciutat s'han cursat telegrames al president del Govern provisional i ministre de Justícia, per la Lliga de Perseverança del Mercadal, protestant enèrgicament de l'últim decret sobre els béns de l'Església i ordes religioses, atemptatori a l'exercici legítim del dret de propietat i pel caràcter sectari del projecte de constitució, i pregant el major respecte als sentiments religiosos de la immensa majoria dels espanyols.

BERGA

Nen ofegat

El nen Antoni Cunill Amat, de 13 anys d'edat, que estiuejava a Berga, fill del conegut industrial de Barcelona Victorià Cunill, anà amb altres joves a banyar-se al llac de la masia anomenada «Casa Baró», del vei poble de la Valldàn, i sembla que a causa de la impressió de l'aigua, per haver menjat feia poc, sofrí un treball i s'ofegà.

Als crits d'auxili dels altres joves acudí el masover de la casa Baró, Pere Canals, i quan el pogué treure del llac ja era cadàver.

Acudí al lloc del succés el Jutjat municipal de Valldàn, el qual instruí les oportunes diligències.

VILAFRANCA

Sardanes per la Festa Major

S'ha publicat el programa del Foment Sardanista per la Festa Major.

A la portada hi ha un retrat al llapis d'Albert Martí i en el text, ultra la salutació, retrat poesia «Labor» d'Ignasi Iglésies, hi ha «Nostre Grup Folklòric» per T.; «Les notes d'argent del Foment Sardanista», per R. Ll. i «La sardana d'enguany», que tanca el programa.

Diumenge hi hauran ballades de sardanes tres tandes— a les onze del matí, a les sis de la tarda i a dos quarts d'onze de la nit. El dia 31, tres tandes més a les matinyes hores. La de les sis de la tarda, serà al Foment — Tívoli Vilafranquí — i a honor dels autors vilafranquins, socis del Foment Sardanista.

El Grup Folklòric del Foment Sardanista donarà una exhibició de balletes populars catalans el dia 30 a la nit, i posarà amb la justesa que sap fer-ho, tot el més escaient i típic. També estrenarà el «Ball de cascavells de Sant Mateu» i «Contrapàs de Sant Genís Galafolls».

Novena de Sant Fèlix

L'assistència de fidels a la novena a honor de Sant Fèlix, patró de Vilafranca, que es celebra actualment a la Basílica de Santa Maria, és enguany més important que en anys anteriors. La devoció al Sant i els motius musicals que en la tradicional Festa Major s'executen, fa que els fidels acudin amb un major interès enguany que el municipi vilafranquí ha tingut la mala pensada d'organitzar unes festes laiques, prescindint de les religioses, que constituïen els actes més populars i atraients de la nostra Festa Major.

Futbol de Festa Major

El F. C. Vilafranca, responent al seu esperit organitzador i esportiu, ens dóna tres formidables partits els dies 30, 31 d'agost i 1 de setembre.

El dia 30, s'enfronta el primer del C. F. Vilafranca amb el C. D. Júpiter, el dia 31 els mateixos elements del Club local han de contendir amb F. C. Badalona, i el dia 1 de setembre, el reserva del F. C. Vilafranca, amb alguns elements del primer equip, contendirà encontre la U. S. de Sans.

Política de Festa Major

En el recent viatge que realitzà el batlle d'ací a Madrid, recabà del ministre d'Instrucció Pública, senyor Marcelli Domingo, que vingués a donar una conferència en ocasió de la de Festa Major, dia 31 del corrent, en la qual parlarà del problema cultural d'Catalunya. No cal dir que el sol anunci de la presència del senyor Domingo a Vilafranca ha desvetllat molt d'interès.

Esquerrisme

Els partits d'esquerra a Vilafranca compten, des de dissabte, amb un nou òrgan en la premsa, titulat «14 d'abril».

Indústria que honora Vilafranca

La important fàbrica de pastes per a sopa de Ramon Quer, ha obsequiat els seus clients i públic en general, amb una capsa de canalons, amb motiu de la diada que propera, repartida galantment a domicili i acompanyada d'una circular i catàleg de la casa, que tant de crèdit adquireix en els mercats de la península com de l'estranger.

Robatoris

Sovintegen els robatoris és precís que en llurs dies de festa, ja que la concurrència és extraordinària, s'extremi la vigilància a fi d'evitar en el possible la repetició i extensió d'aquesta «plaga».

Exposició de pintures

Es veu molt visitada l'exposició de pintures que diversos artistes penedesencs inauguraren dissabte passat al local de l'Orfeó Vilafranquí.

Són ja en nombre important els quadres adquirits, la qual cosa diu una vegada més l'èxit que està assolint.

SABADELL

Subscripció

A la consergeria de la Lliga Regionalista s'admeten subscripcions a LA VEU DE CATALUNYA i a la Biblioteca Sabadellenca.

La vaga de la Telefònica

En pocs dies han fet explosió en diferents punts de la ciutat diversos petards.

Aquests fets estan relacionats, segons sembla, amb la vaga de la Telefònica.

Els missioners del Cos de Maria

Ha estat nomenat superior de la residència dels P. P. Missioners del Cos de Maria d'aquesta ciutat, el P. Manuel Mascaró.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET.— La Societat de Propietaris del Foment de l'Eixampla de Santa Coloma de Gramanet, en la seva darrera reunió general nomenà la següent Junta Directiva:

President, Tomàs Borés Cartanà; vice-president, Narcís Font Ros; secretari, Joaquim Garcia Duran; vicesecretari, Artur Comas Salvadó; tresorer, Joan Rueda; comptador, Antoni Parramon; bibliotecari, Nicet Frígols; vocals: Manuel Llombart, Gonçal Cuevas, Francesc López i Josep Ginestà.

OLOT

Colònies escolars

De Sant Feliu de Guíxols, on ha passat l'estiueig, ha arribat la primera colònia escolar de la nostra ciutat, i en el mateix autocar ha sortit la segona colònia composta de 40 colons.

Jurat qualificador

A l'exposició de cartells patrocinada pel Patronat Pro Atracció de Forasters de la nostra ciutat, ha obtingut el primer premi de 500 pessetes don Josep M. Dou, i l'accèssit de 250 pessetes don Joan Vila.

Exposició

S'ha inaugurat a la Sala Vayreda una interessant exposició de l'«Avi Berga» i dibuixos de Berga i Boada. Aquesta exposició restarà oberta fins el dia 4 del vinent mes de setembre.

Conferències

Han estat força interessants les quatre conferències desenrotllades a la Biblioteca Popular i Centre de Catòlics, pel senyor J. Civera i Sormaní.

Accident

Al veïnat de can Sidera han topat fortament l'auto del metge de Sant Privat, senyor Benet Genover i el camió de la farinera del senyor Sibidi. De l'accident n'ha sortit amb ferides a la cara l'acompanyant del senyor Genover, produïdes per l'esmicolament del para-brises.

Defuncions

La setmana passada morí a l'edat de 74 anys, Miquel Fortet Arau, persona molt coneguda en la nostra ciutat, on tenia conquistades moltes simpaties, com quedà demostrat pel nombrós acompanyament que obtingueren les seves despulles a l'hora de portar-les al cementiri.

—També morí a l'edat de 21 anys, el jove Ramon Sacrest Deu, de família molt ben relacionada en la nostra ciutat. El seu enterrament fou una veritable manifestació de dol.

A ambdues famílies trametem des d'aquestes planes el nostre més sentit condol.

Incendi

A la muntanya del Corb es declarà un incendi de bosc que durà prop de tres dies. Es desconeixen les pèrdues materials.

Alt Vallès

SANT QUIRZE SAFAJA.—Amb tota solemnitat s'ha celebrat la festa anual del Sagrat Cor. A tots els actes va assistir una gran concurrència. Hi va haver missa de comunió, ofici solemne amb sermó per l'eloqüent Dr. Joaquim Cornet, canonge de la Seu de Manresa i processó eucarística. La notable Capella de Sant Ignasi de Manresa va cantar l'Ofici i diversos himnes eucarístics.

—Va haver-hi molt d'entusiasme el dia de la votació de l'Estatut. Malgrat la poca propaganda que s'havia fet ací, es pot dir que va votar tothom, fins i tot els de les serres de Berti que per emetre llur vot varen haver de caminar quatre o cinc hores, amb una calor insuportable.

També fou una nota simpàtica el gest d'unes senyoretes de la colònia estiuenca que de bon matí, després d'haver oït missa i rebre la comunió van començar a recollir les signatures femenines i van continuar fent-ho tot el dia.

Altes valls pirenenques

RIBES DEL FRESSER. — Per a la pròxima festa de Sant Gil i el tradicional «Aplec dels Pastors», arriba extraordinària concurrència. Ahir han arribat el Cardenal de Tarragona, el bisbe de Solsona, familiars del cardenal i el doctor Bofill, amb el propietari del castell de Rocafort, on han tornat. Segueix el bon temps.

La situació econòmica d'Alemanya

AUXILI AL BANC POPULAR DE DARSTAD

Darmstad, 27. — Després de certes negociacions, s'ha arribat a un acord entre l'Estat d'Hessen i aquesta ciutat per acudir en auxili del Banc popular.

L'Estat i el Municipi asseguran per parts iguals les Obligacions del Banc per a llurs clients. — Fabra.

REBAIXES DE SOUS I PENSIONS

Berlín, 27. — El programa d'economies del Govern de l'Imperi comprendrà especialment una nova reglamentació en el que afecta els sous que gaudeixen els funcionaris.

El termini de dos anys, actualment en vigor, necessaris per a passar d'una categoria a l'altre, serà elevada a tres anys.

Les pensions de retir seran rebaixades del 80 al 75 per 100, i les de les vídues de funcionaris no podran ésser superiors al 45 per 100 en comptes del 60 per 100, del sou que gaudia el finat. — Fabra.

L'AJUNTAMENT DE BERLIN VOL FER ECONOMIES

Berlín, 27. — L'Ajuntament ha acordat introduir diverses economies en el seu Pressupost.

Es renunciarà especialment a l'execució d'aquells treballs, que tot i revestir utilitat pública, no siguin absolutament urgents; es suspendran les contruccions de noves línies del Metro; s'introduiran economies en les atencions d'Ensenyament i en les despeses de les Escoles municipals, i es farà, per últim, una reducció en les despeses d'assistència pública.

A més, el Burgmestre i els membres del Consell municipal han acceptat que els siguin reduïts els salaris en un vint per cent. — Fabra.

WIRTH DIU QUE NO ES DE TEMER UN COP D'ESTAT

Berlín, 27. — El ministre de l'Interior, senyor Wirth, que ha pres part en la reunió del Grup centrista del Reichstag celebrada a Stuttgart, ha declarat que no és de témer un cop d'Estat durant el pròxim hivern, perquè el Govern té suficients forces per a reprimir qualsevol moviment revolucionari que es pogués intentar. — Fabra.

Pas del Canal de la Mànega

AMB SKIS FLOTADORS

Londres, 27. — Un individu anomenat Kahri Nomnaumestuik que havia sortit de Cabo Griz Nez aquest matí a les 7'30 per a intentar la travessia del Canal de la Manega, utilitzant skis flotadors, ha estat vist a set milles de Douvres a la una.

Notícies rebudes de Douvres a les 16'30, diuen que Nomnaumestuik ha tocat terra a la platja de Shakespeare, prop del port, i que ha aconseguit els seus propòsits. — Fabra.

Notícies de l'Estranger

El nou ministeri britànic

LA FEDERACIO DE MINAIRES CONTRA EL GOVERN. — ¿SERA DEMANADA L'ACTA DE MACDONALD?

Londres, 27. — El Comitè Executiu de la Federació de Minaires, reunit aquest matí, ha votat una resolució aprovant l'actitud adoptada pel Consell General del Congrés de les Trade Unions i per l'Executiu del Partit Laborista, així com la seva decisió d'oposar-se a les mesures proposades pel Govern, especialment en el que es refereix a l'atur forçós.

L'Executiu del Minaires sollicita, en conseqüència, que els representants minaires en el Parlament ajudin la política dels Trade Unions i del Partit Laborista.

La decisió de la Federació de minaires d'ajudar el Consell General dels Trade Unions i a l'Executiu del Partit Laborista, tindrà una gran repercussió pertocant a la posició del senyor MacDonald en el seu feu electoral de Seaham.

La influència de la Federació en aquest districte és molt gran i els vots de què disposa serien suficients per a impedir que el senyor MacDonald resultés reelegit.

Hom ignora encara les mesures que adoptarà la Federació per a combatre el Govern.

No obstant, no sembla probable, en vista del resultat de les vagues de 1921 i 1926, que es recorri a la mateixa mesura.

El senyor Nelson, president del Comitè Executiu Laborista de Seaham, ha declarat que no experimentaria cap sorpresa si els minaires, que representen la gran majoria del cos electoral d'aquesta circumscripció, sollicitessin del senyor MacDonald que renunciés a la seva acta a favor d'un candidat laborista oficial. — Fabra.

CONSERVADORS I LIBERALS CIRCUMSPECTES

Londres, 27. — El periòdic «Star» creu saber que cert nombre de diputats conservadors i liberals, especialment aquells que representen les circumscripcions industrials, no es pronunciaran a favor del programa del nou Govern més que en el cas que aquest hagi demostrat clarament que les mesures proposades són les úniques possibles.

Per altra part, l'«Evening Standard» diu que alguns líders laboristes opinen que la carrera socialista del senyor MacDonald no quedarà acabada amb motiu de la constitució del nou Govern. — Fabra.

EXCITACIO ALS OBRERS PERQUE S'OPOSIN A LA POLITICA DEL NOU GOVERN

Londres, 27. — La Federació Social Demòcrata ha publicat un manifest sollicitant de tots els treballadors que s'oposin per tots els mitjans al seu abast, a la política del nou Govern nacional.

Tot i reconeixent la gravetat de la situació actual del país, la Federació considera que l'haver-se aguditzat la crisi, és conseqüència de la propaganda antilaborista.

La política interior del país, afegeix el manifest, es trobarà, d'ara endavant, en mans dels banquers estrangers.

La Federació expressa l'opinió que sols un sistema de producció cooperativa, feta possible pel control dels mitjans de producció, és susceptible de reglamentar el problema de l'atur forçós i la misèria.

Durant la pròxima setmana, els socialistes hauran d'efectuar tots els esforços possibles per a obtenir una reducció de les càrregues que el Govern es proposa imposar a les víctimes del capitalisme. — Fabra.

LA REPRESENTACIO D'ANGLATERRA A LA LLIGA DE LES NACIONS. — LA SITUACIO DE HENDERSON COM A PRESIDENT DE LA CONFERENCIA

Londres, 27. — Tenint en compte la proximitat de les sessions del Consell de la Lliga de les Nacions, el Govern ha començat d'ocupar-se de qui ha d'ésser la persona que ostenti la direcció de la delegació britànica.

Lord Reading no sembla que estigui en condicions de traslladar-se a Ginebra, ja que la seva presència a Londres es indispensable, per a cooperar en la preparació de la legislació financiera en projecte.

Es dela aquesta nit qué tal vegada el reemplaci al davant de la delegació anglesa, lord Cecil, no solament en el Consell, sinó també a l'Assemblea General de la Lliga de les Nacions.

La designació de la delegació serà probablement decidida demà.

Per altra part, l'Agència Reuter admet la possibilitat d'un ajornament de la Conferència General de la Lliga de les Nacions en el cas que un nou Govern anglès succeeixi l'actual en gener o febrer, és a dir, en la data fixada per a la Conferència.

Considera la citada Agència com a poc probable que el senyor Henderson consenti d'assumir la Presidència d'aquesta Conferència, que com se sap, li fou atribuïda pel Consell, no en la seva qualitat de ministre de Negocis Estrangers, sinó per la seva personalitat.

El senyor Henderson ha estat, afegeix l'Agència, com se sap, elegit membre del «Comitè dels Tres» encarregat d'ocupar-se de les qüestions de les minories.

Es quasi possible, que el senyor Henderson dimiteixi aquest lloc i és de presumir que suspengui tota actuació el Comitè citat fins que el Consell de la Lliga de les Nacions hagi pogut elegir substitut, el qual bé podria ésser un dels representants anglesos a Ginebra o en cas que no vagi Lord Reading, un delegat d'un altre país qualsevol. — Fabra.

HAN COMENÇAT ELS TREBALLS DELS COMITES PER A APLICAR LES REDUCCIONS I ECONOMIES

Londres, 27. — Els dos Comitès encarregats de buscar les modalitats d'aplicació i estudiar els defectes de les mesures econòmiques projectades pel Govern, durant els Consells de Ministres d'ahir, han començat els seus treballs.

El Consell executiu dels Trade-Unions s'ha reunit a la Transport House, i han estat discutides les contraproposicions en les quals es sollicita que s'efectuïn economies, però sense afectar a la classe obrera.

Els ministres de l'anterior Govern s'han reunit també per a ocupar-se de les mesures que podrien adoptar-se, tenint en compte les condicions resultants de la formació del Govern d'Unió Nacional.

En la incertitud que regna encara sobre quins seran els projectes del Govern, la City, encara que dóna mostres de confiança, està a l'expectativa.

Les cotitzacions de valors d'aquest matí, s'han mostrat sensiblement iguals a les d'ahir, en el tancament. — Fabra.

DAWES PARLA DE LA CRISI ECONOMICA MUNDIAL

Londres, 27. — Parlant a Kirhendbright (Escòcia) el general Dawes, Ambaixador dels Estats Units, ha dit que un dels resultats de la crisi econòmica mundial, serà probablement l'aplicació ràpida de reformes econòmiques a tots els països.

La crisi afegí, ha tingut la virtut de crear una atmosfera favorable per a una col·laboració entre les Nacions. — Fabra.

MANIFEST DE L'OPOSICIO

Londres, 27. — La Conferència conjunta del Consell dels Trade-Unions, l'Executiu del partit treballista i el Comitè del grup parlamentari treballista, ha publicat un Manifest, en el qual demanen a les masses que oposin una resistència ferma a un «Govern de persones que actuen sense autoritat del poble», que acata les condicions de vida dels treballadors per a fer front a una situació creada com a conseqüència de la política seguida per a beneficiar els interessos de la Banca privada.

Es diu en dit document, que el propòsit del Govern es formalment una temptativa per a enderrocar la política social del país.

Afegeix que les dificultats immediates podrien ésser vençudes mobilitzant l'import dels crèdits col·locats a l'estranger, i suspenent temporalment el servei de fons d'amortització.

La citada Conferència ha adoptat una resolució en la qual insisteix prop de totes les Seccions que integren el moviment treballista, perquè facin els preparatius immediats que es considerin necessaris amb objecte d'assegurar la victòria en les vinentes eleccions generals. — Fabra.

Dempsey i Firpo

HOM DIU QUE TORNARAN A BOXAR

Nova York, 27. — Com a conseqüència de l'anunci relatiu a la possibilitat que Jack Demsey torni a actuar en el ring, s'ha rebut una notícia de Buenos Aires, segons la qual Lluís Firpo, a qui Dempsey va deixar K. O. en 1923, en un match que es qualificà aleshores de «Batalla del segle», ha manifestat el desig de tornar a lluitar amb Dempsey en un match de revenja.

Segons aquesta notícia, Firpo, que ha començat ja a entrenar-se, confia estar disposat per al combat en un termini de sis mesos.

Dempsey, com és sabut, es dedica ara a prendre part a una sèrie de matchs d'exhibició.—Fabra.

La conquista de l'aire

El «Do X. número 2»

SURT DE FRIEDRICHSHAFEN

Friedrichshafen, 27. — El «DO X número 2», construït per compte del Govern italià, ha sortit d'aquesta població amb direcció a Spezzia. — Fabra.

La sublevació de Lisboa

DETALLS DE LA REVOLTA. — EDIFICIS PERJUDICATS. — AVIONS CAIGUTS

Lisboa, 27. — El canoneig dels rebels ha causat grans perjudicis a diversos edificis, especialment als emplaçats prop del pont de Sant Jordi, que han sofert importants perjudicis.

Un grup de paisans i mariners tractà de prendre per assalt l'escola de torpediners de Valle Cebro.

A Oporto s'han efectuat diverses detencions.

Arran de la sublevació de l'aeròdrom d'Alberca, forces fieles s'apoderaren de l'estació del F. C. i destruí les vies.

Dos avions rebels han hagut d'aterrar a conseqüència d'una avaria, a Viana.

El pilot i el mecànic d'un d'ells han estat detinguts. — Fabra.

Gran Bretanya

DIU QUE CECIL REPRESENTARA ANGLATERRA A LA LLIGA DE LES NACIONS

Londres, 27. — Amb caràcter oficial s'anuncia que el vescomte Cecil representarà la Gran Bretanya en les pròximes reunions del Consell i de l'Assemblea de la Lliga de Nacions, en virtut que, degut a la situació actual, el ministre de Negocis Estrangers, Lord Reading, no podrà absentar-se de Londres. — Fabra.

Estats Units

PROBABLE FUSIO DE DUES GRANS COMPANYIES

Nova York, 27. — Als círcols financiers es parla de la unió entre les Standard Oil de Nova Jersey i la de Califòrnia, la qual cosa, de confirmar-se, constituïria la més formidable coalició industrial dels Estats Units, perquè reuniria un actiu de 2.400 milions de dòlars i controlaria el 10 per 100 de la producció total del petroli en brut al Nord d'Amèrica, i el 1 per 100 de la totalitat de negocis del petroli mundial. — Fabra.

Consell de Ministres a França

FRANÇA I LA SITUACIO FINANCIERA INTERNACIONAL. — EL CONSELL SUPERIOR DE L'AIRE

París, 27. — Els ministres s'han reunit aquest matí en Consell, sota la presidència del senyor Doumer.

El ministre de Finances exposà la situació financiera internacional, i les conseqüències que d'ella poden derivar-se per a França.

El ministre de l'Aire sotmeté a la signatura del president, un decret, per virtut del qual es crea el Consell superior de l'Aire.— Fabra.

França

L'ORGANITZACIO DEL CONSELL SUPERIOR DE L'AIRE

París, 27. — El Consell Superior de l'Aire, el decret de creació del qual ha estat signat durant el Consell de ministres celebrat aquest matí pel president de la República senyor Doumer, examinarà totes les qüestions relatives a l'organització, reclutament, equip i material de vol.

També s'ocuparà de la repercussions que l'adopció del nou material pugui tenir en la tàctica i exercici de l'aeronàutica, i, d'una manera general, de tots els problemes relatius a la preparació de les forces aèries per al cas eventual d'una guerra. — Fabra.

Grècia

AGRESSIO A UN PERIODISTA

Atenes, 27. — El conserge d'una casa de joc anomenat Spyridakis ha agredit en ple carrer el Sr. Vrachnus, director del periòdic d'oposició «Himedicoes Typos», al qual ha donat algunes bastonades al cap.

L'agressor fou detingut immediatament.

El periodista, l'estat del qual és greu, ha declarat que l'agressió obeeix segurament a qüestions polítiques. — Fabra.

Iugoeslàvia

11 VICTIMES DELS LLAMPS

Belgrad, 27. Comuniquen de Mostar que, amb motiu de la violentíssima tempesta que ha descarregat sobre aquesta regió, han mort onze persones víctimes de descàrregues elèctriques. — Fabra.

Polònia

PER ALS SENSE FEINA

Varsòvia, 27. — El Consell de Ministres, en la reunió que ha celebrat avui, ha decidit convocar un Consell especial per a tractar de les mesures que caldrà adoptar a favor dels obrers sense feina. — Fabra.

LES VACANCES DE L'AMBAIXADOR A MOSCOU

Varsòvia, 27. — El Sr. Pateck, ambaixador a Moscou, ha començat a gaudir d'una llicència de sis setmanes. — Fabra.

Rússia

UNA CONFERENCIA PER A LA PLUJA ARTIFICIAL

Varsòvia, 27. — Telegrafien de Moscou que a l'Institut meteorològic s'ha celebra utna conferència a la qual han assistit representants de tots els establiments científics de la U. R. S. S.

Aquesta conerència té per objecte estudiar els mitjans de provocarf artificialment la pluja, per a deser els núvols i la boira per mitjà d'ondes elèctriques. — Fabra.

Uruguai

AUGMENT DELS DRETS DE DUANES

Buenos Aires, 27. — Notícies rebudes de Montevideo uen que el Govern acaba de promulgar una llei augmentant els drets de Duanes, per a la major part de les importacions fins un 5 per 100 aproximadament. — Fabra.

Xina

UN TIFO A XANGHAI

Xang-Hai, 27. — La nit última es des acadenà un tifó de violència inusitada, que ha causat nombroses víctimes.

Els danys materials són de gran consideració, especialment en la concessió francesa i en la internacional.

També ha resultat molt perjudicada la concessió xinesa. — Fabra.

Unió Sud-africana

UN INCENDI DESTRUEIX POBLATS INDIGENES I COLLITES

Vryheid (Natal, Africa del Sud), 27. — Un terrible incendi avivat per un violent vendaval ha destruït totes les collites, granges i poblats indígenes en una zona de vuit quilòmetres quadrats. Hi ha un mort per asfixia i diversos ferits greus per efecte de cremades que sofriren. — Fabra.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

PUBLICACIONS

S'ha posat a la venda el primer volum de les «Lliçons de Llenguatge» (tres graus) que la nostra Editorial Pedagògica encomanà a Alexandre Galí i a Artur Martorell.

El notable èxit de llibreria que ja ha obtingut, en tres dies justos d'haver sortit de l'estampa, demostra el veritable interès amb què aquest llibre era esperat.

Josep Obiols hi ha fet uns escaients dibuixos.

Els conflictes socials

La vaga dels metal·lúrgics

EL GOVERNADOR DIU QUE NO HI HA LA BONA VOLUNTAT QUE ESPERAVA

Ahir vespre el governador féu les següents manifestacions:

—No s'ha acabat de resoldre encara la vaga de metal·lúrgics. El bon sentit que esperava trobar en les dues parts, només l'he trobat en una, per ara. Les diferències s'han reduït molt, però no del tot.

No veig bona voluntat per arranjar el conflicte. Ahir mateix se'm va donar paraula que la vaga no s'estendria. Doncs, l'Espanya Industrial i algunes altres fàbriques de la indústria tèxtil hagueren de paralitzar algunes seccions per haver-se declarat en vaga els maquinistes. I cal tenir en compte que l'Espanya Industrial la setmana passada ja augmentar els jornals.

UNA NOTA DELS PATRONS

La «Unió Industrial Metal·lúrgica» ha fet públic el següent document:

«La «Unió Industrial Metal·lúrgica» s'ha abstingut aquests darrers dies de contestar a les acusacions que el Sindicat Unic de la Metal·lúrgia li ha dirigit a través de les notes i manifestos, per entendre que ni havíem de seguir-lo pel camp de les simples manifestacions que no tenen cap prova que les sostingui, ni podíem dificultar els intents de concòrdia i de pacificació de l'Autoritat. Però no voldríem que el nostre silenci fos mal interpretat pels obrers que, aliens a l'acció dels seus directius, esperen una solució que els reintegri al treball, ni podem callar davant l'opinió pública de la ciutat, que podria traduir aquest silenci com un assentiment a les afirmacions contràries. Se'ns acusa d'intransigència, d'esperit tancat i, el que és pitjor, de propòsits de tirania i de coacció contra industrials inclinats a transigir. Se'ns acusa de voler convertir en «lock-out» una vaga del ram; de voler imposar uns salaris insuficients i de fonamentar-los en una crisi econòmica que no existeix.

Es del tot fals que aquesta entitat hagi intervingut en els acords de la Gerència de la «Material para Ferrocarriles y Construcciones», que si té conctacte amb aquesta entitat en els assumptes d'ordre econòmic, que són el nostre objectiu especial, es reserva sempre la llibertat d'acció per als assumptes socials. Hem de negar així mateix que ni de paraula ni per escrit hàgim aconsellat posicions de resistència sistemàtica als industrials. Ben al contrari, l'única circular que podria mostrar-se té una orientació totalment diferent, i aconsella que siguin oberts els tallers en tots els casos que els obrers manifestin desigs de tornar al treball. En aquest cas s'aconsellava la implantació de les millores ofertes. No podrà demostrar-se, doncs, el sol intent d'exercitar cap acció que no tendeixi a resoldre totalment o parcialment, en la mesura possible, un conflicte del qual no som responsables, i per això apel·lem al bon sentit de tots: obrers i patrons.

La classe patronal que representa aquesta «Unió», ha donat proves de tot el contrari. En la seva primera contesta a unes bases excessives, va declarar que estava disposada a acudir a totes les crides que se li fessin per l'autoritat per a solucionar el conflicte. No hem de refusar cap intervenció, tant si ens crida el Govern de la Generalitat com si ho fa el governador civil. Se'ns proposà discutir amb una comissió de representants del Sindicat a presència d'un delegat de cada autoritat; hi vàrem accedir. Quan, per a reprendre una gestió interrompuda, se'ns va cridar altra vegada, de nou acudírem a la crida. Vàrem contestar les bases amb unes contrabases que contenien una millora sensible en la situació d'una bona part del personal obrer. Si la quantia dels augments no era més gran, era per l'imperatiu d'unes lleis econòmiques que s'imposen a la voluntat. No es pot oferir allò que no es pot donar.

Quan al Sud d'Espanya se soluciona una vaga general metal·lúrgica amb unes bases, la primera de les quals estableix que a cada taller hi haurà almenys un obrer que guanyi 11 pessetes; quan a les regions llevantines els salaris són inferiors als nostres en un 30 a un 40 per 100 i a les del Nord el promedi és més baix, entenem que no es pot forçar el nivell dels salaris sense condemnar patrons i obrers a una gradual paralització per la llei inevitable de la competència. Per aquest motiu hem proposat la celebració d'una Conferència Nacional de la Indústria Metal·lúrgica, convocada pel Govern, per veure si és possible harmonitzar les condicions del treball en aquest sector, sense pretendre anivellar absolutament els jornals, però sí establir una proporció més justa que eviti les excessives diferències.

Ara bé. En unes circumstàncies difícils com les actuals, quan no es pot encara resoldre pel Govern sobre un termini d'obres públiques que permeti reanimar el treball en una gran part dels grans tallers, que tenen un «stock» de productes sense col·locació immediata; quan per raons que tots coneixem, la Banca ha de restringir o retirar els crèdits als industrials; quan no es veu encara la manera de vèncer un retraïment incomprensible del mercat i quan la crisi de les indústries a les quals la metal·lúrgica subministra màquines i elements de treball fa disminuir sensiblement les comandes fins a deixar sense ocupació un gran nombre de tallers, des dels de major capacitat fins als més petits; en aquestes circumstàncies, repetir, no és humà exigir a la classe patronal un augment excessiu de jornals si no es té l'intent premeditat d'agreujar la crisi i col·locar uns i altres en una situació insostenible.

Malgrat tot, ens hem conformat amb la proposta del governador civil, de fixar uns mínimums de sou: deu i onze pessetes per als obrers, segons que siguin peons ordinaris, peons especialitzats o migs oficials i mantenir el mínimum de dotze pessetes per als oficials de primera categoria. Aquesta escala de salaris mínims representa un augment individual que en casos determinats arriba a dues pessetes. Ens obliguem a sostenir els salaris que excedeixin d'aquest límit i a reintegrar tots els que siguin inferiors.

Però hem de declarar també, que l'augment de salaris repercutirà en una elevació de preus i per contenir aquesta elevació del cost als seus límits justos, cal una garantia de rendiment, que no persisteixi la tendència iniciada fa mesos de disminuir-lo gradualment, que es mantindran els treballs a prima i a preu fet i que les relacions entre el patró i els seus obrers es desenrotllaran dintre un règim de llibertat, sense intervencions ni coaccions que dificultin la vida del taller. Altrament serien inútils els nostres esforços, pujaran els preus de venda, es reduirà en relació inversa el volum de les comandes i paulatinament es paralitzaran els treballs, perquè amb la bona voluntat no n'hi ha prou quan no hi ha ingressos per vendes ni hi ha possibilitat de crèdits bancaris.

El Sindicat acceptava també la fixació de l'escala de salaris mínims proposada pel governador, però la condicionava a l'ocupació dels obrers sense treball, que declaren ésser uns 900. Quan a tots els tallers hi ha excés de personal i es fa difícil mantenir-lo per torn, encara que sigui reduint els dies de treball, no és prudent agreujar la situació amb l'ingrés de nous obrers. Cal advertir que no es tracta d'obrers el comiat dels quals motivés ni influís en la declaració de vaga. Es tracta d'obrers que ja fa temps que van quedar sense feina. El problema de l'atur és un problema de govern a tots els països. A tot arreu se soluciona sense imposar que els tallers que haurien d'acomiadar obrers per manca de treball n'admetin d'altres que no pertanyen a llur quadre de personal. Es un problema d'auxili que l'Estat distribueix i condiciona per evitar, per humanitat, una situació extrema. Es el cas d'Anglaterra i Alemanya, que travessen una crisi industrial com Espanya.

Arribat a aquest estat el conflicte, es va proposar de sotmetre les diferències existents a l'arbitratge del governador, i aquesta «Unió» va donar-li la seva conformitat. Acceptàvem, en principi, de contribuir a un fons d'auxili per als obrers metal·lúrgics parats i establir en condicions determinades una prima d'assegurança. Era una nova càrrega que se'ns imposava; però, davant els requeriments que se'ns feien, sotmetíem aquest punt al laude que dictés el governador.

Si el laude no té efectivitat, no es podrà culpar la classe patronal. Aquesta «Unió» estava disposada a subscriure les condicions.

AUXILI

Es comunica als associats de la Unió Professional d'Obrers Mecànics Metal·lúrgics i anexos, que demà, dissabte, de sis a vuit de la tarda, es repartirà als socis la quantitat acordada per la Junta directiva, als afectats per la vaga actual i que es trobin al corrent de cotització.

UNA NOVA REUNIO

El Governador convocà per aquesta tarda els representants patronals i obrers per a fer un nou intent de solució de la vaga.

Digué el senyor Anguera de Sojo que la vaga s'havia intensificat.

EL MITING DE MONTJUICH

Dijous, a les deu de la nit, com estava anunciat, al Palau de Projeccions tingué lloc el míting dels vaguistes metal·lúrgics.

Els obrers que acudiren a Montjuich es pot calcular que eren en nombre de més de trenta mil, ja que no sols al Palau de Projeccions no hi cabia ni un sol cos més — tot i que en entrar es demanava el carnet del Sindicat del am — sinó que també pels voltants, avingudes i passeigs, la gernació era imponent.

Es van col·locar bon nombre d'altaveus, cosa que féu que tothom pogués assabentar-se del que es parlava.

En primer lloc, dirigí la paraula el president del Sindicat de la Metal·lúrgia, Sànchez, i el seguiren Borràs, Angel Pestaña, i finalment un representant dels calderers.

Tots els oradors digueren que fins aleshors la Patronal havia jugat amb els obrers, dient-los que signarien les bases, cosa que després — afegiren — han estat molt lluny de complir. Atacaren el governador, que digueren que havia estat un còmplice d'aquesta jugada.

La vaga de Telèfons

SEGUEIX IGUAL

Continua en el mateix estat que els dies anteriors.

El Sindicat de Telèfons ha publicat una altra nota que acaba així: «Compañeros: Manteneros firmes. Las grandes causas requieren grandes sacrificios. Ha aumentado en España el número dee compañeros encarcelados. Se ejerce una cruel represión sobr nosotros. Sed rebeldes para triunfar. Viva la huelga.»

La vaga de pescadors

ES PROBABLE QUE AVUI ACABI

Fa alguns dies que entre l'element pescador es treballa activament per a solucionar satisfactòriament el conflicte que d'ençà de molts dies sostenen els patrons i mariners dedicats a la dita indústria.

Les diverses reunions que han celebrat per a l'efecte, en diferents locals de la Barceloneta, la comissió dels patrons i la de mariners del Sindicat, han estat presidides per l'agent de policia don Andreu Fernàndez, el qual, amb una voluntat digna d'elogi, ha aconseguit unir les diferències que existien entre els elements en vaga.

També és digna d'anotar la part activa que a les reunions ha pres el nostre volgut company a la premsa i capità de la Marina mercant, don Victorià Bonet, secundant amb la major neutralitat els esforços del senyor Fernàndez.

Les bases presentades pels patrons i mariners han estat trameses als diversos armadors que es troben amb llurs embarcacions pescant pel litoral de Catalunya. S'espera, d'un moment a l'altre que aquests trametin llur conformitat.

No obstant, com que la majoria dels armadors residents a aquesta ciutat han aprovat ja les dites bases, es suposa que, en cas de venirne algunes desaprovades, la vaga es donarà per acabada, i es signaran les bases aprovades davant la primera autoritat de Marina.

La solució del conflicte dels pescadors ha produït general satisfacció entre els elements que viuen de l'esmentada indústria pesquera, i es comenta favorablement que el conflicte s'hagi resolt sense vencedors ni vençuts.

L'ESTATUT I LA BENEFICENCIA

En el projecte d'Estatut hi va compresa la Beneficència, que anirà a càrrec de la Generalitat de Catalunya. Arribat que sigui el moment d'estructurar-la convindrà, mitjançant una bona informació, conèixer com s'ha d'organitzar, els mitjans amb què ha de comptar per al seu funcionament, els aspectes o matisos benèfics que hauran de crear-se, els que hagin de perfeccionar-se i fins i tot els que hagin de suprimir-se per innecessaris o inadequats.

Així com la Llei de Beneficència, malgrat la seva antiguitat, i, per tant, inadaptada a les modernes necessitats i a les classificacions i especialització d'urgent implantació, determina quins serveis han d'anar a càrrec de l'Estat, quins a càrrec de les Diputacions i quins a càrrec dels Municipis, hem de suposar que la Generalitat establirà la deguda divisió entre el que pertoqui fer als Ajuntaments i el que calgui fer a la mateixa Generalitat. Aquesta separació la considerem d'alta conveniència, perquè s'acabi d'una vegada amb la duplicitat de serveis i deixin les Corporacions d'envair atribucions que no els són pròpies.

No volem criticar ni censurar aquesta invasió de funcions, ja que, no havent complert mai l'Estat la missió que va reservar-se i no havent-se les Diputacions mogut massa dins el camp d'acció que la Llei els té designat, els Ajuntaments, i molt especialment el de Barcelona, s'han vist obligats d'actuar intensament en el terreny benèfic, creant institucions, establint determinades formes d'assistència i col·laborant econòmicament en diferents serveis, sense que cap disposició legal els obligui a fer-ho.

L'Estat, com dèiem, va reservar-se una missió: atendre les necessitats permanents o que exigeixin atenció especial. A Barcelona i fins i tot a Catalunya podem afirmar que aquesta reservada missió no s'ha manifestat enlloc. La Diputació provincial, que ha de tenir cura de les malalties comunes, dels impotents pel treball i dels infants privats de família, potser no ha fet el màxim esforç, i és per això que l'Ajuntament de Barcelona, al qual la Llei adjudica, com a tots els Ajuntaments, l'atenció de les necessitats accidentals, les malalties passatgeres, la conducció als establiments generals i provincials i la beneficència domiciliària, no ha tingut altre remei que passar per damunt la Llei i prescindir del seu esperit.

La situació legal en matèria de beneficència en una gran població és desastrosa, perquè capola materialment i fa impossible una unitat de direcció i d'execució que pot ésser i és garantia d'encert i d'economia. Per enunciativa que sigui la fórmula legal, àdhuc prescindint que la llei municipal autoritza a molt més, no s'ha d'entendre mai que hagi limitat l'activitat municipal en el sentit que puguin ésser desateses les necessitats que cauen dins la quadrícula legalista, i menys en poblacions que sobradament poden atendre per elles mateixes i en millors condicions que els pretesos tutors, els multimòrfics problemes de la vida de relació. Marca, sí, un deure; però, els homes de cor no poden ignorar el que cal fer a favor dels pobres.

Es de creure que la Generalitat respectarà el que de bo tinguin establert els Municipis i estimularà les iniciatives que vagin sorgint a presència de necessitats reconegudes i realitats manifestes. Aquesta ha d'ésser la seva primordial missió: estudi i aprofitament de l'existent, perfeccionament o millora dels serveis, consells i orientacions. Tot això pel que fa referència als Municipis.

Quant a la Generalitat, molt gran és la feina que se li prepara, si vol actuar de veritat en el camp vastíssim de la Beneficència.

Haurà de començar per inculcar als ciutadans la necessitat de la previsió. Això és fonamental. La Generalitat no haurà d'esforçar-se massa per assolir l'efectivitat d'aquest principi. Sortosament a casa nostra estan molt arrelats l'estalvi, el mutualisme i la cooperació, i quan aquestes formes de la previsió han entrat dins l'ànima del poble la missió del governant és procurar que no decaiguin; més encara, ha de procurar el seu foment i el seu desenrotllament. No serà difícil, doncs, la tasca a realitzar en aquest sentit en terreny tan abonat, dins el qual, degut únicament i exclusivament a la iniciativa privada, han sorgit i arrelat esplendorosament nombroses Caixes d'estalvi, la benemèrita de Pensions per a la Vellesa amb les seves sucursals escampades per tota la terra catalana, els innombrables Montepius o Germandats que reparteixen anyalment més de dos milions de pessetes en concepte de subsidis, les diferents Cooperatives que, encara que no puguin comparar-se amb les formidables Cooperatives angleses i escoceses, contribueixen a què els seus beneficis arribin més íntegrament als ciutadans que les constitueixen.

Al costat de totes aquestes formes econòmico-socials figura el fet de la legislació del treball, informat per un alt sentit moral i un esperit de tutela sancionat per gairebé tots els Estats, amb assentiment d'homes de tots els partits i tendències, des de l'escola del més moderat intervencionisme fins la del socialisme més exigent; legislació que si en algunes ocasions proveeix el cas de necessitat que requereix remei eficaç, com en les lleis d'accidents del treball, invalidesa, vellesa, etc., en moltes altres ocasions ofereix un marcat sentit preventiu, com en la d'indústries malsanes, en la del treball de dones i nois, en la del descans dominical, en la de cases higièniques o barates, etc.

Aquesta Beneficència preventiva és la que cal estimular, oposant-la a la rutinària del socors material, que, usada imprudentment, pot fomentar misèria en compte de guarir-la o extingir-la. Amb molta raó deia un il·lustre pensador: «Tant disminuiran en l'esdevenidor les despeses de l'Assistència Pública, com augmentin les de la previsió popular.»

Els serveis de repressió de la mendicitat i de la vagància, que, responent a clams de l'opinió pública, foren iniciats per l'Estat, hauran de passar a càrrec de la Generalitat, així com tots els compresos dins la Llei de Protecció a la Infància, de 12 d'agost de 1904, una de les poques lleis de caràcter social i benèfic que honora els legisladors que van elaborar-la. Es digne de lloança el seu esperit per tal com l'acció tutelar que li és encomanada ofereix dos grans caràcters singulars que marquen altres tants procediments a seguir: un que podríem qualificar de caràcter material i altre de caràcter moral.

El primer enclou una funció a realitzar d'una transcendència nacional immensa, perquè tendeix a proporcionar força i vigor físic als infants, i d'aquesta manera evita llur mortalitat; procura la vigilància constant dels mitjans utilitzats per a llur nutrició i alimentació i contribueix a la vegada a formar un poble sa i robust, i el capacita per a totes les empreses de cultura i expansió.

El segon caràcter, o sigui el moral, assenyala un altre procediment a seguir: preocupar-se de la manera com l'infant va convertint-se i transformant-se en home, fer-lo conscient dels deures de tota mena que com a tal li corresponen i evitar, al mateix temps, que vagi a engrossir els rengles de la criminalitat, conseqüència gairebé segura en ignorar l'existència de la família, llançat als perills de la vida del carrer, obligat a dormir al ras, sense instrucció, sense creences religioses, sense sentit moral i en salvatge franquícia les seves passions.

A prodigar aquesta doble protecció, dotant ensems de pàtria potestat els menors que materialment o moralment n'estan mancats, s'encamina la llei de referència, que, per l'amplitud de l'esperit que la informa és probablement la més completa de les que actualment es coneixen.

A mans de la Generalitat pot arribar a assolir, aquest aspecte de la Beneficència, la màxima eficàcia, i sobretot si es pot salvar la part econòmica que la sosté i que ha permès a les Juntes provincials i locals de desenrotllar gran nombre d'iniciatives compreses dintre el marc de llur finalitat.

Molt s'ha fet a favor de la infància a partir de la promulgació de la llei protectora, però són tantes les necessitats, són tan nombrosos els matisos de l'Assistència pública, que l'actuació de la Generalitat serà altament benemèrita si posa els cinc sentits en la resolució integral del problema de la infància, abandonada o necessitada de protecció i empar.

Intensificar les guarderies, els parvularis, els jardins i camps de jocs, els restaurants maternals, les colònies d'estiu, els sanatoris marítims i d'altura, la correcció i ensenyament d'oficis, l'obra de pupilatge al camp, per apartar del contagi els fills de pares tuberculosos; tot això, ben portat i ben dirigit, ha de produir un gran bé social que hauran d'agrair tots els ciutadans l'aspiració dels quals és el benestar i la grandesa de Catalunya.

No podrà deixar d'actuar també la Generalitat creant, si cal, l'organisme necessari, en la repressió de la vagància, especialment dels vagabunds joves, o sigui, d'aquells que, per llur edat, encara poden ésser readaptats socialment. Això pot aconseguir-se fent una aplicació adaptada degudament al principi universalment admès de l'assistència pel treball, agermanant-hi dues accions, la coercitiva i la benèfica. La primera hauria de consistir en determinades reglamentacions que limitessin el manteniment i foment de la vagància i la segona, en el seu procés, regenerador, haurien d'assenyalar-se els moments següents: isolament del vagabund, separant-lo de tot quant pugui recordar li la seva passada vida; omplir les hores d'isolament amb treball adequat a les seves particulars condicions de força, aptitud, etc., infondre en l'ànim de l'individu la confiança en si mateix i l'esperança, si existeix el propòsit d'arribar a una completa rehabilitació i capacitar-lo per a regular la seva conducta.

Per a la implantació d'un règim de tutela i reforma, caldrà la creació de tallers de selecció, de tallers domèstics i de tallers de readaptació, adscrivint a cada un d'ells els vagabunds en el seu període d'observació, els necessitats de tutela, els que necessiten correcció, aquells que, malgrat figurar durant llarg temps en la vagància, són susceptibles de reforma per la seva privilegiada naturalesa moral, una vegada apartats de l'ambient que els envoltava, i sotmesos a un règim de treball regular, aquells que sense trobar-se tan avantatjosament dotats han d'ésser considerats com a regenerables, sotmetent-los a un tractament semblant per estar poc arrelats en ells els hàbits darrerament adquirits i aquells ex-asilats adults que han recaigut en el antic gènere de vida per la manca d'una institució tutelar que vigilés llurs passos a la sortida dels establiments benefics que els havien prestat empar.

Hauran de complimentar aquesta obra els camps de treball per als reincidents i els inadaptables, i a més a més, l'establiment d'un règim per als immigrants, transeünts i estrangers, o sia per a tots aquells grups socials que, sense que es confonguin amb la vagància pròpiament dita, s'hi relacionen íntimament.

I en parlar d'immigració, caldrà intervenir seriosament per a evitar-la en el possible o controlar-la escrupulosament, car és factor importantíssim la immigració parasitària que gravita especialment sobre Barcelona, i actua constantment a manera de força pertorbadora, i exacerba el mal de dia en dia.

Una vegada desviat o contrarestat aquest corrent immigratori, haurà arribat l'hora d'organitzar definitivament l'auxili als vàlids sense treball, invàlids i semi invàlids, i amb aquesta mesura es donarà un gran pas en la solució de tan important com complicat aspecte benèfico-social.

La llei de beneficència, com hem dit abans, encomana també a l'administració provincial la cura de les malalties comunes i dels impotents per al treball. El problema hospitalari haurà d'ésser resolt, doncs, per la Generalitat, i caldrà una atenció especial si es té en compte que, avui per avui, és aquest el servei de beneficència de més urgent resolució.

Venim lluitant ja fa vint-i-cinc anys a favor de l'hospitalització, i coneixem a fons el mecanisme de la vida hospitalària. Vint-i-cinc anys al davant de l'administració de l'Hospital Clínic de Barcelona i d'altres institucions del mateix caràcter, si bé més modestes, ens han proporcionat una experiència que ens permet parlar amb perfecte coneixement de causa d'aquest magne problema que molts ignoren, començant pels mateixos components de les corporacions que, més o menys, vénen obligats d'intervenir-hi i solucionar-lo.

Una sola dada demostrarà la necessitat de preocupar-se urgentment d'aquest problema: a Barcelona manquen 3,000 llits hospitalaris. Si recorrem els indrets de Catalunya, ens trobarem amb la mateixa deficiència, amb un «dèficit» de llits que fa pena.

En la «Memòria» que per encàrrec de l'extingida Mancomunitat de Catalunya vàrem redactar l'any 1920, després d'una detinguda visita d'inspecció, donàvem compte de l'estat d'aquest servei i a la vegada indicàvem les reformes o ampliacions d'indispensable realització en els establiments provincials de Girona, Lleyda i Tarragona, per tal de fer més efectiva la seva benèfica actuació.

Caldrà, en primer terme, assegurar la vida dels hospitals actuals, i destinar-hi les quantitats necessàries per al seu bon funcionament i no amb «comptagotes» com avui dia ve practicant-se. Aquesta vida no solament s'ha d'assegurar als hospitals de les grans ciutats, sinó també als existents en moltes poblacions de Catalunya, especialment en les que són cap de partit judicial. Aquests petits hospitals, alguns dels quals coneixem, han de servir per casos d'urgència, per a l'hospitalització de malalts crònics o incurables i, més que tot, per a descongestionar els de les capitals, especialment els de Barcelona, destinats preferentment a les intervencions quirúrgiques, per estar en possessió de majors elements de millor material i personal mèdic més especialitzat.

Una volta complert amb aquest deure que la llei determina i que l'Estatut heredera segurament, s'imposa la creació de noves modalitats hospitalàries, les que proposin els tècnics, d'acord amb els corrents moderns, i els avenços mèdics, que tendeixen a l'especialització. Dins d'aquest pla hauran de figurar-hi els hospitals d'incurables, cancerosos, infecciosos, de traumàtics, tuberculosos, epilèptics, etc., i també algun sifilicomi, per tal de coadjuvar a l'obra de la lluita antivenèrea, de tanta transcendència per a l'esdevenidor de la raça.

Ara bé; hem sostingut sempre que, igualment que la guerra, el nervi de la Beneficència i d'una manera especial l'hospitalària, és «diner, diner i diner»; per tant, si la Generalitat es proposa resoldre amb valentia i d'una manera integral aquest problema, les despeses seran quantioses, de tal forma, que el pressupost de Sanitat pot arribar a ésser, tal volta, el més crescut.

No obstant, implantant el sistema alemany que, a judici nostre, és el més perfecte, podrà la Generalitat desgravar aquest pressupost i portar a terme el seu pensament. A Alemanya l'hospitalització no és absolutament gratuïta. Darrera de cada malalt hi ha un fiador; respon del malalt un patró, una germandat, una mútua, una cooperativa, una companyia d'assegurances i, en últim terme, provada la indigència del malalt, és l'Ajuntament del qual és veí el que paga les despeses ocasionades per la malaltia.

Es així com els hospitals alemanys tenen vida pròspera i no falta res en la dotació dels múltiples serveis que presten.

Interessa fer entendre als ciutadans que la col·laboració social és indispensable, car no han d'ésser sempre els organismes oficials els que hagin de suportar tot el pes econòmic de les institucions creades a profit i benefici de la col·lectivitat.

Com a complement o extensió de la funció hospitalària hi ha, també, una altra forma d'assistència, i aquesta és el Sanatori. Es aquesta una aspiració antiga. Fa ja trenta anys que ve propugnant-se en aquest sentit i es camina molt a poc a poc en la seva realització, tot i que la seva transcendència exigeix que es camini a passos agegantats.

En el Congrés internacional de Medicina, celebrat l'any 1903, va ésser discutit el tema «Sanatoris», i reproduït pel doctor Ribas i Ribas en el primer Congrés de metges de llengua catalana, que tingué lloc a Barcelona l'any 1913. El vot de la secció de Pediatria fou el següent: «La secció expressa unànimement el desig que es multipliquin a les costes els Sanatoris marítims, en vista dels efectes profilàctics i curatius de la talassoteràpia, i recomana, així mateix, la fundació de colònies escolars, estacions climatològiques, sanatoris terrestres, asils de convalescència, etc., a benefici de la infància.»

El vot fou aprovat per aclamació i la conclusió del tema igualment. En aquesta es demanava la corporització del desig a les corporacions oficials, i, malgrat haver transcorregut alguns anys, no s'ha fet res en aquest sentit que valgui la pena d'ésser esmentat.

A la «Memòria» dirigida a la Mancomunitat, de la qual havem parlat abans, excitàvem el zel d'aquesta perquè, a més a més de les reformes, millores i modificacions que proposaven per als establiments benèfics provincials, es decidís a crear noves formes d'assistència, i entre elles un «Preventori» per a infants escrofulosos i pretuberculosos, tenint en compte el crescut nombre d'assilats que es troben en un manifest estat de misèria orgànica i, per tant, candidats a la tuberculosi. Indicàvem, a continuació, tal volta envaint atribucions dels conreadors de la Ciència mèdica, la installació d'aquest Preventori a Tarragona, aprofitant les immillorables condicions del seu clima i la seva esplèndida situació topogràfica.

Proposàvem, també, la creació del «Gran Sanatori marítim de Catalunya», utilitzant els grans avantatges que ofereix la costa catalana. Aquest Sanatori destinat al guariment de les tuberculosis òssies, osteoarticulars i ganglionàries, realitzaria un gran bé social i ompliria un buit observat a la beneficència pública.

Com a antecedent i demostració dels grans èxits curatius d'aquest procediment, no més cal examinar les estadístiques que ens ofereixen els Sanatoris de Chipiona, Oza i Pedrosa, i especialment el gran Sanatori marítim helioteràpic de Gorlitz, degut a la iniciativa de la Diputació de Biscaia, capaç per a dos cents infants.

La Generalitat, portant a cap un Sanatori d'aquesta especialitat, faria una gran obra, ja que, segons dades que posseïm, passen de quinze mil els infants als quals convindria aplicar l'esmentat sistema curatiu.

Itàlia i França, països molt més avançats que els nostre en tots els ordres, han arribat al màxim del que pot fer-se en aquesta matèria. França, al seu Sanatori de Berk, fundat l'any 1857, arriba a estatjar, en certes èpoques de l'any, uns deu mil malalts, i el Sanatori d'Arcachon també un nombre considerable. Gràcies a M. Armaingaud, el gran apòstol i propagandista del sistema, s'han fundat a França més de vint Sanatoris, els quals constitueixen, com molt bé diu un cèlebre metge francès, una «milícia antituberculosa» de primer ordre, com no pot presentarla cap més altre país del món.

Aquest Sanatori podria produir determinats ingressos, car segons fos la seva organització permetria tenir-hi places pagant, puix que són nombroses les famílies que, comptant amb individus malalts, pagarien agraïdes l'estada d'aquests, davant la seguretat d'un bon tractament i, com és conseqüent, d'esperança d'una curació.

Un altre dels mitjans per a regularitzar la campanya higiènico-sanitària a la nostra terra, seria la fundació del «Sanatori de Muntanya», tenint en compte que Catalunya, per a tal objecte, posseeix muntanyes de grans condicions climatològiques; les terres del Pireneu, per exemple, i les que podríem anomenar comarques o regions gironines, les quals, per la seva altitud i proximitat amb la mar, serien d'un benefici incalculable, no solament per la vida a ple aire que es podria establir, sinó també per les properes vegetacions i les riqueses hidro-mineralògiques que atresoren.

A la Generalitat no li pot ésser indiferent aquest magne problema; el poble el sent i l'admira quan el veu funcionar en altres terres, principalment del Centre i del Nord d'Europa.

No podem donar per acabat aquest escrit, que seria inacabable si endinsant-nos en el mar immens de la Beneficència anéssim descobrint i posant de manifest tot el que convindria fer per a arribar a la màxima perfecció; però, una branca tan important com és el servei de dements, no pot passar desapercebuda. Cal convenir que les Diputacions, i en parlar-ne em refereixo a totes les d'Espanya, potser no han fet, en aquest sentit, el màxim sacrifici què la llei els obliga.

Fa pena de contemplar l'endarreriment i la negligència existent en quant a Manicomis. La Diputació de Barcelona començà a posar-se a to amb la creació de la Clínica Mental de Sta. Coloma de Gramanet; però la majoria de les Corporacions provincials, no tenint manicomis propis s'han de valer dels particulars, i paguen les estades dels boigs a preus modestíssims i en condicions d'hospitalització més modestes encara.

Es aquest un problema que cal estudiar profundament i mirar de resoldre'l amb gran sentit científic i humanitari, car no pot continuar tal com funciona avui en dia.

Els dements, per causes diverses, augmenten d'una manera alarmant, i el seu ingrés als manicomis representa tot un calvari, fins i tot sabent qui és, d'on procedeix i a quina família pertany.

Només cal contemplar l'espectacle dantesc que ofereix l'Asil Municipal del Parc, que és la gran collectora on van a parar totes les desgràcies i totes les misèries. Allí, barrejats i en pèssimes condicions, es veuen dotzenes de dements, la procedència dels quals s'ignora, i que han estat abandonats per llurs familiars molts d'ells, amb l'esperança que l'Ajuntament de Barcelona se'n farà càrrec, constituint per aquest una càrrega que no li correspon, però que ha de suportar sense indemnització de cap mena.

Solucionat aquest problema, el quadre benèfic quedaria molt bé i la Generalitat hauria donat un gran pas, col·locant-se a l'altura corresponent.

Entusiastes convençuts de la separació de la Beneficència de tota administració oficial, els organismes o institucions que la Generalitat anés creant, haurien d'ésser administrats segons les tendències modernes: socialment. La Beneficència ha de practicar-la qui la senti, els abnegats, els homes de sentiments generosos i delicats, els amarats d'amor al proïsme. Està demostrat que les corporacions són uns mals professionals de la Beneficència; aquesta resulta rígida i purament freda i mecànica, i per les traves administratives, moltes vegades es veuen impossibilitades d'atendre, fins i tot, el més primordial. La nostra dèria ha estat sempre: la màxima subvenció i la mínima intervenció.

El sistema de Juntes administratives de caràcter mixt és el millor sistema. Hi ha exemples que l'abonen. Les Cases provincials de Caritat i Maternitat, regides per una Junta de diputats i veïns, funciona admirablement; l'Hospital Clínic d'aquesta Facultat de Medicina viu i funciona normalment gràcies a la regència d'una Junta administrativa composta d'elements oficials i particulars. A Tarragona, tenim entès que una Junta així constituïda, té cura de la Beneficència provincial amb èxit de gestió, i no són poques les cases benèfiques escampades arreu de la terra catalana que, gràcies a les Juntes autònomes, tenen vida pròspera i compleixen sense dificultats amb la seva finalitat.

Confiem en la capacitat i competència dels qui hagin d'implantar l'Estatut, i no dubtem que acompanyades del patriotisme que ha d'informar tots els actes a favor de la plenitud de Catalunya, l'obra benèfica restarà esplèndidament estructurada.

FRANCESC PUIG I ALFONSO

EL MON DE LA CULTURA

«LA REVISTA DE CATALUNYA»

S'ha publicat el número d'agost de la «Revista de Catalunya», amb el següent sumari:

«Algunes reflexions sobre el teatre, dramatisme actual, art i comerç, menyspreu del públic, per Carles Soldevila; L'eixugament del Zuiderzée, un esquema del que és i el que serà aquesta obra grandiosa, per Ramon Forn; Les meves tres millors poesies, resposta a una enquesta, per Millàs-Raurell; L'home que fou Dijous, bategant i fantàstica novel·la d'anarquistes i policies, per G. K. Chesterton.

Secció de polèmiques: Un amic de Catalunya (resposta al senyor Giménez Caballero), per M. Rossell i Vilar; La proclamació de la República a la Universitat, per J. Boronat i Recasens; Nòtules; Cròniques: Les arts plàstiques, per Joan Sacs; El Cinema, per Guillem Díaz Plaja; Cultura Física, per L. i I. Vidal i Guitart.

Els llibres, Documents, Periòdics i Revistes.»

UN OPUSCLE DE MOSSEN TARRE

L'il·lustrat sarerdot M. Josep Tarré, acaba de publicar un interessantíssim fascicle sobre «Els problemes autonomistes de l'Església Catòlica.»

Heus així els importants temes tractats en aquesta substanciosa obra: «La primacia dels interessos espirituals; Amor de Benet XV i de monsenyor Ratti a Polònia; Incomprensions doloroses i atacs injustos; Sol·licitud dels Papes vers Polònia; La Santa Seu i el problema d'Irlanda; Reivindicacions lingüístiques dels txecs i dels canadencs francesos; Nacionalisme flamenc i autonomisme alsacià; Benevolença de Pius XI vers Catalunya; «L'Action Française» i la qüestió catalana; Conclusió.»

UN LLIBRE NOTABLE SOBRE LA MELODIA

La col·lecció «Labor» s'ha enriquit amb una acurada traducció per Robert Gerhard, de l'obra «La Melodia», d'Ernest Toch. Donada la importància del tema i l'escassetat d'obres especials que el tractin, no cal dir interès d'aquesta publicació. Nosaltres pensem dedicar-li aviat un comentari. De moment, ens plau de donar-ne l'índex:

Introducció; Concepte de la Melodia; La recta; La línia ondulada; Elasticitat melòdica i rítmica; La melodia a la llum de les influències armòniques; Notes estranyes a l'armonia com a elements melòdics; Aglomeracions i interrupcions; Punts d'apuig melòdics; Del ritme.

JOAN LLONGUERES I LA MUSICA A L'ESCOLA

El molt estimat company Joan Llongueres, ha publicat, en tiratge a part de la «Revista Musical Catalana», un notable treball sobre «L'educació musical dels infants en l'escola primària».

Ens proposem comentar aquest fascicle qui conté idees i suggestions molt importants per a la Pedagogia moderna.

ELS CURSOS DE 1931-32 A L'ATENEU POLYTECNICUM

Aquest Ateneu està ultimant el programa dels cursos que es donaran enguany en aquesta entitat.

Per tal d'intensificar en un màxim la cultura obrera, aquest Ateneu ha fet ús de totes les seves possibilitats de crear noves càtedres i donar més extensió a tots els ensenyaments.

Podem ja anticipar alguns dels cursos que es donaran: Història Universal, Geografia Humana, Ciència política, Sociologia, Economia Política, Filosofia, Gramàtica Catalana, primer i segon grau, sota la direcció del mestre Pompeu Fabra, Francès, Alemany i Anglès. A més es preparen uns cursos de repàs de les primeres lletres i nocions de ciències, els quals se [illegible] exclusivament per a obrers majors de 17 anys.

Per tota mena de detalls, a la secretaria de l'Ateneu (Alt de Sant Pere, 27. Pral.)

El senyor Estelrich a Suïssa

Ha sortit cap a Suïssa, en viatge de convalescència, el nostre amic el diputat per Girona, Joan Estelrich, que ha estat unes setmanes malalt. El senyor Estelrich aprofitarà la seva estada a Suïssa per assistir als Congressos de Minories Nacionals, de Lingüística i de la Federació Universitària Internacional. Pensa tornar dintre de deu dies per a reprendre les seves tasques a Barcelona i Madrid.

Govern Civil

CASOS D'UNA MALALTIA SOSPITOSA A HOSPITALET

Ahir al vespre el governador digué als periodistes que, per sortir al pas del que pogués dir la premsa de fora o de l'estranger, havia de manifestar que, com acostuma passar als ports cada quatre o cinc anys, a Hospitalet s'havien registrat alguns casos de malaltia sospitosa. Però tot seguit foren preses unes precaucions tan completes, que el focus es pot donar per extingit.

Barcelona n'ha estat indemne, però l'Ajuntament ha cooperat brillantment en l'extinció del focus. Ni l'Ajuntament d'Hospitalet ni el Govern Civil no tenien el material necessari per a combatre'l eficaçment. I l'Ajuntament de Barcelona, amb una actitud digna d'elogi, ha facilitat tot el que calia.

Ha vingut el director de Sanitat Exterior, el qual ha pogut comprovar que les mesures preses eren encertades, així com que el Cos Sanitari de l'Ajuntament de Barcelona està a l'alçària que correspon a una gran ciutat. També s'ha de fer constar que l'inspector provincial de Sanitat ha col·laborat encertadament en aquesta tasca.

El govern provisional de la República

Les Corts Constituents

PRECS I PREGUNTES

Madrid, 27. — S'obre la sessió a dos quarts de sis, sota la presidència del senyor Besteiro.

Les tribunes es troben molt concorregudes.

Precs i preguntes:

El president concedeix la paraula a diversos diputats que no són presents.

Diu després el senyor NUÑEZ que una empresa particular, d'acord amb les companyies ferroviàries, ha obtingut la concessió per a la venda de llibres a les estacions, i que la dita empresa realitza una censura de caràcter reaccionari de les obres amb greus perjudicis per a gloriosos autors espanyols i estrangers.

Demana al ministre de Foment que intervingui prop de les companyies perquè desaparegui aquesta situació impròpia dels temps actuals.

Denuncia després la propietat intellectual espanyola en la forma que es realitza, que diu que també causa molts perjudicis als autors espanyols, especialment pel que es refereix als mercats hispano-americans.

El PRESIDENT de la Cambra ofereix transmetre el prec al ministre de Foment.

El senyor ALGUERA protesta contra l'acumulació de càtedres a les universitats, i diu que l'acumulació és perjudicial tant des del punt de vista de l'ensenyament com des del punt de vista econòmic per a l'Estat.

També protesta del fet que des de l'any 1902 hi hagi a les universitats d'Espanya vint càtedres de Medicina concedides sense oposició.

Anuncia, per últim, una interpellació sobre la situació creada a Saragossa amb motiu de les destitució de l'enginyer director de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, don Manuel Lorenzo.

El PRESIDENT de la Cambra ofereix transmetre al ministre de Foment aquestes darreres paraules.

El ministre d'INSTRUCCIÓ PUBLICA contesta al senyor Alguera i diu que d'ençà que ell és ministre no s'ha fet cap acumulació, i que altrament, han estat dotades moltes càtedres.

El senyor GOICOECHEA s'ocupa de l'esdevingut a l'Ajuntament de Caravaca.

Diu que l'alcalde de la dictadura d'aquell poble vingué a Madrid per a concertar un empréstit amb el Banc de Crèdit Local sense atenir-se a les normes prescrites per l'estatut municipal.

A l'adveniment de la República no fou possible atendre els compromisos adquirits per aquell Ajuntament, i com a conseqüència d'això el Banc de Crèdit Local ha entaulat una acció judicial i ha embargat els béns del Municipi.

A judici de l'orador això no es pot fer, puix el contracte celebrat entre l'Ajuntament i l'esmentat Banc, és dels que judicialment no sols no es consideren vàlids, sinó que tenen el caràcter d'inexistents.

Proposa que es suspengui l'acció del Banc fins que quedi aclarida la responsabilitat i es pugui determinar si el contracte és lícit o no.

El ministre de FINANCES, al qual l'orador s'havia dirigit, li diu que aquest és un problema que no és de la seva incumbència.

El ministre de la GOVERNACIO li contesta després, i diu que el Banc de Crèdit Local s'até a un estatut aprovat, i que no és fàcil intervenir en un assumpte que es treba en una tramitació judicial.

SEGUEIX LA DISCUSSIO DE LA SUSPENSIO DE DIARIS BASCOS

Es reprèn la discussió començada ahir sobre la suspensió dels periòdics.

Rectifica el senyor GIL ROBLES. Refusa la teoria del ministre de la Governació, segons la qual el Govern actual no ha d'atenir-se a cap legalitat.

Diu el senyor Gil Robles que els drets de reunió, d'associació i de lliure emissió del pensament són drets anteriors a l'Estat.

El ministe de la Governació — afegeix — ha invocat l'estatut de 15 d'abril, i he de recordar-li que en aquest estatut, en el seu preàmbul, es parla que l'amplitud de poders que tindrà el Govern no arribaran mai a l'arbitrarietat.

També es declara que l'actuació del Govern no sortirà mai de les normes jurídiques; és a dir, que en aquest preàmbul es reconeix que tals normes jurídiques estan per damunt dels plens poders que s'atorguen al Govern.

I aquest respecte als principis jurídics no consta sols en el preàmbul del dit estatut, sinó que també en alguns dels seus articles es diu que el Govern provisional no sols prestarà acatament als drets ciutadans, sinó que aspira a eixamplar-los i enrobustir-los.

S'ha de tenir en compte, a més, que l'estatut no és sols del Govern, sinó que és de tot el país.

Si la justificació de l'estatut del 15 d'abril no resisteix cap crítica, la resisteix menys l'esmerçada pel ministre de la Governació per a justificar no haver procedit contra els periòdics de l'extrema esquerra.

Pregunta l'orador per què no s'apliquen també les mesures d'excepció amb aquells periòdics de l'extrema esquerra que impulsen a la rebellió.

El ministre de la Governació diu que no s'ha procedit contra ells governativament perquè en llurs campanyes no han passat de l'insult personal als ministres.

Sembla com si el senyor Maura s'hagués oblidat que vaig llegir un text de «Solidaridad Obrera», en el qual s'excitava a la rebellió i a apoderar-se per la força, dels béns dels capitalistes.

A les poques hores — afegeix — esdevenien els sangnants successos de Sevilla que deixaren els carrers plens de cadàvers. (Rumors.)

Contra aquests periòdics — afegeix — no s'ha procedit governativament, mentre que treize periòdics de diverses tendències han estat suspesos al Nord.

Jo crec que el ministre de la Governació ha de considerar ja arribat el moment de rectificar la mesura adoptada, sense cap dubte, en un moment d'exaltació.

No és convenient al Govern que tots els poders estiguin a les seves mans, perquè quan això passa pot qualificar-se al Govern que obra com una dictadura.

Un dels periòdics suspesos ha estat autoritzat per a tornar a sortir, i seria la major injustícia mantenir encara la suspensió dels altres.

Es lamentable que el Govern sols vegi fantasmes a Biscaia, on l'esperit que hi regna és de pau i cordialitat.

El senyor PRIETO s'aixeca per a parlar.

Comença per dir que no intervé per a contestar les allusions que li ha dirigit el senyor Gil Robles, i les dels altres oradors que han intervingut en aquest debat.

Diu que parlarà en representació dels republicans i socialistes de les províncies basco-navarreses, i que, en nom d'ells, vol parlar per a aclarir certs punts.

Les últimes paraules del senyor Gil Robles són les que m'han mogut a intervenir, quan parlava de l'ambient de cordialitat, amb la qual cosa ha coincidit amb les paraules que ahir pronuncià el senyor Aguirre.

No vaig a defensar ara la meva gestió com a ministre de Finances, però no per això deixaré de contestar als qui m'ataquin.

D'aquesta cordialitat que han parlat els oradors esmentats, podria trobar molts exemples, tal com el d'un miting nacionalista celebrat fa poc a Palència, en el qual un dels oradors recomanà que m'assassinessin.

Contra això, no he de dir res, però sí que m'importa relatar alguna cosa a la Cambra íntimament relacionat amb la campanya que s'està portant a cap i amb el tema que ens ocupa.

Una de les disposicions de la Dictadura que pot considerar-se de les més immorals, fou un decret en virtut del qual foren lliurades als navilers 72 milions de pessetes sense cap mena de justificació.

En temps de la guerra, el Govern s'incautà de la marina mercant per a fer els transports de primeres matèries.

L'Estat pagà aquests nòlits, amb subjecció a un preu de taxa que era considerablement inferior al preu que tenien llavors els nòlits en el mercat del món.

Els navilers es repartiren el perjudici per prorrateig en aquesta càrrega a què estàvem obligats.

Acabada la guerra els navilers quedaren lligats entre ells per romanents deudors i creditors, fins a una diferència de prop de vint milions de pessetes.

El senyor Cambó portà un projecte per a liquidar aquell romanent, però aquell Parlament, amb tots els defectes que tenia, no deixà passar aquella immoralitat, car l'Estat no tenia la culpa si la liquidació s'havia verificat amb déficit.

La Dictadura no solament saldà el deute, sinó que establí un gravàmen sobre els transports marítims, pel qual els navilers han rebut 72 milions de pessetes.

Quan la Dictadura estava amenaçada de desaparèixer i els navilers veieren que el seu negoci podia comprometre's, concertaren amb el Banc Industrial un préstec de 25 milions de pessetes perquè el nou Govern no pogués intervenir en llur combinació.

El Govern de la República, en arribar al poder, volgué estudiar l'assumpte i el lliurà a una comissió assessora.

Una mesura de govern fou evitar la venda dels vaixells a l'estranger per si era necessari que servissin de garantia d'aquests 72 milions que indegudament havien rebut els navilers.

Això va donar lloc a què s'emprengués una vivíssima campanya contra el ministre de Finances, a qui es feia responsable de tot això, i aquesta campanya és coneguda de tothom.

El senyor Josep Maria Urquijo ha estat un dels que més han intervingut en aquesta campanya juntament amb altres senyors els noms dels quals figuren en aquesta llista que tinc aquí. (Aplaudiments.)

La campanya de «La Gaceta del Norte» realitzada pel senyor Josep Maria Urquijo, que és un dels que ha percebut alguns milions dels 72 que va repartir la Dictadura, ha coincidit amb la d'un altre diari de Madrid, el qual és sostingut per un aventurer dels negocis. (Gran ovació.)

Quan renaix la calma continua dient el ministre:

D'un diari que, més que un diari, és l'arma de defensa d'un contrabandista. (Es repeteix l'ovació.)

La crítica que es faci de la meva gestió com a ministre no em sorprèn.

Ja vaig dir quan vaig acceptar la cartera que en aquest Ministeri es reflectiria l'estat econòmic d'Espanya, i que estava disposat a deixar aquí l'ànima feta trossos i a sacrificar el meu nom, si feia falta, al servei de la República.

Per això és digne que els qui mantenen un esperit de rebellió i fan campanya a favor ed la guerra civil, vinguin després aquí a donar una impressió de tranquillitat.

Ahir vaig sentir, complagut, el senyor Aguirre.

El senyor Aguirre és jove, i desconeix les interioritats i els misteris del partit nacionalista.

Es difícil saltar lleugerament des de la línia mitja davantera del club de futbol a la línia davantera de la línia de la minoria basco-navarresa. (Rialles.)

Digué S. S. que el partit nacionalista tenia la virginitat de no haver-se acostat mai a un govern de l'antic règim amb la pretensió de demanar alguna cosa.

Sens dubte el senyor Aguirre no sap que els nacionalistes han demanat i han acceptat alcaldies de reial ordre, i que en aquests bancs es troba, per exemple, el senyor Hor, que fou alcalde de reial ordre, i que també fou nomenat alcalde de reial ordre, pel senyor Alba, el senyor Arana, aquí present.

M'interessa fer constar aquí, que nosaltres, els republicans i socialistes, estimem i volem un règim d'autonomia, però sempre que aquest règim estigui inspirat en un sentit de llibertat.

El senyor Aguirre no fou tan destre en intentar defensar els furs de les províncies, d'aquells furs tan humans i tan comprensius que obligaven els capellans de Navarra a viure amb barragana per a la tranquillitat de tots els veïns. (Rialles i protestes dels basco-navarresos.)

El senyor MADARIAGA, amb veu potent: I mentrestant la lliura a 57.

(S'increpa el senyor Madariaga des de tots els bancs de la Cambra i es produeix un gran escàndol.)

El senyor PRIETO: S. S. no coneix la cotització d'avui. En nom del Tresor compro a S. S. les lliures que vulgui a 57, a 56, a 55 i a 54. (Es reprodueix l'escàndol i les imprecacions contra el senyor Madariaga.)

El senyor Madariaga: Si jo tingués el capital del senyor Prieto....

(L'escàndol arriba a ésser molt gran. Tots els diputats de la Cambra, a peu dret, protesten contra les paraules del senyor Madariaga, i molts l'amenacen amb els punys.)

El president pega cops enèrgicament sobre la taula, i quan, per fi, aconsegueix fer-se sentir, demana al senyor Madariaga que expliqui les paraules que acaba de pronunciar.

El senyor MADARIAGA intenta parlar, però no ho pot fer davant l'escàndol que regna a la Cambra.

Diu, per fi, que no ha tingut intenció d'ofendre el senyor Prieto, i que explicarà les seves paraules.

Comença dient que, com que ell no sap el capital que el senyor Prieto pot tenir (es reprodueix altra vegada l'escàndol que el president es veu impotent per a tallar).

El senyor MADARIAGA segueix dret amb la intenció de parlar, però no ho pot aconseguir.

També es posa dret i demana la paraula el senyor UNAMUNO.

El PRESIDENT diu a grans crits: Si S. S. no sabia el capital que té el senyor Prieto, no havia d'haver parlat. (Gran ovació.)

EL PRESIDENT: La Presidència no pot per menys de formular la seva més enèrgica censura contra l'acusació insidiosa que després no es té el valor de sostenir. (Nova ovació.)

Després d'aplaudir el president, la Cambra, a peu dret, tributa una gran ovació al senyor Prieto.

El senyor PRIETO, després d'unes breu paraules de regraciament per l'actitud de la Cambra, segueix examinant alguns dels aspectes dels furs que invocà el senyor Aguirre.

El senyor Aguirre — continua dient el senyor Prieto — recordava que els furs negaven l'entrada al bisbe a la província si no es comprometia abans a no intervenir en els assumptes propis del país.

A propòsit d'això, convé fer notar com han canviat les coses, perquè nosaltres durant el període revolucitnari invitàrem els nacionalistes basços a intervenir en la conspiració, i en efecte, acudiren algunes de les seves personalitats, però el bisbe de Vitòria, senyor Mujica, cridà aquestes personalitats i, sota amenaça d'excomunió, els prohibí que seguissin tenint tractes amb nosaltres.

El president adverteix al senyor Prieto que han transcorregut les hores destinades a precs i preguntes, i que si bé es poden prorrogar, seria en perjudici de l'ordre del dia.

El senyor Prieto diu que està a la seva disposició, però, que per la seva part, no necessita per a acabar més que cinc minuts.

En vista d'això, el president l'autoritza per a continuar.

El senyor Prieto llegeix amb grans terballs, perquè la vista no li abasta, alguns paràgrafs d'un manifest publicat a Navarra.

En veure el president de la Cambra les dificultats amb què el senyor Prieto llegeix, diu:

—¿Vol S. S. que ho llegeixi un secretari?

El senyor PRIETO: No, perquè no ho llegiria com jo. (Rialles.)

El senyor PRIETO es prova les gafes de diversos membres de la Cambra, però com que no en pot trobar cap que siguin a la seva mida, continua la lectura del document amb les mateixes dificultats d'abans.

El PRESIDENT, en veure els esforços que el ministre ha de fer per a llegir algunes paraules, insisteix a oferir-li l'ajut d'un secretari i diu que pot assegurar-li que llegirà molt bé. (Rialles.)

El senyor PRIETO continua llegint un paràgraf, en el qual, entre altres coses, es diu que l'Africa comença ara a Madrid. (Veus de protestes.)

Per a acabar, el senyor PRIETO afirma que els republicans i socialistes d'aquella regió defensaran, redoblant llurs esforços per a contrarestar les campanyes dels nacionalistes, l'autonomia regional, però que l'obra d'aspiració autònoma que realitzin, no ha de restar reduïda a un estatut que converteixi aquella part d'Espanya en un reducte clerical, en oposició al sentit democràtic de tot Espanya. (Gran ovació.)

Es suspèn aquest debat.

Es llegeix un projecte de la Presidència.

EL COMPROMIS D'UNA REPUBLICA FEDERAL

El senyor AYUSO fa ús de la paraula a continuació, i es refereix a una reunió que hi hagué amb anterioritat a la proclamació de la República, en la qual es signà un pacte. Assistiren a l'esmentada reunió els senyors Lerroux i Domingo, entre altres.

Diu que segons l'esmentat pacte, es convingué que si es proclamava la República, aquesta fos federal.

Pregunta als que assistiren a aquell acte si mantenen encara el mateix criteri.

DISCUSSIO DEL PROJECTE DE CONSTITUCIO

El senyor BESTEIRO diu que va a posar-se a discussió el projecte de Constitució i fa avinent que, a l'objecte d'ordenar els debats, solament hi haurà tres torns en pro i tres en contra, que no hi haurà ausions, i que les minories podran intervenir en la discussió de la totalitat, amb un representant seu.

Afegeix que es concedirà a cada torn una hora per a parlar i a les rectificacions un quart.

Tot seguit concedeix la paraula al senyor Jiménez Azúa, president de la Comissió de Constitució.

El senyor JIMENEZ AZUA fa ús de la paraula dient que ell voldria ara redoblar la magistral oratòria que es mantingué durant la discussió d'algunes Constitucions, però que ara és qüestió més d'obrar que de parlar i que per tant cal ésser concís en els discursos.

Tributa grans elogis als membres de la Comissió que ell ha presidit i fa resaltar la intensa tasca que han realitzat.

Diu que degut a la premura amb què ha estat redactat aquest dictamen, no s'ha fet cap preàmbul explicatiu de les orientacions que en ell s'han seguit i que per això ell fa ús de la paraula per aclarir.

Dedica elogis a la Comissió Jurídica Assessora per la seva tasca.

Fa un examen de les diverses Constitucions estrangeres i demostra que la que presenta al Parlament en aquests moments és menys extensa en articles que les examinades, entre les quals figura la d'Alemanya.

Diu que ha estat criteri de la Comissió voler fer una Constitució que parteixi precisament del poble, i que tocant a això es troba més avançada que d'altres Constitucions estrangeres, i com a exemple cita que en la futura Constitució espanyola, la justícia s'administrarà en nom del poble.

Examina el principi de la República democràtica, i remarca l'abast d'alguns articles del projecte de Constitució i es fixa principalment en el primer, referent a l'organització nacional.

Diu que no s'ha decantat la comissió per una república federal, perquè el federalisme i l'unitarisme estan en crisi, i posa per exemple d'això la Constitució alemanya.

L'unitarisme està en crisi ja des de la passada centúria.

En l'actualitat — afegeix — es parla ja de substituir els Estats federals per Estats integrals, en els quals es permet reconèixer el règim autonòmic polític administratiu, i això és ço que nosaltres venim a fer per a Espanya, puix cal tenir en compte també, que el federalisme només té veritable significació quan es tracta d'unir, per mitjà d'ell, coses disperses.

Vull fer un inciso sobre nosaltres els socialistes.

Els socialistes no som un partit polític, sinó una força en la qual hi ha representats molts sectors del país.

Per això no podem desconèixer que cada regió que tingui dret per la seva cultura i per les seves condicions especials a una autonomia, li sigui aquesta concedida.

Referent a la nacionalitat no nem volgut copiar ni una Constitució francesa, ni una Constitució alemanya, sinó tenir en compte que fem una Constitució pròpiament espanyola.

Per això hem establert la nacionalitat que ens acosta els països americans, que són de la nostra raça i de la nostra llengua.

Quant als drets individuals, hem tingut en compte que la seva esfera s'ha anat eixamplant continuament d'ençà de la revolució francesa als nostres dies.

Cal també cercar avui, no solament una declaració de drets, sinó una garantia íntegra, i aquesta garantia íntegra de tals drets, es troba en la nostra Constitució.

Pel que es refereix al Parlament, hem topat amb la qüestió de si havíem d'implantar el règim unicameral o el bicameral, però a part que la segona cambra està en decadència, hem observat que sempre que s'han presentat les grans revoluciones que anaven a transformar un règim, s'ha tractat d'establir una sola Cambra.

Hem de considerar que el Senat no és el lloc més indicat per a tractar els conflictes entre el capital i el treball, perquè de plantejar-se en la dita Cambra aquests problemes s'enverinarien més les diferències.

En parlar del poder executiu, hem establert el sistema parlamentari, i per aquest podíem seguir dos camins:

El del president fort com a Alemanya, o el del president feble a la francesa.

Nosaltres hem establert la síntesi entre els dos camins, de manera que el Parlament no pugui quedar a l'arbitri del president, ni aquest sotmès a l'arbitri dels vots de censura.

No cal aplicar els principis que sobre el poder executiu regien des de Montesquieu, puix són diferents ja les condicions polítiques actuals.

Avui tot el poder ve del poble i està encarnat per l'Estat.

En els consells tècnics no hem arribat a ço que s'ha arribat a Alemanya, però tampoc els hem volgut deixar com a senzills consells consultius.

Això sí, hem volgut fer un poder judicial independent i fort que ha d'ésser la base del dret que cal crear, i hem cregut assegurar-li la independència amb el nomenament per si mateix del president del Tribunal Suprem.

Per últim, hem volgut assegurar les garanties constitucionals amb aquest tribunal de garanties que és l'encarregat de dictaminar si una llei s'oposa o no a la Constitució.

La pressa amb què ha estat redactat aquest projecte hi haurà motiu, potser, que hi hagi errors de redacció i fins de conceptes en detall.

Aquesta comissió acceptarà les esmenes que en aquest sentit es proposin, sempre que no ataquin el seu fonament.

Hem de reconèixer que l'esperit d'aquesta Constitució és molt avançat, i ho hem fet precisament per a no defraudar els desigs del poble i perquè no és pugui dir que volem fer una monarquia i un rei, com alguns volen.

Per això hem fet una Constitució esquerrana perquè el poble que sortí al carrer a imposar la República, no hagi de sortir novament al carrer per a imposar les seves lleis.

En aquest sentit, aquest projecte de Constitució és conservador.

(Grans aplaudiments; el senyor Jiménez Azua és molt felicitat.)

El senyor MOLINA (sacerdot), consumeix el primer torn en contra del dictamen.

Creu que, abans de tot, precisa ordre, i diu que per a l'església la paraula ordre té un sentit jurídic, no la d'un ordre legalista, sinó la d'un ordre moral i espiritual, la d'un ordre que no pot imposar-se ni amb els tricornis de la guàrdia civil ni amb les gorres dels guàrdies d'assalt.

Per això — afegeix — jo no vull que amb el meu discurs pugui semblar que vaig a combatre el Govern, al qual vull defensar. (Els ministres han abandonat, gairebé tots, el banc blau; han quedat solament els de Foment, Treball i Economia.)

L'orador diu que el principal responsable, si passa aquest projecte de Constitució, serà el Govern, per no haver fet ell aquest projecte i haver deixat que el facin altres.

Els autors del projecte no han tingut cura del punt principal que és la religió, i aquesta no es pot deixar a un costat en cap de les coses de la vida.

Assenyala que en diversos articles es manifesta un complet ateisme com en el que es refereix a la dissolució de les ordes religioses, al divorci i a l'ensenyança laica.

Elogia la tasca de la comissió jurídica assessora que presidí el senyor Osserio i Gallardo, al qual dedica grans elogis.

Diu que també el dret de les minories ha d'ésser reconegut en una constitució.

La majoria d'Espanya és catòlica i per això catòlica ha d'ésser la seva constitució.

No creu que l'esquerrisme de la Cambra sigui expressió de l'esquerrisme del país, perquè en moltes parts s'ha falsejat notòriament el sufragi. (Rumors.)

(El senyor Besteiro abandona la presidència que passa a ocupar el senyor Barnes. Entra el cap del Govern.)

Diu l'orador que en un article de la Constitució es diu que Espanya renuncia a la guerra com a instrument nacional, però que no podrà haver-hi pau a la pràctica, perquè, si s'ataca els catòlics, aquests es mantindran en peu de guerra.

Encara que s'acusi als sacerdots de defensar el règim monàrquic, això no és cert, car ells són el ferm sosteniment de la República, perquè l'Església no s'adscriu a cap persona, sinó que, al contrari simpatitza amb el règim republicà.

Acaba amb una anècdota de quan les turbes, amb ocasió de la proclamació de la República, enderrocaven a una ciutat les estátues mentre cridaven «¡Abajo los Borbones!», i precisament cap d'aquelles estátues no era de cap Borbón.

El senyor SANCHEZ ALBORNOZ parla en nom de l'Acció Republicana.

Diu que l'Acció Republicana serví de llaç d'unió entre les diverses forces republicanes i l'Acció Republicana vol seguir essent el que fou.

Lamentem que en els moments actuals hi hagin pendent encara el gran nombre de problemes que ja haurien d'estar resolts fa segles, però estem disposat a treballar amb gran intensitat per a aconseguir que Espanya avanci e nel camí del progrés.

Elogia el projecte de Constitució, el qual diu que presenta un perfecte equilibri entre el present i l'esdevenidor; entre la realitat i l'ideal.

Es podrà discutir sobre els detalls per adaptar-los a la realitat.

L'Acció Republicana veu amb simpatia la tendència socialitzant i autonomista del projecte.

Coincidim—diu— amb les reivindicacions socialistes, però no coincidim amb ells. Les nostres divergències solament existeixen en la manera d'apreciar el moment polític.

Nosaltres creiem que les formes polítiques han d'arribar amb retard a Espanya, com passa amb les arts, la cultura i amb tot.

Per això, sempre que Espanya ha avançat, ho ha hagut de fer pels seus passos comptats i això és el que no han d'oblidar els socialistes, especialment en els moments actuals.

L'Acció Republicana farà que tots els problemes polítics comptin sempre amb un ambient d'actualitat, perquè se'ls doni la solució requerida.

La Monarquia hagué d'aguantar-se amb la força de l'exèrcit, amb la de l'Església i amb la de la plutocràcia.

D'aquesta manera va hipertrofiar aquests poders socials que van quedar virtualment destruïts.

La nostra missió ha d'ésser que avancin fins al punt que han d'estar.

També la Monarquia va necessitar per a sostenir-se la unificació i esborrar les diferències regionals.

Això ha fet esclatar la indignació, com ha passat amb els catalans, per bé que jo espero que s'aniran tranquillitzant per a deixar les coses a llurs límits.

(El senyor Besteiro ocupa altra vegada la presidència.)

La monarquia austríaca no va fer d'Estat federal, com exigien aleshores les circumstàncies nacionals i l'Estat unitari dels borbons tampoc no va voler veure la realitat espanyola.

Per això, les regions van allunyar-se de les tasques nacionals i Castella sola no va poder sostenir l'imperi colonial que va esfondrar-se, com tothom sap.

Jo dic que, com a castellà, accepto sempre la cordialitat amb Catalunya, ja que ella accepta el fet de la unitat nacional.

Per sobre totes les diferències hi ha una unitat comuna a totes les regions espanyoles. Per tant cal reconèixer l'autonomia dintre d'una fórmula en la qual la llibertat de cadascú coexisteixi amb la llibertat dels altres i sempre que aquesta llibertat no perjudiqui la majoria.

Castella ofereix una cordialitat, i no es pot ésser injust amb ella, perquè la indústria castellana, a conseqüència que Castella va haver de sostenir tota la càrrega de l'imperi espanyol, ha desaparegut.

Yo substituiría la frase «Castilla hace España y la deshace», per aquesta altra: «Castilla hizo España y España deshizo a Castilla».

Cal pensar, per últim, que la República espanyola ha vingut a transformar Espanya i que és precis seguir la ideologia d'aquests homes cims que avui s'orienten cap a una federació europea i en la marxa de la qual no podem de cap manera deslligar Espanya.

Per això tots han de comprendre aquesta política, que seria una digna continuació de la política de catalanitat començada. Aquesta seria una política castellana, una política espanyola.

Se suspèn la sessió a les nou i cinc minuts.

Una Informació dels fets de Portugal

Madrid, 27. — Un redactor del periòdic «Ahora» ha aconseguit penetrar a Portugal i ha tramès una detallada relació dels successos esdevinguts a la veïna república.

Dissabte passat el president de la república, general Carmona, emprengué un viatge per les poblacions del Nord, segons es diu per a encertir-se de l'estat d'ànim de les guarnicions d'aquella regió.

En les diverses poblacions en les quals estigué, es pot dir que el públic es trobava absent, tant a la seva arribada com a la seva sortida, com als diversos actes als quals assistí.

Dilluns a la nit emoençaren a circular rumors sobre els successos esdevinguts a Lisboa.

Seguidament el general Carmona suspengué el seu viatge i retornà a Lisboa.

Sembla que en la primavera passada el Govern anuncià el seu propòsit de reprendre la normalitat constitucional, i anuncià que en el mes de juny es faria una inscripció electoral per a efectuar després unes eleccions.

Aquesta inscripció, i per tant les eleccions, no s'han celebrat fins ara, i això produí gran disgust entre els elements constitucionalistes portuguesos que començaren una campanya de caràcter revolucionari, a la qual es sumaren nombrosos elements militars.

Com a conseqüència d'això, ja tingueren lloc els lamentables fets de l'Illa de Madera.

El Govern havia arribat a una tal situació, que no sols sacrificava els seus enemics declarats, sinó que havia humiliat i postergat molts amics, caps i oficials segons sembla addictes, però dels quals dubtava.

Tot això contribuí a augmentar el malestar entre els militars, ja que aquests engruixiren els rengles dels republicans constitucionalistes.

Per la seva part, el govern extremà les mesures de represàlia amb motiu dels successos de l'Illa de Madera.

Els presoners tramesos a Cabo Verde foren tants, que no cabien al camp de concentració i foren tancats al vaixell «Pedro Gómez», ancorat en aquell port, i a la fortalesa de Beniche hi ha més de 150 oficials. Són molts també els que es troben en altres castells.

Per altra part, el poble portugués, divorciat dels elements polítics que actualment figuren en el govern, es va unir també als elements revolucionaris amb el propòsit d'enderrocar la dictadura.

L'ajornament de les eleccions s'atribueix també al temor del govern de veure's totalment derrotat pels grups polítics d'oposició.

Des de primers del mes actual, els socialistes s'havien unit també amb els enemics de la dictadura.

Es celebraren pels elements dirigents del moviment, diverses reunions, i es fixà dimarts per a iniciar el moviment, però per circumstàncies que es desconeixen, es donà ordre d'ajornar-lo, i davant el temor que amb l'ajornament perillessin els militars compromesos, aquests es tiraren al carrer.

El dimarts a primeres hores de la matinada en els barris baixos de Lisboa, començaren a formar-se grups armats, els quals es dirigiren al centre de la capital.

Organitzats i al comandament d'alguns oficials, començaren l'ofensiva contra la caserna d'artilleria número tres, la qual assaltaren i s'apoderaren de gran quantitat de municions, de trenta ametralladores i d'altre material de guerra.

Altres grups de revolucionaris es concentraren a la Plaça del Brasil, i un tercer grup, al comanament d'oficials, marxaren a la caserna de caçadors número 5, i invitaren les tropes a sumar-se al moviment.

Els revolucionaris foren rebuts a trest i s'entaulà una lluita que durà alguns minuts.

Seguidament es completà la defensa del parc d'Eduardo XVII, on els revolucionaris constituïren una trinxera i diverses defenses.

Davant la por de la presència de les forces del Govern, les amatralladores feien foc al llarg de l'Avinguda de la Llibertat.

Mentrestant s'havien reunit els ministres i acordaren el pla general de defensa.

Les tropes lleials a la República feren un atac contra els revolucionaris establerts al parc d'Eduardo XVII i aquests, en veure que no acudien al seu auxili altres forces de les compromeses en el moviment, iniciaren la retirada, i deixaren en l'esmentat parc diversos morts i nombrosos ferits.

En el porc zoològic també hi hagué una lluita molt violent, per la qual es produïren moltes baixes.

Com a dada curiosa pot citar-se que en l'atac a l'esmentat parc, resultà víctima un antílop.

En altres punts de la ciutat en qu èels revolucionaris s'havien establert, foren durament atacats per tropes d'infanteria, artilleria i guàrdia republicana.

En arribar la nit, s'inicià la desbandada general de les forces revolucionàries i es considerà el moviment com a fracassat.

Segons sembla, fins ara el nombre de morts és de 80 i arriba a 500 el de ferits a conseqüència d'aquests successos.

També es diu que passen de 500 les detencions efectuades.

En el camp d'aviació establert a vuit quilòmetres de la capital, s'inicià també el moviment revolucionari apoderant-se d'etres aparells uns oficials destituïts per la Dictadura.

Un dels aparells volà sobre un fort immediat a l'esmentat camp, des del qual es feia foc a aquell, però sense que aquest bombadeig tingués cap eficàcia.

A les dues de la tarda fou tramès un ultimàtum a les forces del camp d'aviació, les quals es rendiren.

Els aviadors compromesos en el moviment es feren escàpols.

Pel comandant militar de la plaça s'ha publicat un ban en el qual, entre altres coses, es diu que serà afusellat immediatament tot paisà al qual es trobin armes al damunt.

Noves trameses de Badajoz. — Informes contradictoris

Badajoz, 27. — Regna gran expectació pels successos que es desenrotllen a Portugal.

El mateix a les agències informatives, com a les estacions ferroviàries, la concurrència ha estat enorme durant tot el dia, especialment a l'arribada dels trens procedents de la veïna república.

Els informes que es poden recollir són contradictoris, però la impressió general és la que el moviment revolucionari no es pot donar del tot fracassat.

Les comunicacions amb Portugal han quedat avui del tot interrompudes.

Per altra part, els elements ferroviaris de les companyies del Sud i del Sud-oest, que es comprometeren a declarar la vaga així que s'iniciés el moviment revolucionari, han complert l'acord i està totalment paralitzat el servei a l'extensa xarxa de les dites companyies.

S'assegura que el Govern, davant l'extensió que el moviment revolucionari va prenent, ha ordenat la incorporació a files de les reserves dels anys 28, 29 i 30, però s'assegura que els reservistes oposen una gran resistència a la incorporació i que per a vèncer-la, forces de l'exèrcit lleials al Govern, juntament amb la policia, fan visites als domicilis d'aquells.

Es diu també que els revolucionaris s'han apoderat d'alguns forts.

Quant al rumor circulat aquesta tarda que el general Carmona havia estat mort, sembla que es tracta d'un infundi.

S'assegura que en l'atac contra els revolucionaris que estaven atrinxerats al Parc d'Eduard XVII, les tropes lleials al dictador empraren l'artilleria, metralladores, carros d'assalt i gasos asfixiants.

Es considera com un símptoma favorable per als revolucionaris, el fet que el Govern del general Carmona no hagi pogut militaritzar la xarxa ferroviària que va fins a Estroncamento, cosa que demostra que el Govern no pot disposar d'altres forces que les que té a Lisboa.

Albornoz parla de la destitució de Lorenzo Pardo

Madrid, 27. — El ministre de Foment, en arribar al Congrés, parlà amb els periodistes sobre la destitució del director tècnic de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre

— M'han dit — afegí el ministre — que demà es prepara a Saragossa una manifestació pre tal de protestar de la mesura adoptada.

Es natural que el senyor Lorenzo Pardo es defensi, ja que venia gaudint d'una assignació de 80 mil pessetes i això cal estudiar-ho i ho portaré a les Corts.

Cal tenir en compte, a més a més, que la llista civil de la Confederació puja més de tres milions de pessetes i això cal estudiar-hi vaig a portar-ho a les Corts.

A cap administració del món — afegí—nt és tolerable que un subordinat faci crítiques públiques i sabotegi les disposicions d'un superior.

El senyor Lorenzo Pardo, a ran del decret sobre modificació de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre es va permetre fer una campanya a la Premsa.

A més, d'acord amb el decret, el senyor Lorenzo Pardo no té condicions per a director tècnic.

El nomenament és, com és natural, potestatiu del ministre que, quan ho cregui oportú, el deixa sense efecte i així s'ha fet ara.

El nomenament del senyor Lorenzo Pardo l'havia fet el comte de Guadalhorce i per això no té res de particular que combati les disposicions del ministre actual.

La reunió del Nunci, Alcalà Zamora, Lerroux i de Los Rios

Madrid, 27. — Al ministre de Justícia li fou preguntat pels periodistes sobre l'entrevista d'aquest matí celebrada amb el Nunci de S. S., i a la qual assistiren a més el cap del Govern i el ministre d'Estat.

El senyor de Los Rios, digué que ell no podia manifestar res respecte a l'entrevista, puix que les referències d'aquesta era natural que les donés el ministre d'Estat o el president del Consell.

Els periodistes insistiren i aleshores manifestà el ministre que, respecte a aquesta reunió, sols podia dir que la impressió era bona.

La comissió de reforma agrària

Madrid, 27. — La comissió parlamentària de reforma agrària ha nomenat president el senyor Diaz Moral; vice-president, don Luci Martínez; secretari, don Josep Maria Alvarez, i vice-secretari, don Feran Valera.

S'acordà rebre fins el dia 10 de setembre vinent, les sollicituds per escrit de les entitats i particulars que desitgin emetre llur opinió, i reunir-se totes les nits, a les deu, per avançar tant com sigui possible el treball sobre tan important matèria.

El partit «Al servei de la República»

Madrid, 27. — S'ha reunit la minoria del partit «al servei de la República», per a examinar les línies generals del projecte de Constitució.

S'aprovaren diverses esmenes que es redactaran a la reunió de demà, i es nomenaran els que intervindran en el debat.

Probablement serà designat don Josep Ortega Gasset, en nom de la minoria, el qual exposarà el criteri d'aquesta en tractar-se del projecte.

Els anuncis de La Veu de Catalunya són els més eficaços a causa de la gran difusió del nostre diari.

Viles de Catalunya: FALSET

Visió del Priorat

A una plana dedicada a Falset, rovell de l'ou del Priorat, escau de tenir en compte aquesta «visió»:

Terra trencada i obscura, terra de llicorella, terra de vi vermell i coratjós, terra de pobles grassos. Terra de camins, també. Pertot té entrades i eixides, perquè és terra de pas, ficada entre el Camp, la mar, l'Ebre i les contrades de Lleyda. Com més la veieu, més retirança li trobeu amb aquella altra terra llunya que es diu Rhenània. Llevat de la gent i la fesomia dels pobles, les serres del Priorat — la de Llaveria, l'Argentera i el Montsant — tenen una gran similitud amb les ribes muntanyoses del Rin. El mateix color, els mateixos conreus, el mateix baf de plenitud i la mateixa lluentor sanitosa. La proximitat de l'Ebre i l'aspecte majestàtic, i en certs indrets fantàstic, que aquest riu pren des de Mora fins a la mar, acaben de completar la semblança.

Heus ací un fet admirable que es repeteix per tot Catalunya. En una terra tan petita i arrodonida com la nostra, onsevulla que aneu hi trobeu una o altra bella comparança. Això que veieu us recorda fidelment allò altre que haureu vist, tal volta, a l'altre cap de món. Però el més admirable, encara, és que cada clap de Catalunya té una característica, un format, una variant i un segell propis. El Camp de Tarragona, per exemple, és una cosa completament distinta del Priorat. I això que estan a tocar. La gent de la Costa de Llevant, prosseguint l'exemple, és tota diferent, àdhuc en posats i trets de cara, de la del Vallès, que hi ha a l'altra banda de la carena divisòria. Un lleydatà no té cap mica de semblança, físicament i espiritualment, amb un de la Plana de Vich. Cada comarca és un fet vivent i tan intensament variat, que en eixir de l'una i entrar a l'altra us adoneu tot seguit del contrast. Els costums, el regust de la vianda, el sabor de l'aigua, la inflexió de les veus, el color del terreny, el conreus, l'horitzó, la blavor del cel, la gent... tot us avisa que heu canviat de lloc, que l'ambient és distint.

De vegades, de poble a poble, i fins de masia a masia, no separats pas per mitja hora de camí, percaceu el canvi essencial. En l'un trobeu les «as» obertes, plenes, sonores; en l'altre fan anar les «es» com una cantarella; el de més amunt, tot colgat com un rovelló entre molsa i verd, cova una inquina aferrussada contra el de més avall, i el de més avall, fosc i esclofoliós com una pinya de pi seca, es torna a pedrades i amb cobles despectives contra el de més amunt.

Ara mateix davallem de les terres altes de Ciurana i Cornudella cap a les clotades de Falset. Som a la tardor. Tot just ha acabat de caure una ramassada que ha esbandit el cel, els lloms dels pujols i els pàmpols de color d'aramí de les vinyes ja veremades. Uns estiragalls de bromes s'arrosseguen pels cims dels turons que tenim en front, entremig dels quals fila el camí com una cinteta de plata. Passen uns carros enormes, amb unes veles altes i punxagudes i un fanalet davant de tot. Semblen vaixells que rutllen en sec. Les llargues rècules, fumoses, amb sorolls d'esbafecs, s'apitreguen a les pujades i tiven amb violència tots les muscles de les seves corpentes brunyides. El carreters, menuts, bruns, curtits del sol i de la intempèrie, amb dos botons de foc als ulls, encamallats damunt d'uns bóts ventruts de vi, treuen la testa pilosa i enèrgica per sota el tenderol de la vela i us miren mig sornaguers. Semblen éssers mítics, bustos d'un monstre amb tot de caps i potes i rodes i grinyols i renecs i farums de mil menes. Passen, també, unes someretes rabents i elxerides, i a cavall d'elles unes mosses breus, nervudes, lleugeres, els flocs del mocador del cap al vent, un cistell a una mà i el ramal de l'haveria a l'altra.

Aquests pobles que anem trobant —Vilella, Torroja, Porrera, Pradell— són els pobles més pobles que hem vist d'ençà que tresquem per Catalunya. Tenen una solidesa secular, un arrodoniment geomètric, una parença de quadro d'exposició. Els veieu? Cerquen una tebiona reconada, estrenen al davant una catifa de vellut ben verd motejada de coloraines i les casetes s'aclofen i s'apinyen com un manyoc, amb la punta d'un cloqueret al bell mig, com un flocall de mona de pasqua. Ja han veremat, ja estan contents, i tot fa una sentor ensucrada de most i una acidesa de vi novell que us encabrita el pit.

En tramuntant l'Argentera, paremnos una estona. Des del cim donarem una ampla mirada a aquesta terra del Priorat. Guaiteu-la! Albireu ben bé els límits, no? Allà dalt comença i ací baix acaba. Es la comarca més precisa i exacta de Catalunya. Tot en ella és propi i consubstancial: la gent, la parla, la terra i el color i format del paisatge. No us la podrieu imaginar pas de cap més manera de la que talment és ni la sabrieu situar en cap més lloc del que Déu l'ha encabida. Ara figureu-vos el Priorat traslladat de cop i volta al cor d'Aragó, a Andalusia, a França, a Suïssa... Us apar impossible, veritat? Ara figureu-vos, oi més, en els llavis d'un prioratenc una parla distinta d'aquest catalanesc sucós, rotund, massís, gràfic, expressiu, que ha xuclat dels pits de la seva mare... Oh, quin disbarat! Ni que el fonguessin trenta voltes, ni que l'esterilitzessin químicament, ni que el depuressin amb els àcids més corrosius, el residu que deixaria seria la seva ànima, dura com el diamant, transparent com el cristall i eternament irreductible. El Priorat és el Priorat, i ja està dit tot.

I bé; ja anem de cara a mar. Aquests tossals de mà esquerra són els de la serra de Llaveria. Més enllà hi ha Marsà i Falset, i al terme de tot, l'Ebre. Já hi anirem després. No ens foraviem, ara. Hem passat fa estona la Torre de Fontalbella i aquest castell tan bonic, tan decoratiu, tan de veres, que pipilleja en les nostres ninetes, tinc fe que és el castell d'Escornalbou. Alai, doncs; pugem-hi. No ens dolgui l'ascensió. Serà el millor adéu al Priorat. Trucarem a la porta del castell i tot seguit ens vindrà a rebre amatent el seu castellà, qui és un gran senyor i el darrer romàntic que ha romàs en tota la terra catalana..

—oOo—

NOTA HISTORICA

El Portal del Bou

El Portal del Bou, que en els temps antics tancava, per la banda de sol ponent, la muralla que encerclava la vila de Falset, és un dels monuments arqueològics — l'únic, podríem dir — del seu migrat tresor artístic dels temps medievals.

La desaparició de les belleses arquitectòniques de Falset fou motivada per dues causes, que podríem anomenar l'una, dissort; l'altra, incomprensió i desamor.

Les guerres de l'edat mitjana, les lluites contra Joan II i contra Felip IV, la guerra de successió espanyola, ocasionaren un sens fi d'estralls, i, a poc a poc, avui una mica, demà un tros, s'anava desfent la bellesa gòtica del gran castell, bressol d'Elionor-Maria d'Aragó, de l'església de Sant Francesc i dels altres vells portals, amb alguns palaus, veritables manifestacions arquitectòniques, en els seus dos aspectes gòtic i àrab.

Els francesos, l'any 10 del segle passat, foren els qui més mal causaren al patrimoni artístic de la vila.

Però, Déu n'hi do del que hauria pogut salvar-se, si després de tants daltabaixos els falsetans haguessin comprès la vàlua d'aquelles pedres brunes, d'aquells monuments, restaurables, encara, i que eren la gènesi de llur vida. Llur desamor, potser més aviat llur incomprensió, els induí a cometre un pecat d'oblit d'aquella herència sagrada, i, qui sap si el sacrilegi de la destrucció del poc que restava, quan en la febre de creixença de la vila hom enderrocava allò que era vell per bastir-hi damunt les cases noves.

L'únic monument que resta en peu és el Portal del Bou — les nostres enquestes per escatir de què li ve aquest nom, han estat infructuoses— ample, alt, llarg, majestuós, proporcionat, obert a la llum daurada del sol de posta.

Ha semblat simbòlica la supervivència d'aquest portal. Es el darrer que ens restà..., el de ponent.

Quan caurà?... No trigarà gaire a aclucar-se amb els seus carreus i amb el seu escut, si els falsetans no s'adonen del perill i no hi corren per evitar la vergonya que suposaria aquest dolorós esdeveniment.

Damunt el portal es consentí que s'hi edifiqués. Es bastí una casa, l'accés a la qual es practicava per una escala de la muralla. Fins aquí potser això era bo perquè es conservés. Però ara es consent que aquell edifici, que de molt de temps ençà està enrunat, amb la teulada esfondrada, les bigues podrides, els embans desfets i l'herba senyorejant, ufanosa, damunt el guix i la calç de les ruïnes, continuï en tal estat, sense que ningú no reaccioni ni posi el crit al cel demanant que s'evitin damunt el portal els endollaments de l'aigua de les pluges que filtra pels blocs grisos dels arcs i de la volta. Ningú no demana la seva restauració, la seva conservació, que no costaria gairebé cap diner.

El Portal del Bou, per als falsetans és alguna cosa més que un portal del segle XII. Per això dèiem que semblava simbòlica la seva supervivència. Es el portal de ponent. Fins ara tots els falsetans han passat sota els seus arcs en el viatge del seu traspàs, per anar al fossar a deixar, en sojorn etern, la feixugor del llast de la carn. Fins allí hem acompanyat els nostres difunts, allí ens acomiadàvem per sempre, i allí hem plorat tantes vegades.

Cal que hom s'interessi per conservar aquest monument que recorda els primers dies de la vida de Falset.

Fonda Nacional
JOAQUIM LLEBARIA
Telèfon 20 FALSET

CENTRE DE SUBSCRIPCIONS
E. Pelejà
FALSET

A. PI LLOBERA
Servei d'òmnibus a l'estació a tots els trens i a Bellmunt
VIATGES I EXCURSIONS
Telèfon 3 - FALSET - Pont, 19

TALLER MECANIC D'EBANISTERIA I FUSTERIA
Decorat - Construcció - Reparació
Marian Nogués Dipòsit d'Uralita
Carretera de Mora, 20. — FALSET

FRANCESC PUIG I AVILA
Rectificació d'alcohols vínics i destil·lació de licors : Compra de residus vínics : Venda de licors i d'alcohol de vi rectificat i pasteuritzat
FALSET GANDESA

Bar i Fonda de Jaume Jordà
Licors i Cafès de totes marques - Esmorzars, Dinars, Berenars, Sopars i Ressopons econòmics
Habitacions modernes i sanes
Pont, 2, 4 i 6 FALSET

GARATGE UNIVERSAL
TURISME I VIATGES D'EXCURSIONS
Bartomeu Barceló : Telèfon 12 - Corredors, 4 : Falset

Agència de Transports
Comissions i Consignacions
Emili Miró
Carrer Sant Marcel Telèfon 6
FALSET

VIDA ARTÍSTICA

HISTORIA DE L'ART LABOR

IX

ART HEL·LENIC

L'ESTIL SUBLIM, ENCARA

Hom ha donat sovint, a l'escultura grega, una valor exclusivament arquitectònica; de relació amb el tot dels temples. Aquesta idea no és exacta. Rodenwaldt subratlla la valor pura de l'escultura hel·lènica. Els escultors grecs feren les estàtues votives i les estàtues de les divinitats, les quals de vegades no eren destinades al culte. Totes aquestes estàtues s'alçaren lliurement dintre el recinte sagrat, sense estar subjectes a cap composició decorativa. Els grans mestres de l'estatuària grega, sembla que donaven una gran importància a aquestes obres que hom podria anomenar lliures. Policlet, Mirón i Fidias, executaven directament aquestes obres. Hom sap que avui es discuteix si les escultures dels frontons i els relleus de les metopes i del fris del Partenon són de Fidias, puix malgrat la seva puixança vital són obres decoratives. Hi ha una enorme diferència de sensibilitat en la realització dels relleus de les lluites dels Lapites i els Centaures o entre la part del fris on són representades les divinitats i la resta. En la realització de les escultures dels frontons hom nota també notables diferències. Tant les unes com les altres s'expliquen perquè aquestes obres foren fetes sota la direcció de Fidias i realitzades, en gran part almenys, per col·laboradors de distintes categories, puix mentre alguns d'aquests artistes havien assimilat l'estil del mestre, altres encara no havien pogut superar els prejudicis arcaics. En canvi, les imatges de Zeus i Atenea, són celebrades per l'Antiguitat com les millors obres de Fidias, però aquestes s'han perdut totalment, car avui no en posseïm còpies certes de cap mena.

Es innegable, però, que els grans mestres caraven de la total realització d'aquestes imatges desllligades de l'arquitectura. L'art pur era ja una realitat en aquells temps i, es pot dir que tota l'escultura arquitectònica del segle V és un dèbil reflex, quant a sensibilitat d'execució (no pas quant a concepció) d'aquestes obes que els grans artistes realitzaren d'una manera directa i més lliure.

Policlet executà les seves estàtues votives dels vencedors dels jocs olímpics. Per còpies romanes formar una idea d'aquestes escultures del cap de l'escola argiva. Diu Rodenwaldt, que en totes les obres de Policlet, hi ha un ritme, un impuls harmònic que va des de l'extremitat del peu regassat fins a la testa que apareix inclinada. Hi ha encara en aquestes escultures, com en les de Mirón, com també en les mateixes de Fidias, una claredat i energia plàstiques, per les quals hom pot dir que participen del gust arcaic. Policlet és el que aconsegueix la primera vertebració lleugerament alada. La «pose» de les seves escultures en ritme bascular, fou una ensenyança per als escultors contemporanis i posteriors.

L'impuls harmònic és tan reeixit que en contemplar les seves figures plantant damunt un sol peu, hom té la sensació de la mobilitat fins al respir. Però ací, el dinamisme no és pas violent, sinó que es pot parlar de mobilitat en repòs.

Aquesta mobilitat en repòs caracteritza també l'escultura del més antic dels tres grans mestres: l'escultura de Mirón. El famós Discòbol tan atrevit de moviment és una «estàtua» perfecta. Com fa notar Rodenwaldt, l'atleta amb impuls enèrgic no tan sols porta el disc enrera, sinó que a la vegada gira sobre si mateix; immediatament després, amb formidable ímpetu seguirà el moviment d'aplom del cos i del braç alt. «L'artista ha representat en aquesta obra l'instant de repòs entre els dos moviments, callaçant la impressió del momentani, portada fins un extremat refinament, amb l'equilibri de masses i forces, i assolint la perfecció intrínseca de l'obra d'art.»

L'educació grega no hauria permès als escultors de caure en un dinamisme pel qual hagués fallit el concepte estatuari. Els artistes grecs d'aquest temps representaven ço que és permanent, i no ço que és trivial i anecdòtic.

Durant aquest periode en què es desenvolupà amb rapidesa l'estil sublim, el moment àlgid del qual hom compta en els decennis compresos entre 450 i 430, es pot dir que l'arquitectura assolí una perfecció absoluta. L'arquitectura en el periode de transició que hem assenyalat per a l'escultura, no deixa ndevinar el traspàs vers el punt dolç. El temple de Poseidón a Paestum és encara matusser: hi ha un abisme entre aquest temple de les terres gregues d'Italia i el Partenón. Com diu Rodenwalt, en la tectònica del Partenón s'assolí l'harmonia entre els elements d'empenta i de suport, i en les corbes dels capitells, per a no esmenar res més, es va arribar al màxim refinament en l'economia de les forces, amb una tècnica que ja no podia ésser superada, ja que el més petit augment en la tensió hauria trencat el sistema de les forces. Per això hom considera el Partenón no solament com el punt culminant, sinó també com el darrer capitol de la història del temple dòric. La força creadora passa des d'aquest moment en primer terme a l'estil jònic i després al corinti. El Partenón és un tipus modèlic, per això avui certs estetes el consideren en essència com un «standard».

Els grecs tenien un concepte molt distint de l'arquitectura monumental dels romans; les construccions de l'Acròpolis d'Atenes estan posades sense sentit escenogràfic. Els romans, davant dels Propileos van disposar-hi una gran escalinata; els grecs, en canvi, conservaven entre les seves construccions, la disposició natural del terreny.

En aquests temps hom fusionà a l'Atica el dualisme dòric i jònic. L'esperit sintètic atenenc va unir en un sol els dos estils grecs d'origen distint. I també en aquesta hora s'alcen a l'Acròpolis les arquitectures graciosissimes del temple d'Atenea Nike i de l'Erecteion.

Rafael BENET

FESTES CINQUANTENARIES DE LA CORONACIO DE LA MARE DE DEU DE MONTSERRAT

Un monument a Mossèn Jacint Verdaguer a Montserrat

Als Catòlics de tot Catalunya

A vosaltres, germans de religió i de parla, es dirigeix el «Centre Social de Betlem» de Barcelona, per mitjà de la sotascrita Comissió organitzadora, per a pregar-vos el vostre ajut en l'empresa que li han comanada el reverendíssim Pare Abat i el Monestir de Montserrat, de contribuir a les festes del present Any Montserrati amb l'organització d'un homenatge a mossèn Jacint Verdaguer, cantor immortal de la Verge Bruna i dels seus servents a la Muntanya que és el seu Tron. Serà el nostre un dels quatre homenatges anunciats amb motiu de commemorar-se el Novè Centenari de la fundació del gloriós Monestir, i el Cinquantenari de la proclamació del Patronatge de la Mare de Déu damunt tot Catalunya juntament amb la Coronació canònica de la miraculosa imatge de Nostra Dona.

El fet d'haver estat mossèn Jacint Beneficiat d'aquesta parròquia de Nostra Dona de Betlem en els seus darrers anys, ha determinat benèvolament la nostra designació per a portar a terme el susdit homenatge, amb la benedicció del nostre prelat i l'ajut dels catalans als quals ens dirigim.

La importància i delicadesa d'aquesta comesa amb la qual se'ns ha honrat, són força evidents. Glorificar Nostra Santíssima Mare la Verge de Montserrat amb un fita que assenyalarà d'una faisó perenne el desenvolupament del seu culte en l'ocasió d'un dels seus més transcendentals centenaris, i perpetuar en la Muntanya santa l'efigie—que arribarà a ésser llegendària— del Poeta qui més tendrament i enlairadament va cantar l'excelsa Patrona de Catalunya i que amb una major saturació va embaumar la seva ànima amb la mística flaire de les tradicions montserratines, és retre un altissim tribut ensems a la Religió i a la Pàtria, els dos sentiments que els catalans de tots els temps han fusionat en un sol lema de la seva bandera.

Mossèn Jacint Verdaguer, el Poeta representatiu per l'excellència de la nostra terra i la nostra espiritualitat, el qui féu brunzir genialment totes les cordes de la lira del Dant i Sant Joan de la Creu, és gran, certament, per la seva embranzida èpica i la sonoritat ressonant de les seves estrofes, però és més gran encara per la pregona mística seva i dels seus idíllics sospirs; puix que, si en el primer aspecte, hem d'admirar la facultat d'adaptació a l'objectivitat del món exterior, en el segon som arrabassats pels sentiments nadius del Poeta—que són els qui el fan més poeta—esponerosos de sobrenaturalisme marià, ço és, de superació cristiana, en la qual cosa consisteix l'essencial substancialitat del cantor de la Verge Bruna. Encara que de tota l'obra verdaguerina, tan grandiosa i completa, no en restés, enllà d'enllà (Déu ens guard), cap altra manifestació que les cançons montserratines, bastarien aquestes per exalçar i perpetuar la memòria d'aquest poeta d'immortal inspiració.

Vegeu, doncs, si n'és d'escaient l'homenatge al místic trovador de la Verge en la gloriosa commemoració de la Senyora dels seus pensaments; i per això ens sentim freturosos de contribuir a aquesta commemoració en la part que ens ha estat confiada pels dignissims promotors de l'Any Jubilar Montserratí. Ens proposem, doncs, erigir a la Santa Muntanya, en el lloc tant avinent del Degotalls i sostinguda per la roca viva — quin pedestal per al geni!—l'estàtua en bronze de l'altissim autor de «Idillis i Cants Místics», del Cantor nacional de «L'Atlàntida» i «Canigó»; i per transcendir d'una manera directa aquest honorament a la suprema glorificació de l'ínclita Patrona de Catalunya, i per tractar-se del Poeta que més enlairà la nostra espiritualitat i purificà i cisellà el nostre idioma fins aconseguir fer-lo digne de tan gran Senyora, esperem que els catòlics de tots els indrets de Catalunya—que no en concebem cap que no sigui montserratí—, es sentiran representats en l'honrosa tasca que ens ha estat encomanada, i ens ajudaran amb el seu concurs moral i material a realitzar-la dignament, en la mesura dels recursos de cadascú, omplint les llistes de subscripció amb l'anticipació necessària perquè l'obra del Monument popular a mossèn Jacint pugui ésser inaugurada vers el dia 27, quinzena del proper juny. Oportunament comunicarem la nota dels actes amb els quals serà solemnitzada l'smentada inauguració.

Catòlics catalans: Per Madona la Verge de Montserrat, pel seu Poeta predilecte, per l'honorificència del nostre Poble, féu que reixin les esperances que en tots vosaltres han dipositat els organitzadors d'aquest Any Montserratí que comença: Ajudeu-nos!

Pere Roca, prevere, Joan Maluquer Viladot, Josep Maria Borrell de Zulueta, Joan Burgada Julià, Antoni Jansana Llopart, Miquel Mateu Pla, Salvador Mayolas Font, Carles Porta, Isidor Pujador Faura, Vicents Sociats Soler, Ramon N. Soler Vilabella, Dolors Roses de Maluquer, Pia Roca de Borrell, Antònia Bonnet de Burgada, Joaquima Ribot de Jansana, Júlia Quintana de Mateu, Carme Nohe de Mayolas, Isabel Fàbrega de Portabella, Dolors Sedo de Prats, Carolina Fortis de Sociats, Manuela de Murillo de Soler.

Tots els que contribueixin a les despeses de l'Homenatge i Monument, signaran en unes fulles que convenientment relligades seran ofertes el dia de la festa a la Verge de Montserrat.

—Es rebran donatius al Centre Social de Betlem, Tallers, 45, L; a les Rectories dels principals pobles de Catalunya i a les Entitats i botiguers que ostentaran uns cartells fets exprofessos.

—Pel dia de la festa s'organitzaran trens extraordinaris amb reducció de preus, per a tots els que vulguin assistir-hi.

La Junta de Govern de les Cases de Caritat i de Maternitat i Expòsits de Barcelona

En compliment de la designació efectuada pel Consell de la Generalitat de Catalunya, han pres possessió dels respectius càrrecs els senyors que integren la Junta de Govern de les Cases de Caritat i de Maternitat i Expòsits, la qual ha quedat constituïda de la següent forma:

President honorari, Francesc Macià, President de la Generalitat de Catalunya.

President efectiu, Manuel Carrasco i Formiguera, conseller de Sanitat i Beneficència de la Generalitat de Catalunya.

Vice-presidents: Albert Batardas i Sampere, diputat de la Generalitat Catalunya, i Francesc Fàbregas i Mas.

Vocals: Felip Barjau i Riera, diputat de la Generalitat de Catalunya, Joaquim Cabot i Rovira, Francesc X. Casals i Vidal, Jaume Creus Ventura, Josep Gasia Espanyol, Pere Manén i Artés, Sebastià Martí-Codolar i Pascual, i Jaume Trabal i Martorell.

Una Residència Internacional de Senyoretes Estudiants

Existint de sempre insoluble el problema de l'allotjament de la senyoreta estudiant de fóra de Barcelona i el de la senyoreta dedicada al treball intellectual en general, s'ha organitzat la fundació d'una Residència internacional sota els auspicis de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona i de l'Universitat, mitjançant l'alta direcció d'un Patronat integrat per les personalitats més ilustres de la nostra terra.

La seva finalitat és de procurar estatge material dins el màxim, per bé que simplíssim, confort de la vida moderna, i alhora ambient cultural on les residents, comptant amb biblioteca de consulta, visites collectives, laboratoris d'investigació científica, cursets especialitzats, etc. puguin completar i enriquir llurs estudis superiors.

Estaran a l'abast de les residents, camp de tennis, sala-gimnàs, així com tot el que contribueixi a fer més intensa i bella llur vida collectiva.

El preu d'estada completa serà de 150 pessetes mensuals. Hi ha compres tot el que en ordre cultural o esportiu organitzi la Residència.

L'obertura oficial serà el primer d'octubre prop-vinent, però com sigui que el nombre de places és relativament reduït, seran admeses les sollicitants peh ordre rigorós d'inscripció. Les peticions o consultes poden adreçar-se per escrit a l'Ateneu Barcelonés, (Canuda, 6) a nom de la presidenta de la Residència de Senyoretes.

Viles de Catalunya: VENDRELL

De l'Angel del Campanar

Jo, com a vendrellenc, sento una vera joia de contribuir a la restauració estètica del «Tobies» de la terra. Cada passatger, en donar una llambregada a la cúpula del campanar, devia experimentar una sensació desagradable. El rètol d'una casa industrial, o de qualsevol altre mena, predisposa l'ànim de l'observador a un sentiment relatiu de simpatia, de grandesa, d'atracció o de desgrat perquè l'extern influeix decididament en la consciència de l'individu. I un àngel esguerrat, com el teníem, reflectia sobre la població un «consensus» de pobresa i de desconcepte que no eren arbitraris, sinó conseqüència de la visió de més relleu que tenia la vila. Una noia, per modesta que sigui, es preocupa de la seva toaleta; un obrer, un pobrissó, procura en les festes presentar-se el més ben vestit possible. ¿Com no ha d'operar-se el mateix efecte extern en una vila? Es, doncs, obligació del comú fer quelcom que resulti en benefici de la comunitat de veïns. El nostre aspecte més eminent que era i és l'Angel, ha d'impressionar favorable a la mirada ràpida del foraster que guaita des del vagó del tren o des de l'altura de la carretera, cercant el punt característic de la nostra vila, que és el seu Angel. Abans podien dir amb indiferència «El Vendrell?... Ah, sí: aquell poble que té una figura desgraciada dalt el cloquer.» Ara es trasmuda la recordança. Ara diran: «El Vendrell? Ah, sí! aquella vila d'un campanar aixerit que té un ànd'on bufa el vent.» La desidia empelta una prevenció contra ella mateixa. Tal com estava la figura de l'Angel era ingrata per la vila i els que l'habitaven. Avui canvia la impressió dels de fora i ha d'operar-se un moviment inconscient, però favorable al nostre poble.

Jo m'he passat moments de contemplació davant d'una postal amb la figura del nostre més bell exponent de casa nostra. Potser la mà que reposa a la cintura doni una estimativa desproporcionada de rudesa; però la seva cara simpàtica i noble, l'aire del poder, i de valor i de resistència que denota el seu continent, és ara una realitat poderosa. Dóna goig de retrobar-lo en sa prístina creació de fa segles. I segurament En Martínez, de Reus, que té fama de millora tot el que toca, haurà reforçat alguns punts susceptibles de fer-ho com jo em sembla descobrir en el retrat de l'expert fotògraf Güixens, i cal felicitar-lo.

De totes maneres el Vendrell queda redimit de la ingrata i tristíssima impressió de vergonya que acusava l'estat d'abandó del bell campanar, amb aquella arbequina, o el que fos, ostentant-se amb una vida gairebé irreal dalt la cúpula del cloquer, com per a constatar la fallida de totes les lleis agrícoles, fent «pendant» amb una desgraciada figura que resistia els temporals amb la indiferència d'un abandonat dels homes, i es mantenien els dos estranys elements com per a fer riure al que volgués prendre les coses de la vida de debò. Havien de desaparèixer aquestes coses pròpies de museus, però d'una fatal emulació per a tots!

Ara, cada vegada que torni a veure una fotografia del Vendrell ja no hauré d'apartar la vista de l'Angel, al contrari: ara els ulls s'hi recrearan com un orgull més de la vila, com si ens hagués retornat quelcom honorable que teníem en litigi: el bon nom del Vendrell.

Ara ja pot «El Baix Penedès» publicar aquella poesia del Joan Ramon i Soler al Campanar del

«Angel que guarda i vigila
no hi ha altra vila
amb més bell Campanar.»

J. AIXALA

Havana, 13 de novembre de 1928.
(D'«El Baix Penedès»).

A cal notari

—Déu lo guard. Co mho passa don Francesc?

—Ola! Bé, i vosaltres?

—Per ara, passat i adorant.

—Doncs, què tenim de bo.

—Res; sinó que sap?, el xicot sembla que li ha agafat la fallera de casar-se i, la veritat, no em desagrada la xicota (que s'ha buscat per a jove de casa..., és filla d'aquest afri home..., ja el deu conèixer..., vàrem venir fa sis o set anys a fer l'acta d'un tros que va comprar, sap?, i ens hem dit: — Anem a trobar a D. Francesc que el tenim de confiança i farem una mica de captols. — I amb això, aquí ens té per a saber si ara li vindrà bé, perquè, sap? voldríem fer d'hora per a tornar a casa.

—Prou, prou; veniu tot seguit i us despatxaré.

—Miri, amb un crit, seran aquí; s'estan a l'escala que esperen... Eh! pugeu! Sí, dona, tots!.. apa, cançoners! mai acabeu les raons...

* * *

Entra al despatx la comitiva, que es compon dels nuvis, els pares d'aquests, les germanes d'un i altre amb llurs corresponents promesos que hi van per a prendre mostra; els oncles i les ties dels mateixos; dels cunyats i cunyades, aquestes amb dues o tres criatures cada una afagades a les faldilles i una altra al pit; els amics íntims de les dues parts, i, per últim, dos gossassos majors d'edat i dos cadells. Total, entre bèsties i persones, trenta nou.

El notari, en veure aquella gentada ja suà per endavant en considerar l'acopi de paciència i resignació que haurà de fer per a escoltar les bèstieses i impertinències que li proposaran incloure en la «mica» de capítols.

* * *

Un cop collocats a l'entorn de la taula del notari, formant semicercol i dintre d'aquest els gossos ajassats amb el cap alt, mirant encisats la venerable i despoblada clepsa del senyor notari, aquest comença a demanar els noms dels contraents que amb prou treballs saben dir-li, i un cop fets aquests preliminars, diu el notari:

—Veiam: el noi, és hereu?

—Ja veurà — contes el pare —. Hereu! hereu!... jo no vull lligar-me ni desenyorir-me de res, sap? perquè...

En arribar ací, els pares de la noia i tots els parents de la seva banda exclamen a la vegada:

—No el féu hereu?

—Com! que no el crida hereu...

—Això és desdir-se del tracte...

—El convingut, és...

—Ca, hem de donar la noia!

No s'entén ningú, cada qual hi diu la seva; els grans criden, els petits ploren i els gossos comencen a roncar; tots prenen la paraula, tots... menys els dos interessats, els nuvis, que no obren boca, ni ningú els consulta per a res. Sort que el notari en sap la «prima» i els calma, que sinó, prou arriben a cops de cadires.

Per últim, després de discutit el primer capítol i reconciliades les parts, queda el noi cridat hereu pel a després de la mort dels pares, reservant-se aquests la facultat de vendre i empenyorar i de dotar de la manera que tindran per convenient les dues xicotes que encara resten solteres.

Els gossos, veient l'ordre restablert i comprenent que la cosa va llarga i que tampoc són cridats a consell, s'atxequen per a seguir el rastre dels apetitosos perfums que es desprenen de la cuina.

* * *

—Ja tenim un cap lligat: — diu el notari, tot eixugant-se la suor — anem a la noia. Quin dot li doneu?

—Cent lliures — respon el pare.

—Bueno; cent lliures, i roba, què n'hi ha? — pregunta el notari.

—Sí, senyor: Paula — diu el pare dirigint-se a la seva dona — treu aquell paperot que hi estan «sentadas».

—Jo? no me n'has donat cap.

—Ay, jo et toc! Doncs què n'he fet. Noia, que el tens tu?

—Jo, no.

Un quart per a buscar la nota de les robes; trobant-se-la a l'últim dintre la barretina.

El notari demana un xic d'atenció i llegeix el següent: «Nota de les dòbes que es donen a la Munda de cal... de cal... Com diu això?..., Ah! de cal Matacases.

—Les hem fet apuntar pel barber del poble — diu la Paula — potser no ho entendrà prou bé, perquè no és tan «deslustrat» com vostè.

Continuo — diu el notari — i «Medio matalàs. — Cuatro llansols de padre i madre, dos de bri i dos de estopa. — Un parell de coixineras de rovell. — Una caja pintada de pino a tall de calaixera. Un vestido por las diadas de media seda. — faldillas por las fiestas de creona. — Otras por cada dia de algodón retorcido. — Cuataro camisas de algodón con mànigas de tela. — Un pañuelo grande por las espatllas de seda. — Otro pequeño pel coll florejat. — Unas faldillas de dentro de baieta. — Un drap de partà. — Una tovayola para combregar i otra pel clau. — I toda la ropa de son fadrinatge.»

—Esceu conformes? — pregunta el notari dirigint-se als pares del nuvi.

—Amb això no m'hi ficc — contesta el pare — és cosa de dones, sap?

—Només trobo — respon la mare — que hi falta una mantellina; vés com anirà a missa.

—Féu-n'hi una vosaltres — contesta la Paula — i sinó que hi vagi sense.

—On s'ha vist no donar-li una mala mantellina...

—Ve així, filla; la casa no pot més, i si no la voleu sense mantellina...

—Vaja — interromp el notari —; deixeu-la estar la mantellina; passem endavant que prou temps hem perdut. Les cent lliures i les robes — continua dient — en quantes pagues les hi donareu?

—En quantes pagues? — diu l'interpelat tot quedant-se encantat mirant les bigues del sostre.

—Diques! — li diu la seva dona — que esperes ¡que et baixin d'allí dalt?

—En deu lliures cada any; la primera paga...

Ni que s'hagués presentat el recaptador de contribucions demanant deu trimestres a l'hora haurien quedat tan sobtats com en sentir cent lliures en deu anys; però un cop refets de la sorpresa, ja ningú s'aguanta; allò sembla un galliner. — Què s'han pensat aquests miserables? — Que es pensen que no en trobarem de jove? — Deu lliures cada any!; perquè no dieu dos quartos cada setmana? — Que voleu que criin els diners?... Vaja uns rates!

El notari vol calmarlos, però ningú no se l'escolta; allò és una olla de grills; tots s'atxequen cridant, manotejant; per adobar-ho, un trepitja un gos que, tranquil i tip (puix aprofitant un descuit de la criada havia donat compte del dinar del notari), s'estava ajegut, mostrant-se neutral en i disputa i atxecant-se grinyolant comunica l'alarma als altres companys que encara no havien abandonat la cuina, entrat a formar part d'aquell desafinat unison amb llurs destemplats lladrucs.

Per últim, el notari, ajudat del seu dependent, treu a empentes del despatx totat aquella caerva de mal avinguts. I deixant-se caure al sillló exclama:

—Déu meu! Déu meu! quina gent!... i sobretot; quina classe de contractes. Ca!... si val més viure entre salvatges, que no pas ésser notari d'un decó de món.

† Ramon RAMON I VIDALES

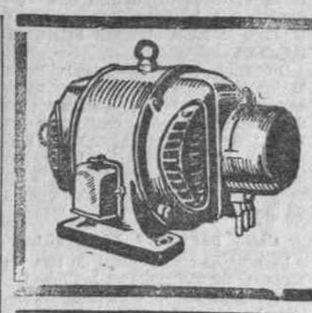

Tallers electro - mecànics
Reparació i bobinatge de motors elèctrics i dinamos. Reparació de bateries de totes marques
Dr. Robert, 48 - VENDRELL

Garatge Vendrell de MIQUEL RIBAS
Sots-agent del magnífic cotxe i camioneta Chevrolet
Cotxes de lloguer - Recanvis, accessoris i lubrificants per a tots els cotxes - «Poste» de Gasolina Vilella
Dr. Robert, 52 Telèfon 45 VENDRELL

Fàbrica de mosaics hidràulics - Dipòsit de ciment, calç i guix
Ciment armat - Pedra artificial - Materials per a construccions
Josep Julivert
Fàbrica: Nord, 7 VENDRELL (Tarragona)

JOSEP GÜELL FONS
Fusteria i ebenisteria
(Fabricació pròpia)
Fermí Galán, 23 i 25 (abans Sant Sebastià) Vendrell

Isidre Martorell Gomis
Antiga casa Francàs
Espardenyeria, corderia i matèries anexes
Salmeron, 5 – Telèfon 22
VENDRELL (Tarragona)

ARTS GRAFIQUES
BARNADAS
Fermí Galán, 2 - VENDRELL

Vídua de Pau Milà
CASA CANUDAS
Novetats per a senyora
Plaça Dr. Murillo i Salmeron, 2
VENDRELL

ELS ELECTROMOTORS TRIFASICS
"BAROT"
es garanteixen per tres anys
Demaneu preus i condicions al constructor
C. BAROT
Santa Anna, 9 * VENDRELL

Casa Mumbrú
TELÈFON 13
PREU FIX
Novetats per a senyora
Sastreria a la mida
Perfumeria - Bisuteria - Objectes per a present
Articles per a bany - Altres variades seccions
VENDRELL

Fàbrica de Xocolates i Bombons
Trens
VILAFRANCA (Barcelona)

la sastreria toldrà
és una de les més conegudes i acreditades del Penedés
Plaça Dr. Murillo, 7 VENDRELL

Els motors «Barot» són els més pràctics
Per què?

Per llurs BOBINES protegides: Aquestes són de construcció més costosa; però dónen una durada més llarga al motor.

Per llur ROTOR INDESTRUCTIBLE precís i necessari pels seus avantatges insuperables demostrats en la pràctica. Sabut és que els motors porten un rotor en el qual hi ha un bobinatge (gàbia d'esquirol) que té els «empalmes» reblats i soldats; amb el funcionament s'afluixen els reblons i s'esquerden les soldadures, i si el motor treballa a tota càrrega, els efectes són molt marcats per no desenrotllar la força de quan és nou. El ROTOR «BAROT» és indestructible; no té soldadures d'estany ni reblons que amb l'escalf desenrotllat durant la marxa NO tenen ni la més mínima descomposició i **sempre** CONSERVEN la mateixa força.

Per l'especialització dels nostres tallers que SOLAMENT construeixen motors trifàsics; única raó de la nostra perfecta construcció i completa garantia.

Per llur VENTILACIO completa i llur marxa silenciosa.

Per llur CONSUM mínim de corrent, n'hi ha prou amb escollir un bon vatímetre per a convèncer's.

Per no haver disminuit en llur construcció el millor material que cal emprar en la construcció dels motors trifàsics.

Tot argument que es vulgui emprar contra això exposat NO ES PODRA COMPROVAR. La pràctica s'ha encarregat de demostrar-ho: 5.000 MOTORS installats afirmen llur EXIT.

CONSTRUCCIO NACIONAL

Sr. Administrador de

La Veu de Catalunya

Molt senyor meu: Serveixi's subscriure'm al seu diari per ....., a comptar des de ....., que faré efectiu a la presentació del corresponent rebut o bé per gir de letra, si ho creu convenient.

Nom .....

Domicili .....

Població .....

Pagament per .....

(Signatura o segell del subscriptor)

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Un any . . .	30	ptes.
Semestre. . .	15	„
Trimestre . .	7'50	„

Ceps americans — Arbres de totes classes
Rafel Batlle Planas
Vilafranca del Penedès — Telèfon 101

L'ACTUALITAT ESPORTIVA

Futbol

ELS ARBITRES PER ALS PARTITS ATLETIC - BARCELONA

Al Collegi català d'Arbitres de futbol s'ha rebut una petició a favor dels collegiats, senyors Mall rqui i Comorera, que han cursat de comú acord els Clubs Athlètic de Bilbao i Barcelona, perquè tinguin cura de dirigir els partits que aque's dos clubs jugaran demà i diumenge a Les Corts amb motiu de l'inauguració de la temporada esportiva del Club blaugrana.

Aquesta nit arribarà a la nostra ciutat l'Athlètic de Bilbao que ha desplaçat a tots els seus jugadors titulars.

A més del partit Athlètic-Barcelona del segon dia, es celebraran importants proves atlètiques a base del següent programa:

Abans del partit, una prova de 2.000 metres de marxa atlètica amb la participació dels marxadors Garcia, Aris, Castellitort, Vilaplana, Costa, Pellin, Guillen, Villanueva, Hill, Font i Grau.

A la mitja part, 1.500 metres en relleva ments olímpics (800, 400, 200 i 300 metres), en la qual prendran part els següents equips:

BarcelonaA: Vives, Giralt, Arèvol i Anselmi.

Barcelona B: Garcia, Cunyat, Roca i Armando.

Equip del Badalona Club.

SANS - BADALONA PER AL SEGON PARTIT DE FESTA MAJOR

Un altre esdeveniment esportiu prepara el Sans per al pròxim diumenge, al seu camp, que vingui a confirmar l'excellent impressió produïda pel seu equip en front del Sabadell.

Serà el seu contrincant el Badalona F. C., el qual presentarà el seu primer equip complet.

Per al partit que s'anuncia, la important casa «La Millor Espardenya» ha fet donació d'una magnífica Copa.

GRANOLLERS, 2; JUPITER, 2

Com a primer partit dels anunciats en la Festa Major, s'ha jugat aquest encontre al camp del Granollers, i que havia despertat força expectació a l'afició granollerina, més tenint en compte que en l'equip del Poble Nou hi havia dos elements formats en la nostra ciutat.

A les ordres del senyor Abellanedo es formaren els equips de la següent manera:

Júpter: Francàs, Ortuño, Roura, Bonfill, Rosalench, Obiols, Morales, Mas, Serra, Barceló i Guix.

Granollers: Gallofré, Lladó, Miralles, Argemí, Rifé, Rebollo, Costales, Peret, Garí, Allart i Comas.

En iniciar-se el joc és veuen boniques jugades que donen gran vistositat al partit. El senyor Abellanedo sofreix indecisions en el seu arbitratge, i el públic protesta. El primer en marcar és el Júpiter, mitjançant Morales en rematar una «còrner» centrada per Guix. I el Granollers obté el gol de l'empat en rematar Peret una passada de Comas. Seguidament acaba el primer temps.

En el segon, una bella jugada de Garí i Costales és coronada per Allart amb un bon xut, i val al Granollers el gol del desempat. Poc després Costales marca el tercer gol granoller, però l'àrbitre l'anulla per falta imaginària i el públic protesta. El Júpiter s'aprofita del desconcert que regna en les fileres granollerines pel gol injustament anullat, i mitjançant Serra marca el gol de l'empat definitiu.

En aquest partit es disputava una copa donada per la companyia d'assegurances «Unió Espanyola», la qual és lliurada al Granollers.

PARTITS DE FESTA MAJOR

Demà dissabte, al camp dels Granollers, l'equip local i el del Catalunya F. C. es disputaran una copa donada per la companyia subministradora de força elèctrica Estabanell i Pahisa.

Diumenge, últim dia de la Festa Major de Granollers, els primers equips de l'Iluro i el Granollers es disputaran una copa cedida per les Destilleries Muntanya. Abans d'aquest partit se'n jugarà un altre de basquet-bol entre dues seleccions de senyoretes pertanyents a dos equips de Barcelona.

CLUB DEPORTIU ESPANYOL

Es posa en coneixement de tots els socis i simpatitzants del Club Deportiu Espanyol que la Junta Directiva ha acordat establir, igual que altres anys, un abonament per als set partits corresponents al campionat de Catalunya que es jugaran al camp de la carretera de Sarrià, sota els següents preus:

Tribunes laterals. — Per als socis i famílies (sense entrada), 10 pesseles. Per als que no siguin socis (amb entrada), 25 pesseles.

Tribuna central. — Sense entrada, 25 pesseles.

Lloges. — Sense entrada, 125 pesseles.

La inscripció s'efectua a al Secretaria del club, situat al mateix camp, tots els dies de treball de dos quarts de quatre a les vuit de la tarda. Aquesta inscripció es tancarà el dia 5 del vinent mes de setembre.

Als senyors abonats en el passat Torneig de Lliga, se'ls reservarà l'abonament fins l'esmentat dia, passat el qual es considerarà que els que no l'hagin renovat hi renuncien.

ESPANYOL-U. E. DE SANT ANDREU

Pròxim a començar el campionat de Catalunya, i per tal de poder presentar els seus jugadors en daguda forma, el C. D. Espanyol ha organitzat per al vinent diumenge, a les cinc de la tarda, al seu camp de la carretera de Sarrià, un partit contra el notable equip de la Unió Esportiva de Sant Andreu, que tan brillantment ha actuat en el passat Torneig per a la possessió de les copes Macià i Alguader. Aquest partit sens dubte serà interessant, ja que ambdó equips presentaran els seus millors elements, i és probable en l'arrenglerament de l'equip local d'alguns dels notables jugadors recentment ingressats al club.

La Junta de l'Espanyol, desitjant donar a l'esmentat partit un aire popular ha disposat que el preu de l'entrada sigui el d'una pesseta, inclosa la localitat.

Natació

ELS CAMPIONATS D'ESPANYA DE NATACIO ENGUANY ES CELEBRARAN A BARCELONA

Enguany tornem a tenir a la nostra ciutat els Campionats d'Espanya de Natació que organitzarà la Federació Catalana de Natació Amateur. La natació agafa cada vegada més empenta a totes les regions espanyoles, i avui uns campionats d'Espanya ofereixen ja una pila de lluites que fa uns anys eren impossible de veure; hi ha bons nedadors a Bascònia, n'hi ha a València, n'hi ha a Castella i tots prenen part en una competició davant els nostres nedadors de Catalunya, que han de donar forçosament gran interès a totes les proves.

La Federació Catalana de Natació Amateur, organitzadora, segons han dit, dels campionats d'enguany, ha fixat com a definitives les dates dels vinents dies 6, 7 i 8 de setembre per a la seva celebració; les dues primeres donaran lloc a les proves de piscina en el nostre Estadi Nàutic de Montjuich, i es portaran a cap a les cinc de la tarda la del dia 6, i a les deu de la nit la del dia 7. L'altra jornada estarà reservada al Campionat d'Espanya de gran fons, a disputar en una prova de 2.000 metres que comprén el trajecte entre el Martell de l'Escullera, seguint per la mateixa per la part de fora, fins davant el Club Natació Barcelona.

A la Federació Catalana es reben ja les primeres inscripcions de clubs amb els seus millors nedadors, per a disputar les diverses proves del programa. Aquest serà donat a la publicitat molt aviat.

EL CAMPIONAT EUROPEU A PARIS

París, 27. — Campionat europeu de natació.

Resultats d eles proves de plongeo, amb trampolí, per asenyores.

Primera: Senyoreta Jardí, amb 76 punts. Segona: Senyoreta Epply (Austria), amb 72,86 punts. Tercera: Senyoreta Schluter (Alemanya), amb 69,94 punts. Quart: Senyoreta Rygolage (França), amb 66'38 punts. — Fabra.

EL CAMPIONAT D'EUROPA

París, 27. — En el campionat d'Europa de natació, water-polo, Hongria ha vençut Txecoeslovàquia per 4 a 1. Alemanya ha vençut França per 4 a 1. — Fabra.

Ciclisme

XIII VOLTA CICLISTA A CATALUNYA I VII GRAN PREMI CITROEN

Es indispensable que tots els corredors i seguidors que vulguin estar inclosos en el passaport col·lectiu trametin els cognoms, edat i data del naixement junt amb dues fotografies. Els qui no hagin complert aquests requisits abans del dia 31, no hi podran prendre part. Per aquest motiu la inscripció de corredors, menagers, automòbils, motocicletes i de tots els seguidors es tancarà irremissiblement el dia 31 del corrent, en lloc del 2 de setembre. Els organitzadors ho fan així atenent a les inscripcions de les comissions pro passaports i Duanes que treballen activament a Madrid i Barcelona.

Els nous inscrits són:

118. Antoni Mercader, d'Hostalrich, princ. V. C. Figueres.
119. Marcel Maurel, francès.
120. Manuel Soler, de València, primera categoria.
121. Vicents Serrano, de Vall d'Uxó, segona categoria.
123. X. X., de València.
124. Josep Salvador, de Vall d'Uxó princ. P. V. Vellens.
125. Andreu Arriaga, d'Eibar, segona categoria.
126. Angel Ortega, de Barcelona, princ. C. C. Sant Martí.
127. Josep Subils, de Perpinyà, espanyol.
128. Pierre Bobo, de Perpinyà, francès.
129. Jacques Grivere, de Perpinyà, francès.
130. Lucien Fabre, de Perpinyà, francès.
131. Martí Sucarrats, de Perpinyà francès.

Sobresurt d'aquesta relació el nom de Maurel, que és classifich segon en la Volta a Catalunya de l'any anterior. Escuriet, gran segon en la carrera de Faura, davant de Sans, Albiñana, Carretero i l'equip de Perpinyà, la inscripció del qual envia el comitè de Perpinyà amb el nom d'«equipe roussillonnaise». El formen Subils, Grivere, Fabre i Sucarrats, el jove d'Ullastrell, resident ara a Perpinyà, i Lasglesis que ja figura inscrit amb anterioritat. Tots sis corredors són molt joves.

La casa Moltfort's ha vingut a prestar una bella cooperació a la carrera: Mil pessetes de premis especials per als corredors catalans que es classifiquin després del lloc cinquè de la classificació nacional. L'esmentada quantitat serà distribuïda com segueix:

Primer, 250 pessetes.
Segon, 200 pessetes.
Tercer, 175 pessetes.
Quart, 150 pessetes.
Cinquè, 125 pessetes.
Sisè, 100 pessetes.

Els corredors que s'adjudiquin algun d'aquests premis no tindrà opció als que els corresponguin de classificació general o nacional. L'explicació és senzilla:

Un corredor català, si arriba al cinquè lloc de la classificació nacional, té 300 pessetes. El classificat sisè, si pot optar a la llista «Molifort's» i a la llista oficial, tindrà 500 pessetes.

L'organització, en part es beneficia i per això ha respost perfectament a l'esperit dels generosos donants.

Cal protegir l'organització i estimular els entusiasmes dels corredors catalans de primera categoria que en nombre tan formidable s'han inscrit.

Es consideraran corredors catalans pels efectes d'aquestes noves garanties, tots els que portin com a mínimum tres anys de residència a Catalunya.

Hi ha subvencions més primes.

ESPANYOL - PUGLIESSI GUANYAREN LA CURSA A L'AMERICANA D'AHIR

Va celebrar-se anit passada al velòdrom de Sans, l'anunciada reunió ciclista a base de la prova a l'americana de 80 quilòmetres internacional.

L'hora avançada en què va acabar la reunió ens priva d'allargar massa la nota. Diguem que fen la prova de referència sobresortiren els equips modestos com Sans-Ferrer; Ferrando-Farró, superior el primer; Benages-Campamà, Capdevila-Membrad, etcètera. Defraudaren Senón-J. Ferrer; Monciero-Minardi. Español-Pugliessi guanyaren netament després d'intelligent cursa.

L'anivellació de forces va fer que l'interès de la prova no decaigués ni un sol instant.

En les altres proves, Monciero va guanyar el match de velocitat; Pugliessi la persecució a Senón i Borràs l'eliminació.

Els resultats foren:

Velocitat: Primera sèrie: Sans, Plans, Farré I; segona sèrie: Monciero, Farré II, Español.

Repesca: Español, Farré II, Plans i Farré I.

Final: Monciero, Español, Sans.

Prova d'eliminació, ho són per aquest ordre: Hurró, Caldevila, Albiñana I, Rodríguez, Campamà, Albiñana II, Menibrado, Benages, Minardi, Guanya Borràs.

Match de persecució, a 20 voltes: Pugliessi i Senón. Guanya el primer per 20 metres. (Cinc quilòmetres en 11 m., 25 segons.)

Cursa a l'americana, 80 quilòmetres amb vuit sèries d'sprints.

Participen deu equips.

Primera sèrie, sprints: Campamà, Monciero, Español.

Segona sèrie, sprints: Pugliessi, Plans, Benages.

Tercera sèrie, sprints: Farró, Capdevila, Plans.

Quarta sèrie, sprints: Benages, Español, Ferrando.

Cinquena sèrie, sprints: Senón, Membrado, Español.

Sisena sèrie, sprints: Ferrando, Pugliesi, Ferrando.

Setena sèrie, sprints: Farré II, Ferrando, Pugliessi.

Vuitena sèrie, sprints: Español, Ferrando, Minardi.

Classificació de la prova:

Primer: Español - Pugliessi, 37 punts, 80 quilòmetres en 2 h., 4 m.
Segon: Farró-Ferrando, 20 punts.
Tercer: Ferrer-Sans, 20 punts.
Quart: Borràs-Plans, 15 punts.
Cinquè: Monciero-Minardi, 14 punts.
Sisè: Benages-Campamà, 12 punts.
Setè: Membrado - Capdevila, 12 punts.
Vuitè: J. Ferrer-Senón, 10 punts.
Novè: Germans Albiñana, 4 punts.
Desè: Rodríguez-Furrió, 0 punts.

Aviació

II CONCURS D'AVIACIO

Per al II Concurs d'Aviació que s'ha de celebrar el vinent diumenge a dos quarts de quatre de la tarda a la vila de Cardedeu, s'han inscrit per a prendre part a la dita festa, els següents aviadors: senyoreta Mari Pepa Colomer, senyors Josep M. Calvar, Antoni Guiti, Vifred Ricart, Josep M. Carreres, Antoni de Cazteñondo, Guillem Xucla i Josep Canudes.

S'efectuaran exercicis de planejadors, destrucció de globus, aterratge amb senyoretes, velocitat i acrobàcia.

Barreja

EL III ANIVERSARI DEL CLUB FEMENI D'ESPORTS DE BARCELONA

Amb ocasió d'apropar-se la celebració del III Aniversari del Club, s'avisa a les «Daines» i a totes les senyoretes inscrites a Rítmica i que desitgin participar-hi, que han quedat intensificats els entrenaments i lliçons tal com segueixen:

Rítmica: Dijous, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del matí i de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre.

«Daines»: Rítmica, dijous, de sis a set de la tarda. Gimnàs, dimarts, de sis a set de la tarda, i diumenges, de deu a onze del matí, al camp. Basquet i Morse, diumenges, d'onze a dotze del matí, al camp.

CONCURS LLIURE DE NATACIO

Programa

1. — Cursa lliure per a neòfites. (Podran prendre part a aquesta prova les que hagin assistit a les lliçons de natació del Club, però no es classificaran.)

Descans de trenta minuts.

2. — Cursa lliure de 50 metres.

3. — Repartiment de premis. (Sis medalles de categories diferents, que es concediran a les primeres nedadores classificades a cada cursa.

Condicions

a) No serà vàlida la cursa de la corredora que no s'hagi inscrit amb anterioritat.

b) La inscripció és gratuïta.

c) Per a inscriure's cal adreçar-se a la Comissió d'Esports de paraula o per escrit, abans de les nou del vespre de dissabte, dia 29.

d) Poden prendre part a aquest concurs totes les sòcies del Club.

e) No serà admesa la inscripció de la que no estigui al corrent del pagament de les seves quotes.

f) Es indispensable portar el vestit reglamentari del Club per a prendre part al concurs.

Tir

LES TIRADES DE DIUMENGE PASSAT

Nombrosa concurrència emplená els llocs de tir de les dues galeries del camp de Montjuich.

A la galeria alta es concertà una interessant poule a tres posicions entre els tiradors especialitzats en la carrabina de match del calibre 22. Els resultats obtinguts per alguns, ens donen exacta idea del fet positiu que cada dia s'escurça més la distància entre els nostres ases i els de fora de Catalunya; la tasca que fa temps aquells s'han imposat, no necessita lloances perquè és pública i notòria.

En aquesta poule concorreguren els tiradors senyors Cerdà, Camats, Prevosti, Modolell, Solà, Bandera, Rochel i Crua, i es desenrotllà en un ambient de gran interès i entusiasme. Guanyaren la poule els tiradors senyors Solà, Bandera i Modolell, els quals acabaren la sèrie amb les altes xifres de 97, 96 i 96 punts, respectivament. Els altres equipiers es portaren mitjanament, i com és de suposar, contrauen el compromís de liquidar, en ulteriors proves, amb punts, el seu dèficit d'ara.

A la galeria inferior aconseguiren a 25 metres, importants cartons, els tiradors senyors Badia, Florit, Marià, Duran, Esteve, Morales, Carreras, Bernadàs, etc.

D'INTERES PER ALS AFICIONATS

A l'stand de tir de la Salut Sport Club, podran exercitar-se els socis del Tir Nacional a la distància de 25, 50 i 100 metres, tots els diumenges i dies de festa. La munició reglamentària de l'Estat serà gratuïta i s'haurà de consumir al mateix camp.

També s'anuncia en el dit stand, el campionat de fuseil de 1932 amb importants premis.

TIR DE COLOM

Diumenge passat se celebrà a Cardedeu l'anunciat concurs de tir de colom, que se celebra ja fa 17 anys amb èxit creixent.

Foren nombrosos i de gran competència els tiradors que hi prengueren part, i l'stand es va veure força concorregudíssim de públic.

Al matí, la copa d'entrenament fou guanyada per don Joan Amat, qui matà els cinc coloms condicionats. El segon premi el guanyà don Antoni Cambra, i el tercer don Joan Girona.

A la tarda dividiren la poule de prova els senyors Casades, Boada, Albarèda i Oller.

El Gran Premi fou guanyat pel senyor Mas, el setè colom sense zero. La copa del senyor Fill d'A. Oriol quedà en poder de don Enric Larrañaga, i la de la casa Laplana i Companyia S. en C., fou adjudicada al senyor Girona.

Aquests senyors cobraren el premi de 500 pessetes corresponent a aquesta tirada.

La copa de l'Ajuntament de Cardedeu fou guanyada per don Esteve Barangó, amb set coloms sense zero. En segon lloc quedà el senyor Girona, que s'adjudicà la copa dels senyors Mostany, Llopart i Companyia, i guanyà la copa de la Comissió el senyor Iglesias, després de llarga competència amb el senyor Avxelà.

Els esmentats senyors dividiren l'import de les entrades.

Per últim, es tirà la Copa de Consolació, i la prova queda dividida entre els senyors Amat, Oller, Ayxelà i Sirera.

Lawn-Tennis

LA COPA PIRENEUS. — TERCER CONCURS INTERNACIONAL DE CAMPRODON

Dimecres començà el gran torneig internacional que es disputa a Camprodón, i amb aquest motiu, la major animació afineix entorn els partits que se celebren. El concurs ha començat sota els millors auspicis, i es confirmen plenament les impressions que el precediren.

La inscripció definitiva de jugadors és nombrosa, i per la qualitat de les raquetes concursants, cal esperar una lluita ferma i apassionadada en les diverses proves del torneig.

Llevat poques excepcions, molt de lamentar, han acudit a Camprodón els jugadors més destacats del nostre tennis d'ambdós sexes, disposats a obtenir la màxima qualificació.

També participa un valor nou: el jove Albiol, valencià, recent vencedor del campió d'aquella regió.

La representació femenina, gairebé insuperable, permet esperar partits de la més alta classe, i singularment un duel veritable per a la conquesta del títol.

Atenent un altre ordre de coses, cal ponderar l'esplendidesa de premis que reben els organitzadors del torneig pirenenc. Així hem de donar compte d'haver-se rebut noves copes, donades pel governador civil de Girona, gerència de l'hotel Rigat, senyor García Nieto, etc. L'esmentada autoritat ha anunciat el seu propòsit d'assistir als partits finals del concurs.

Mentre s'inicia el desenrotllament del tercer concurs internacional de Camprodón, donarem compte dels primers resultats que hem rebut.

Resultats tècnics:

J. M Soler Coll vencé J. M. Juncadella per 6-2, 6-1.

P. A. Haussmann a J. P. Par, per 6-3, 6-2.

F. Fortuny a J. Torres, per 6-0, 6-3.

J. Conde a A. Espaillat, per 6-0, 6-1.

Senyoreta R. Torras a senyora Picabia, per 6-3, 6-1.

Senyoreta R. Maier-E. Maier a senyoreta R. Kammann-Kammann, per 6-0, 6-3.

R. Kammana-Ayxelà a J. P. Par S. Mar, per 6-1, 6-4.

F. Maier a L. A. Viñamata, per 6-0, 6-2.

J. M. Soler Coll a J. Torres, per 6-1, 6-0.

Senyoreta Belly Maier a senyoreta R. Kammann, per 6-1, 6-0.

E. Maier a F. Fortuny, per 6-0, 6-0.

Boxa

GIRONES - FLIX I ARTERO

Els dos primers, com sap bé prou el llegidor, campions d'Europa dels pesos ploma i gall, i el tercer el seu cuidador, han sortit aquest migdia amb l'exprés de Ginebra de les 12'55 amb direcció a Montecarlo, on diumenge vinent han de boxar en una magnífica reunió, en la qual Gironés posarà en joc el seu títol davant el francès Guy Bonaugere, minyó que s'ha destacat darrerament força, i Flix serà acarat al francès Augier, púgil força qualificat.

Les proves són difícils per als nostres representants, però davant l'optimisme amb que han marxat i la seva forma admirable, hom ha de confiar amb ells i creure que retornaran amb els llorers merescuts del triomf.

La reunió, com havem dit, se celebrarà a Montecarlo en un estadi flotant propietat de l'Internacional Sporting Club d'aquella ciutat.

Els encontres que completen la reunió són: Sportiello i Alonso, per al títol francès dels mitjos forts; Kid Oliva-Kid Martino i Jonag Borel-Chalange. Com es pot apreciar, és tot un programa veritat.

Gironés-Bonaugure i Sportiello-Alonso es disputaran els títols al marge de les quinze represes que assenyalen els reglaments.

* * *

A acomiadar-los hem vist representants de les federacions, premsa i molts aficionats.

Desitgem als expedicionaris molta sort i que tinguin ocasió de mostrar als ulls de tot Europa llur innegable valua.

Atlètiques

HA ESTAT SUSPES EL FESTIVAL DE DIUMENGE A BEZIERS

Segons ens comunica el F. C. Badalona «Secció d'Atletisme», ha estat suspès el festival que diumenge vinent havia de tenir lloc a Beziers, degut a haver mort, ahir, la mare del president de la Unió Sportive Biterroise.

Sembla que el festival només és ajornat.

Guia de la Construcció

FABRICA DE CERAMICA
Medalla d'Or Exposició Internacional de Barcelona 1929
J. de Miquel Ayxelà
Rajoles, Tuberies, Paviments, Cambres banyeconòmiques
Aribau, 55 BARCELONA Telèfon 72104

Enric Cardellach i Germà, S. en C.
BARCELONA ENGINYERS MADRID
Casanova, 25 29 ESPECIALITAT Alfons XII, 15
Tel. 34196 en Tel. 70940
ASCENSORS I MONTACARREGUES

Montón
Fusteria de qualitat
Corts Catalanes, 295 Telèfon 31175

"Guixera Barcelonesa"
a càrrec de JOSEP PAU
tota classe de treballs amb guix a preus moderats
MANSO, 1, 1.er — Telèfon 30296

Terrenys per a vendre a la Plaça Josepets
Informes al costat, carrer del Campo, núm. 34, taller de pedra artificial, prop les cotxeres dels tramvies
Telèfon núm. 73265 Gràcia - Barcelona

MATERIALS DE CONSTRUCCIO. — Calç, Guix i Ciments, Portlands naturals i artificials, etc. etc.
Balagué & Ribó, S. L.
Casa fundada en 1874
Despatx: Casp, 12, entl. - Tel. 21070 — Magatzems: Pere Serafí, 21 (Gràcia - darrera c. Salmerón i Travessera) i Còrsega, 534 (xamfrà Marina) - BARCELONA

PER A EDIFICAR
trobareu Portes, Finestres, Reixes, Tanques i tot el necessari, igualment en Ferro que en Fusta als grans
MAGATZEMS "LA FAVORITA", de E. Pomés Casas
Urgell, 47 a 51 i Sepúlveda, 135 i 137. — Telèfon 34465
VISITEU AQUESTA CASA, QUE US INTERESSA

S. VERDAGUER
CAMBRA DE BANY
composta de
Banyera - Aixela - Lavabo - Bidet i Water-Closet
COMPLET PER PTES. 295
Despatx: Ronda Universitat, 9 - Telèfon 10121
Tallers: Entença, 39 — Telèfon 32189

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES EN GENERAL
JOSEP CLAVELL
Casa fundada en 1889
Casp, 39 - BARCELONA - Telèfon 16618

PERSIANES enrotllables
Les més perfectes i acreditades
Blombes flexibles
Construccions
Reparacions en totes les similars
FELIX PARCERISA
Casa fundada en 1908
Salmeron, 212 Tel. 73717 - BARCELONA - Tel. particular: 76358

Materials i Construccions Piulachs S. A.
Pedres per a sillars, moles, adoquins i vorades. Granet i «arenisca de Montjuich. Fàbrica de rajoles, foradats, teules àrabs, vermelles, etc. Moviment de terres de totes classes. Transports de sorres, gravilles i materials de construcció
Carretera de la Bordeta, 70
Telèfon 54001 Barcelona

«DERRIBOS»
GARCIA I VIDAL
Compra-venda Portes, finestres, balcons, bigues, jàsseres, columnes, banyeres, reixes, baranes i altres materials d'enderroc
CLOT, del 1 al 9 Telèfon 54498

Màxim Pulido
Pedra Artificial
MODELS ARQUITECTONICS DECORATIUS
Viladomat, 222 - Telèfon 35066
BARCELONA

Fill de Josep Guardiola
Maquinària especial per a la construcció
Creu Coberta, 130-Tel. 31422-Barcelona

EMILI BOSSA CANTI
CONSTRUCTOR D'OBRES
Marian Aguiló, 42, tenda, Tel. 50148
BARCELONA

Rajoles de tots estils per a Cambres de Bany, Escales, Jardins, etc.—Tuberies envernissades.—Teules planes i corbades.-Caironets de fang fort per a Paviments de totes grandàries. —Peces especials pel bon acabat dels treballs
CASA CORAL - Rda. St. Antoni, 43 - BARCELONA
Telèfons: DESPATX 30963 MAGATZEM 20375

PERE JORBA
CONTRACTISTA D'OBRES
Despatx: Carrer Comtal, 32, 2.n, 2.a, lletra A
Telèfon 24680 BARCELONA

Enric Tarragó Nogué
FUSTERIA
Especialitat en Tanques i Persianes plegables
INSTAL·LACIÓ I CONSERVACIÓ PERFECTA
BARCELONA
Taller de Construccions: Consell Cent, 283-Tel. 14345
Fàbrica d'elaborar fusta: Roger Flor, 132-Tel. 53801

AGUSTI PUIG
ESCULTOR MARMOLISTA
Treballs artístics en tota classe de Pedres i Marbres
Tallers: Lanuxa, número 1 (cantonada Madrazo)
Telèfon 79860. — BARCELONA

FESTES MAJORS

LA DE SANT CUGAT DEL VALLES

Durant els dies 8, 9 i 10 del vinent mes de setembre, aquesta vila celebra la seva Festa Major d'estiu. Amb aquest motiu s'organitzen diverses festes per la societat «Unió», Colònia Estiuenca, «Sant Cugat Sport F. C.» i direcció de la «Sala de Festes» del Parc Municipal.

Les ballades de sardanes que tindran lloc a l'arbreda del Parc, aniran a càrrec de la cobla empurdanesa La Principal, de Cassà de la Selva.

A VILAFRANCA

Programa de la Festa Major:

Demà dissabte, a les dotze del migdia, una forta tronada anunciarà que la festa ha començat. Acte seguit sortiran del Col·legi de l'Hospital Civil les danses i balls populars, Drac, Gegants, Nans, Aguila, Bastons, Cercolets, Panderetes, Gitanes etc., etc. La Banda del Regiment d'Infanteria núm. 18 amb la de trompetes i timbals i els «Xiquets de Valls», els quals recorreran els carrers de la població i es dirigiran a la Casa de la Vila, on aixecaran els primers castells i torres.

A les tres de la tarda, les típiques danses, així com els «Xiquets de Valls», faran el cerca-vila pels carrers i saludaran les autoritats. A les quatre, a la Beneficència Vilafranquina es repartiran almoines als pobres. A les sis, a la Rambla de Pi i Margall, ballada de sardanes a càrrec de la cobla La Principal, de Banyoles. A la mateixa hora, la Banda del Regiment d'Infanteria número 18, donarà alguns concerts a diversos carrers de la població.

A les deu en punt, al carrer de Tarragona (encreuament del carrer de Verdaguer) es cremarà un magnífic i variat castell de focs artificials, a càrrec del pirotècnic Espinós, de Reus, i Colomer, de Vilafranca. Acte seguit, a la Rambla de Pi i Margall, la Banda donarà un escollit concert. A la mateixa hora, funcions de cinema i atraccions al Teatre Principal i Casal de la Principal, i ballades de sardanes al Tívoli.

Diumenge, dia 30, a trenc d'alba, les gralles i les bandes donaran el bon matí als vilafranquins i es dispararan fortes tronades a les Rambles. A dos quarts de deu sortirà de l'Avinguda de Francesc Macià una cursa ciclista per a disputar-se, entre altres, el Gran Premi de l'Ajuntament de Vilafranca. A les deu, festival atlètic i gran cursa a peu pels carrers de la població, organitzats pel Centre Excursionista Vilafranquí. De les deu a les dotze, la Banda donarà concerts a diversos carrers de la vila. A les onze, ballada de sardanes a la Plaça de Fermí Galàn. A les dotze desfilaran per davant la Casa Capitular les danses i balls populars, i després de les evolucions dels «Xiquets de Valls», aixecaran els seus admirats i atrevits castells i torres.

A les cinc de la tarda, interessant partit de futbol al camp del F. C. Vilaranca, amenitzat per la Banda. Funcions de teatre i cinema als locals de les societats La Principal i al Teatre Principal. Ballada de sardanes al Tívoli i concert per la Banda a la Rambla de Pi i Margall. A dos quarts de vuit sortiran de la Casa de la Vila les danses i balls populars, «Xiquets de Valls i Bandes, que recorreran alguns carrers de la població i es reuniran a la Rambla de Pi i Margall, on es dispararà un magnífic ramell de focs artificials i una impressionant i fantàstica traca valenciana, al mateix temps que les esmentades danses populars evolucionaran, i els «Xiquets de Valls» aixecaran els seus atrevits castells i torres.

A les de ude la nit, funcions teatrals a la societat La Principal i al Teatre Principal i al Tívoli. Festa de ballets a la mateixa hora, soirée al Casino de la Unió Comercial, i a la Rambla de Pi i Margall concert per la Banda.

Dilluns, dia 31, a punta de dia, les gralles i ls bandes recorreran els carrers de la vila i interpretaran alegres dianes. De des deu a les dotze la Banda donarà concerts a alguns carrers de la població. A les onze, ballada de sardanes al carrer d'Igualada. A les dotze, davant la Casa Consistorial, les danses faran llurs evolucions i els «Xiquets de Valls» aixecaran altra vegada els seus atrevits castells i torres.

A les cinc de la tarda, gran partit de futbol al camp del F. C. Vilafranca, amenitzat per la Banda. A la mateixa hora, al Tívoli, ballada de sardanes. A dos quarts de vuit, les danses, Bandes i «Xiquets de Valls», sortiran de la Casa de la Vila i es dirigiran a l'Avinguda de Francesc Macià, on mentre evolucionaran, es cremarà el darrer castells de focs artificials.

A les deu, als mateixos locals del dia abans, se celebraran funcions de teatre, ballades de sardanes i soirée. A l'Avinguda de Francesc Macià, concert per la Banda del Regiment d'Infanteria núm. 18.

Dimarts, dia 1 de setembre, a les quatre de la tarda, en obsequi a la mainada, gran cursa de patinets i autos a la Plaça de la Constitució. Es disputaran diversos premis de joguines ofertes per alguns industrials de la nostra vila. De dos quarts de set a les vuit, a la Rambla de Pi i Margall, gran concert a càrrec de l'orquestra Planas, de Martorell, amb la cooperació de les entitats corals Cor el Penedès, Obrers de l'Ateneu i Esbart Coral, que executaran les millors peces del repertori coral de Catalunya.

A les deu, les societats La Principal, Casino Unió Comercial i Centre Agrícola del Penedès, obsequiaran els forasters amb lluïts balls de societat.

Dimarts, dia 2, de dos quarts de set a les vuit de la tarda, gran concert per l'Orquestra Planas, de Martorell, a l'Avinguda de Francesc Macià.

A la nit, i als mateixos locals del dia abans, balls de societat.

Durant tots els dies de la Festa Major, el monument al nostre insigne patrici Manuel Milà i Fontanals, estarà esplèndidament il·luminat. I les Rambles i alguns carrer amb arcs lluminosos i gran varietat de làmpares de tots colors.

A l'Orfeó Vilafranquí (Font, 15), estarà oberta una exposició d'obres pictòriques comarcals, dels pintors penedesencs Alexandre de Cabanyes, Marcel·lí Claramunt, Carles de Möy, Bonaventura Puig Perucho i Josep M. Rosell. Durant aquests dies se celebraran diversos actes artístico-musicals.

A SANT JOAN DESPI

El Centre Català «Mutualista» de Sant Joan Despí, celebrarà la festa major durant els dies 29, 30 i 31 del corrent, a l'espaiós envelat aixecat a l'efecte, en el lloc de costum, amb els actes següents:

Dia 29. — A les cinc de la tarda, ball de Societat. Nit, a dos quarts de deu, concert al saló-cafè, i seguidament ball.

Dia 30. — A les dotze del matí, ball matinal. Tarda, a les cinc, i nit a les deu, balls de Societat, balls d'obsequi i serenates a les autoritats.

Dia 31. — A les dotze del matí, concert al saló-cafè. Tarda, a les sis, presentació de la companyia de sarsuela Racionero-Ferret, que dirigeix el primer actor Josep Llimona. Tiple cantant, Victòria Racionero; tiple còmica, Carme Valor; barítón, Maties Ferret; tenor, Josep Torres; tenor còmic, Albert Cosin; altre tenor, A. F. Cavaglieri; actors, Joan Ferret i Artur Suàrez. Segones tiples: Trini Rodríguez i Glòria Molina. 18 coristes d'ambdós sexes. Representant: F. Coll.

Primer: La sarsuela «El cantar del arriero».

Segon: La sarsuela «Los de Aragón».

Totes les festes seran acompanyades per l'orquestra «Escolans de Sant Sadurní» i l'«Orquestrina Balasch», degudament augmentada

A LES PLANES DE VALLVIDRERA

Amb motiu de la festa major de Les Planes, a mesura que s'apropa la data de la celebració, hi ha un veritable entusiasme entre els veïns, de manera que promet ésser un esdeveniment la festa major de Les Planes, que es celebrarà els dies 6, 7 i 8 del pròxim mes de setembre.

Estan afinant-se tots els números del variat programa que integraran la festa major d'aquest any, i es donarà a tots ells un caire popular i de la terra. El plat fort de tota la festa major, serà donar a conèixer la riquesa natural de Les Planes, com a lloc únic d'esbarjo, dels barcelonins, per ésser tota la vall de Les Planes el lloc més proper i sanitós de Barcelona, i fins el pulmó de la capital, i no cal dir que és un excel·lent lloc d'estiueig i sense parió per recobrar la salut els qui hi facin estada.

Hi hauran esbarjos per a infants, així per tots quants visitin Les Planes durant la festa major, tots d'una originalitat i avinentesa adequada al fi proposat, que faran que els qui visitin Les Planes s'hi trobin bé i puguin gaudir de la bonesa d'aquests boscos. Hi haurà esbarjos per a tots els veïns, Colònia i llurs amistats; festes de societat i lluïdíssimes i solemnes funcions religioses, al bell Santuari de la Mare de Déu de la Salut, motivades pel desprendiment amb que una família prendiment amb què una família ment de l'altar, que en ésser acabat farà goig de debò.

Tots els veïns es preparen per rebre llurs amistats, i els establiments, fonts i restaurants, es posen de festa per atendre bé tots quants visitin Les Planes, els dies 6, 7 i 8 del pròxim mes de setembre.

Una festa simpàtica

El vinent diumenge se celebrarà una festa assenyalada a l'església parroquial de Sant Martí i a l'Orfeó Martinenc, en l'avinentesa del lliurament de la Senyera que els alumnes i ex-alumnes de l'Acadèmia Col·legi de Catalunya, que dirigeix Frederic Mensa Fàbregas, oferiran a aquest.

Al matí, a tres quarts de deu, a l'església, benedicció de la Senyera, que apadrinaran Daniel i Angela Muns i Loinch. A les deu, Ofici cantat pel cor de Sant Josep. Predicarà el doctor mossèn Pere Ginebra.

Després, ballades de sardanes a la plaça del Canonge Rodó.

Banquet, a les dues, a un hotel del centre de la ciutat.

A la tarda, al local de l'Orfeó Martinenc, a dos quarts de cinc, un festival literari. A les deu de la nit, funció teatral amb «Gent d'ara» i «Flors i violes», sota la direcció d'Antoni Bonsoms.

Musicals

EXPEDICIO A TOLOSA

Diumenge vinent es celebrarà la projectada expedició artística a Toulouse. Tal com ja s'ha dit, es tracta de donar a conèixer per aquelles contrades del Migdia francès, les nostres cançons i les nostres danses populars.

Els elements artístics que componen l'expedició, són: Els Cent Homes d'en Fontbernat, l'Orfeó Llevant, l'Esbart Català de Dansaires i la cobla Barcelona. El director d'aquesta ambaixada espiritual és Josep Fontbernat, el qual acompanyaran diversos elements directius de La Falç amb la seva bandera, que és la que ha de patrocinar aquesta comitiva.

La T. S. F.

Dissabte 29 d'agost

EL MES INTERESSANT

15'30: Concert instrumental. (Roma.)

22'20: Concert pel sextet Granados. (Barcelona.)

BARCELONA.—*Radio Barcelona* (349). «La Palabra», diari parlat de Radio Barcelona. 7'30 a 8 matí: primera edició. 8 a 8'30 matí: segona edició. 11'00: Campanades horàries de la Catedral. Servei meteorològic. 13'00: Tancament del Borsí del matí. Sextet alternant amb discos selectes. 14'00: Informació teatral. Música. 14'15: Secció cinematogràfica. Música. 15'00: Sessió radiobenèfica en obsequi a les institucions benèfiques. 17'30: Música. 18'00: Cotitzacions de mercaderies. 18'05: Trio Ibèria. 21'00: Campanades horàries de la Catedral. Servei meteorològic. Cotitzacions de mercaderies, valors i monedes. Informació agrícola. 21'05: Orquestra. 22'00: Notes oficials de l'Emissora. 22'05: Recitació de poesies dels millors poetes americans, per l'actriu Rosa Cotó. 22'20: Concert a càrrec del Sextet Granados. 23'30: Discos.

Radio-Associació EAJ-15 (251 m.)— 11'15: Música selecta. 16'00: Música selecta. 20'00: Música selecta.

PENINSULA. — *Madrid*. Unió Radio (424). De 8 a 9: «La Palabra» (diari parlat d'Unió Radio). 12'00: Cotitzacions de Borsa. 14'30: Música. 15'45: Discos. 19'00: Música de ball. 19'45: Música de ball. 22'00: Selecció musical de la sarsuela «Donya Francisquita». 24'00: Música de ball.

BELGICA. — *Brusselles* (508,5). 16'00: Música de ball. 17'15: Discos. 19'00: Concert.

ITALIA. — *Roma* (441). 11'00: Discos. 11'35: Concert de música lleugera. 15'30: Concert instrumental. 18'10: Discos. 19'00: Concert. — *Milà* (500,8). 9'20: Sessió musical. 11'00: Discos. 14'30: Sessió infantil. 17'15: Música variada. 17'45: Discos. 18'45: Música de ball.

GRAN BRETANYA.—*Daventry* (1.554,4). Programa nacional. 9'30: Hora oficial. 12'00: Música lleugera. 14'30: Concert. 15'45: Orgue. 17'45: Cançons angleses modernes. 18'30: «Sing-Song»: Un bariton. Un baix. 19'00: Concert. 21'30: Música de ball.

TXECOESLOVAQUIA.—*Praga* (486,2; 15'30: Discos. 17'25: Cançons del segle XVI i XVIII. 18'35: Vetllada popular. 19'40: «Tetes dures», òpera còmica.

NORUEGA. — *Oslo* (493). 17'00: Emissió infantil. 17'30: Música variada. 18'30: Concert. 19'02: Concert. 21'35: Música de ball. Discos. 23'00: Música de ball.

Espectacles

Teatre Novetats

El de la millor companyia lírica i els preus populars. Avui, divendres. Nit, a tres quarts de deu: «LOS PARIENTES DE LA NATI», «EL HUESPED DEL SEVILLANO» i

«LAS CARCELERAS»

Butaques des de 2'50 pessetes

Demà, tarda: «EL HUESPED DEL SEVILLANO» i «EL ASOMBRO DE DAMASCO». Nit: «MARINA», pel formidable tenor FRANCESC MANEN, i «EL ASOMBRO DE DAMASCO». Es despatxa a comptaduria.

Teatre Barcelona

GRANS ESPECTACLES AL DEL RIO

PREUS POPULARS. Avui, divendres, nit, a dos quarts d'onze. GRAN EXIT DE COCKTAIL 1931. REAPARICIO de TERESA MANZANO, vedette; CARME AUBERT, cançonetista, acompanyada pel mestre de guitarra NATERA; CHELO AND CHARLES, ballarins; MARIA TERESA, vedette; SULLIVAN, il·lusionista; PALACIOS, Tomasín; AL DEL RIO, ballarí; CARME VARGAS, ballarina; ALBERT I LA SEVA ORQUESTRA; PALACIOS GIRLS. Demà, dissabte, tarda i nit, COCKTAIL 1931.

Marieel Park

Les atraccions més divertides

Restaurant Miramar

Dinars selectes. Tes dansants. Sopars a l'americana. Atraccions. Orquestra «Los Bolivios». Golf miniatura.

Lloc preferit per a banquets, noces, etc.

Distinció - Elegància

Telèfon 21222

Triomf, Cinemes Marina i Nou

Programa per a avui. Al Triomf i Marina, «CHARROS, GAUCHOS Y MANOLAS», sonora, en castellà; «SANGRE GITANA», sonora en colors; «ALICIA COMEDIANTE», dibuixos sonors; «IVAN EL TERRIBLE»; «EL DUENDE DEL RANCHO». Al Nou, «LILIOM», sonora; «CON BOMBO Y COHETES»; «EL PRECIO DE LA GLORIA»; «LA MAR Y LOS PECES», còmica.

CINE PARIS

Avui divendres, nit, a tres quarts de deu: Revista; Harold Lloyd en «RELAMPAGO»; DIBUIXOS; el triomf d'E. Vilches en

CASCARRABIAS

amb Ramon Pereda, Carme Guerrero i Barry Norton.

Fantasio

L'UNIC PER LA SEVA TEMPERATURA FRESCA I AGRADABLE

Avui, divendres, dia 28, nit, a les deu: ACTUALITATS; DIBUIXOS SONORS; «DANZAS», per Teresa Boronat; darrer dia de

Chico o chica

per Carme Boni. Demà, «BARRIO LATINO».

CINAES

Capitol

Avui, divendres, dia 28 d'agost. Nit, a les deu: «INGENUIDAD PELIGROSA», per Lois Moran; «ARISTOCRATAS DEL HAMPA», per Milton Sills, (Fox).

Catalunya

Avui, divendres, dia 28 d'agost. Nit, a les deu. Programa M. G. M.: «NOCHE DE DUENDES», per Stan Laurel i Oliver Hardy, parlada en castellà; «TENTACION», per Greta Garbo.

Pathé Palace - Excelsior

Avui, divendres: Sessió contínua: «LA PUERTA CERRADA», per Roc La Roque; «LA FIERECILLA DOMADA», per Mary Pickford i Douglas Fairbanks; Noticiari i cinta muda, de vuit a nou.

CONCERTS

Casino de Sant Sebastià

APERITIUS, ESMORZARS I TES

De 12 a 3.—Aperitius i esmorzars.

De 6 a 8. — Tes de moda.

De 10 a 12.—CONCERTS, amb obres escollidíssimes.

De 12 a 3. — Sortides de teatres.

DURAN AMB LA SEVA ORQUESTRA

La millor orquestra espanyola de jazz

PATT - GOLF, el joc de moda

Cafè del Liceu

Lloc predilecte de l'alta societat. Tots els dimecres, concerts selectes

Trio Rodó

integrat p ls eminents concertistes

Joan Farrarons (violí)

Gabriel Rodó (violoncel)

Pere Vallribera (piano)

Tots els dies, de 10 a 12 de la nit

Casa Beethoven

Gran Magatzem de Música de (La Virreina)

Rambla de les Flors, 29

Aquesta casa s'encarrega de proporcionar professors de música de reconeguda competència i, seguint el seu antic costum, durant el present mes fa bons descomptes als alumnes de tots els centres d'educació musical.

L alegria dels infants a la platja...

...és la satisfacció de pares

La veritable alegria la donen les joguines de mar que expèn el

Cautxú Català

No us oblideu del «FLOTA»

Corts Catalanas, 615

Passeig de Gràcia, 127

Ronda de Sant Pere, 12

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bailly-Baillière — Riera)

EDICIÓN 1931

Datos oficiales del Gobierno Provisional de la República, en Madrid y Capitales principales

4 TOMOS 4

MÁS DE 8,600 PÁGINAS

MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS

54 MAPAS EN COLORES

de las Provincias y Posesiones de España

TODO EL COMERCIO, INDUSTRIA, PROFESIONES, ETC. SE ENCUENTRAN EN ESTA OBRA

SECCIÓN EXTRANJERA

Precio de un ejemplar completo: CIEN PESETAS

(franco de portes en toda España)

EL ANUNCIO EN EL ANUARIO LE COSTARÁ POCO Y LE PRODUCIRÁ MUCHO

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.

Enrique Granados, 86 y 88 - BARCELONA

Catarro dels nois

Anti-catarral BORBONET és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis i tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44. Dr. Andreu, i J. Viladomat, Rambla Flors, 14.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que es necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 11 i 15 pral.

Companyia Trasatlàntica

Serveis del mes de setembre de 1931

LINIA DEL CANTABRIC A CUBA - MEXIC

El vapor «HABANA»

sortirà de Bilbao i Santander el 18 de setembre, de Gijon el 19 i de Corunya el 20 cap a l'Havana i Veracruz, escalant Nova York al regrés.

Pròxima sortida: El dia 18 d'octubre.

LINIA DEL MEDITERRANI AL BRASIL-PLATA

El vapor ARGENTINA

sortirà de Barcelona el dia 5 de setembre, d'Almeria i Màlaga el 6 i de Càdiz el 8, cap a Santa Cruz de Tenerife, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires.

Pròxima sortida: El dia 5 d'octubre.

LINIA DEL MEDITERRANI A NOVA YORK - CUBA

El vapor «MARQUES DE COMILLAS»

sortirà de Barcelona i Tarragona el 7 de setembre, de València el 8, d'Alacant el 9, de Màlaga el 10, de Càdiz el 12 i de Vigo el 14 cap a Nova York i Havana.

Pròxima sortida: El dia 7 d'octubre.

LINIA DEL MEDITERRANI A PUERTO RICO, VENEZUELA I COLOMBIA

El vapor «MAGALLANES»

sortirà de Barcelona el 25 de setembre, de València el 26, de Màlaga el 27 i de Càdiz el 29, cap a Las Palmas, San Juan de Puerto Rico, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Puerto Colombia i Cristóbal.

Pròxima sortida: El dia 25 d'octubre.

Servei tipus Gran Hôtel T. S. F.- Radiotelefonia Capella Orquestra, etc.

Les comoditats i tracte de què disfruta el passatge es manté a l'altura tradicional de la Companyia.

També té establerta aquesta Companyia una xarxa de serveis combinats cap als principals ports del món servits per línies regulars.

Per informes a les Oficines de la Companyia: Plaça de Medinaceli, 8, al seu consignatari: A. Ripol, Via Layetana, 3, BARCELONA.

PRESTECS

JOIES

PAPERETES MONTEPIO

Màquines, automòbils

Paguem alts preus

UNIO, 22, PRINCIPAL

LLOGUERS

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.° 78, entresol. C. BIEGER

VENDES

Per a edificar

trobareu columnes, vigues i jàcenes de ferro als grans Magatzems

LA FAVORITA

Urgell, 45, 47 i 49

Caballet de pintor

amb rodes, de faig, nou es ven barato. Paradís, 2, segon, tocant Plaça Sant Jaume.

VENC, COMPRO I CANVIO

aparells fotogràfics

Discos i fonògrafs

Sent Pau, 35

Telèfon 15.425

Bancs còmodes

per a passeigs, torres i jardins, els trobareu als Grans Magatzems

La Favorita

de E. Pomés Casas

Urgell, 45, 47, 49 i 51

GUIA BARCELONINA DE LA VEU DE CATALUNYA

ACADEMIES

Acadèmia Pràctica. Fontanella, 9

ACADEMIES DE DIBUIX I PINTURA

Baixas, Pi, 1, primer

ADVOCATS

Andreu i Barber (S.). P. Gràcia, 41.

Bassas Hobert. — Llúria, 39, segon.

Becerra (Blai). Pl. Catalunya 22, pl.

Bertran, Bassols, Dalmases. Claris 21.

Bulart i Rialp (Al.) Balmes, 10.

Gruells (B). Rbla. Catalunya, 12, 1.ª

Degollada (J.). Trafalgar, 19, 1er, 2.

Delgar. També a l'estranger. Bailén 11

Duran i Ventosa (Ll.). Duran i Bas, 1

Gaumandreu (A.). Diputació, 272, ent.

Llampallas (N.). Trafalgar, 19, 1er 1.

Matheu (Josep). Ample, núm. 20, 1.er

Maynés i Gaspar (E.) València, 266, 1.

Nogués (Pau M.) P. de Gràcia, 80, 2.n

Nolla (Josep) - Corts, 612, 1.er

Pou i Sabater (J. M.), Diputació, 221.

Puig de la Bellacasa (Ll.). Claris, 86.

Rahola i Molinas (P.). Trafalgar 12, 1

Sagarra (F. de), Pl. Catalunya, 17.

Sansalvador (Antoni). Llúria, 74, 1.

Trias de Bes (J. M.) C. de Cent, 391.

Vallès i Pujals (Joan). Corts, 630, pl.

AGRICULTORS

Pugons. Insecticida TRUFFAUT

ALIMENTS DE REGIM

Per a diabètics, dispèptics, etcètera Casa Sorribas, Llúria, 62

ANALISIS CLINICS

Farmàcia V.ª Genové. - Rbla. Flors, 5

ARTICLES D'ESCRIPTORI

CASA MIQUEL HORTA - Avinyó, 7

ARTICLES D'ESPORT

SHNROM. - Motos, cicles, esports. - BALMES, 62

AVICULTORS

Avícola Emporium.-Claris, 42-T. 14804

BANCS I BANQUERS

Banc Hipotecari d'Espanya. Plaça de Catalunya, núm. 9.

Janoa López-Bru, S. A. Portaferrissa 3

ORZAES I GORINA. Pl. Boqueria, 1.

BASCULES

PIBERNAT. — Parlament, 9

BRONZISTERIES - ELECTRICITAT

La Farola

Exclusiva registrada per a decoracions religioses mitjançant bombetes brillants en capelletes, corones, retaules, etc., etc-

JOAN VIRALTA

Boters, 16

CAIXES I ARQUES

Tot cer, des de 160 Ptes. Mallorca, 195

Caixes d'ocasió. — Abat Zafont, 9

CENTRES D'ESPECIFICS

CASA SEGALA. R. Flors, 14. T. 18.384

CENTRAL D'ESPECIFICS, Pelayo, 56

CORRETGES

Corretges Puig. — Sant Pau, 64

ELECTRICITAT

G. ROSELL. Calàbria, 95. T. 30.642

ENGINYERS INDUSTRIALS

J. Borrell Macià. Angli, 56. T. 74672

R. Campalans, Rambla Catalunya, 95

FABRICA DE CABLES D'ACER

Anglada, Brunet i C.ª, S. C., Ampla, 13

FOTOGRAVATS

Badal i Camats, París, 201. T. 74.071.

FOTOGRAVATS N. COLL SALIETI Archs, 7, telèf. 18.664

FOTOGRAVATS T. PI TOMAS Villarroel, 7. Tel. 33.967

FUSTERIES

J. Julinés. Amàlia, 8 i 10. T. 18015.

FUSTES

Fill M. Castellví. Ribas, 1. T. 51.997.

JOIERIES

Cabot (J.). Plateria, 50.

LAPIDES PER A NINXOLS

No feu encàrrecs sense veure els models Marbre i Bronze. Avinyó, 42-T. 24154

LLENCERIES PER A SENYORES I NENES

Montserrat Ribas. Rambla Flors, 7

LLUSTRES PER AL CALÇAT

J. Balart i Cros C. de Cent, 205 Telèfon 32562

MAGATZEM DE FERROS

F. de Miquel Mateu. — Angels, 3, 5 i 7

MAQUINARIA

F. de Miquel Mateu. Angels, 3, 5 i 7.

MAQUINES DE COSIR

Compro-venc. J. Costa (ab. Ponent) 59

PFISTER i ROSSMANN de Berlin, les més sòlides. Muntaner, 1. Tel. 30.924

MAQUINES D'ESCRIURE I CALCULAR

J. Serra. — Casp, 4. — Telèfon 19861

MARINA — APARELLS

R. Pérez Trepat. P. Colom, 12. T. 15956

METGES

Lluís ... Rius. Malalties ...els ... Layetana, 51. De tres ... cinc

MOBLES

A Navarro Taller i magatzem fundat en 1892. Balmes, 70. Tl. 71.654

G. HOMAR CANUDA, 4. Telèfon 15349

Mobles Casas. Galileo 51, 53, 55, Sans

MOBLES A TERMINIS

FORTUNA Comptat i terminis Hospital, 114-T. 23010

NOVETATS PER A SENYORA

LluísCivit. Via Layetana, 65, pral. 2.ª

OPTICA — APARELLS

R. Pérez Trepat, P. Colom, 12. T. 15956

ORFEBRERIES

Capo Varet (B.). — Fernando VII, 44

PARALLAMPS - INSTAL·LACIONS

R. Pérez Trepat, P. Colom, 12.-T. 15956

PERRUQUERIES per a SENYORES

Bonaliao (E). Jovellanos, 3. T. 21303

PINTORS - DECORADORS

Armengot (V.). — Manso, 39. T. 30884

PROCURADORS

Vilaregut (S.), València, 280-2. T. 73364

PRODUCTES QUIMICS

Companyia Anònima de Productes Químics, Corts, 639, pral. Telèf. 18.481. Acids puríssims i comercials. Electrolit per a acumuladors.

SILLONS PER A BARS

Grans ocasions. Miranda Banys Nous

TIPOGRAFIES

TIP EMPORIUM, S. A. Ferlandina 9-11

TOLDOS I LONES

Carrer Salmeron, 264. Telèfon 18965

Per anunciar-vos a la Guia Barcelonina de LA VEU DE CATALUNYA, demaneu condicions preus a l'Administració del diari: Rambla de les Flors, núm. 15.

DARRERES INFORMACIONS

Servei Meteorològic de Catalunya

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set hores del dia 28 d'agost de 1931

L'anticició del nord d'Europa està centrat al mar del Nord i comprèn la Península Escandinava, Illes Britàniques, Alemanya i França, on hi ha núvols isolats i es registren moltes boires.

Les baixes pressions són al Cantàbric i al Desert de Sahara, i produeixen pluges a Cantàbria, al Marroc i Andalusia.

A la meitat meridional d'Europa les temperatures encara es mantenen altes; en canvi, des del Bàltic fins a l'Europa Central, degut al vent del Nord, que s'ha establert, han baixat notablement.

Estat del temps a Catalunya a les vuit hores

A la conca de Tremp, Plana de Vich, Penedès, Tarragona i Barcelona, el cel està cobert. Per la resta del país el cel està completament serè.

Els vents són fluixos i variables.

Les temperatures són altes, i han assolit els 34 graus a Serós.

Una conferència a la Lliga Regionalista del Guinardó

Demà, dissabte, a les deu del vespre, donarà una conferència a la Lliga Regionalista del Guinardó (La Bisbal, 30), dintre el cicle d'actes setmanalment organitzats per aquella activa entitat, el culte advocat i vocal del Consell directiu de la «Joventut» de la Lliga Regionalista de Barcelona, senyor Antoni Miserachs Rigalt, sobre el tema: «Doctrines i actuacions: el camí del seny».

Atracament

Ha denunciat a l'autoritat haver estat víctima d'un atracament el xofer Agustí Martínez, qui conduïa un automòbil del servei públic.

Segons ens conten el fet va ocórrer d'aquesta manera.

L'esmentat xòfer es trobava prop del Baixador del Passeig de Gràcia, quan se li van apropar dos individus, molt ben vestits, els quals li van indicar que els portés al Tibidabo. De retorn es feren portar cap al Parc, i donaren alguna volta pels passeigs interiors. En aquests moments van sentir els pitos dels vigilants com a senyal que el Parc anava a ésser tancat. En voler-se girar el xofer per a dir als ocupants del cotxe que havien d'abandonar aquell recinte, un d'ells li va donar un cop amb la culata d'una pistola tot manant-li que deixés el volant i parés l'auto.

Seguidament un dels atracadors va posar-se al lloc del xofer i l'altre féu que aquest li lliurés tot el diner que portava damunt. Pujava cap a unes vint pessetes.

Sense parar la marxa del vehicle un dels lladres va tapar de boca i ulls al xofer per tal que aquest no pogués cridar, ni veure on era conduït. Al cap de poca estona, però, el cotxe fou parat i baixaren els atracadors.

Agustí Martínez, passats els primers moments, pogué desfer-se els lligams i es donà compte de trobar-se en un carreró dels voltants del mercat del Born.

Tot seguit en donà coneixement a la policia, la qual treballa activament per a descobrir aquesta banda d'atracadors cada dia més agosarats en llurs malifetes.

Mercat de cereals

LLOTJA

Dia 28 agost.

El mercat està molt desanimat.

La major fermesa en els cerals, durant la primera quinzena d'agost, avivà un poc les operacions. Avui, per efecte del descens en els preus, porta una paralització molt sensible en els negocis, ja que ni es compra per a les necessitats del dia, tota vegada que en la baixa iniciada s'esperarà el darrer moment per a comprar.

En blats, les adquisicions darrerament fetes permeten esperar que els preus s'estacionin o prenguin una orientació definitiva.

En ordi les operacions són regulars. Es paguen a 34'50 pessetes Lleyda.

Civades sense operacions.

Mongetes Mallorca entre 90 i 92 pessetes damunt carro al moll ací.

Garrofes camp de Tarragona a 12 pessetes 40 quilos damunt vagó sortida.

Erps Manxa a 38 pessetes 100 quilos damunt vagó allí.

Moresc Plata, amb poques operacions s'ha venut avui entre 44 i 44'50 pessetes 100 quilos damunt carro al moll.

Arribades de mercaderies per les diferents estacions el dia d'ahir:

Per la del Nord: 20 vagons de blat, 8 de farina, 1 de sègol i 4 d'ordi.

Per la de M. S. A.: 19 vagons de blat, 5 de farina, 2 de civada, 4 d'ordi i 1 erps.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

Secció Permanent d'Economia i Proveiments. — Classes de la tarda. Dimecres, dia 3 de setembre: Llibre de carn i Bunyols de l'Empordà. Dissabte, dia 5: Filets de llenguado a la crema i Magdalenes sorpresa.

Menjador econòmic femení. Funciona cada dia d'una a tres. Per un dinar sol, 3 pessetes. Per abonament (un mes de duració) set dinars, 2'50 pessetes; per abonament setmana anglesa i mensual, 2 pessetes.

Borsa oficial de Comerç

Mercat Lliure.—Col·legi d'Agents

TANCA DEL MATI

Interior 4 % A.	61'00
» » F.	59'75
Exterior » A.	78'50
» » F.	»
Amort. 5 % 1920.	79'75
» » 1926.	74'00
» » 1926.	»
» » 1927 sense imp.	88'60
» » » amb imp.	71'50
» 3 % 1928.	60'35
» 5 » 1929	»
Bons Or 6 per 100.	»
Obligacions	
Ajuntament 1906 B.	63'00
» 1921 6 %.	77'25
» 1928 5 %.	84'50
» Exposició.	87'00
» Bons Reforma.	»
Caixa d'Emissions.	»
Provincials 6 %.	82'00
Crèdit Local 6 %.	»
Cèdules Argentines.	»
» Costa Rica.	»
Ord primera sèrie.	58'35
» segona »	56'00
» prioritat.	64'50
» Pamplona.	59'00
» Almansa 4 %.	64'00
» Especials 6 %.	»
» Valencianes 5 ½ %.	92'35
Alacant primera hipoteca.	56'00
» Sèrie C.	55'00
» Sèrie F.	65'00
» Sèrie H.	76'00
» Sèrie I.	»
Andalusos 1.ª Sèrie 3 %.	22'00
» 2.ª Sèrie 3 %.	18'00
Tramvies de Barcelona 6 %.	»
F. C. Transversal 6 %.	»
C. H. A. D. E. 6 %.	102'00
Bons Catalans Gas 6 %.	93'00
Bons Energia Elèctrica 6 %.	96'00
La Hispano Suïssa 6 %.	»
Unió Elèct. de Catalunya 6 %.	93'00
Cooperativa de Fluïd Elec. 6 %.	65'00
C.ª Espanyola Petrolis 6 %.	79'00
Accions comptades	
F.-C. a grans pendents.	»
Funicular de Montjuich.	»
Transmediterrània.	»
S. A. Cros	»
Telefònica Nacional 7 %.	102'25
» ordinàries.	»
Pref. C.ª Gral. del Suro.	»
Ord. » » » »	»
Pref. 7 % Tramvies.	82'00
Pref. 6 % Catalana Gas.	92'00

Diners sobre Valors

espanyols cotitzables. S'anticipa ràpidament. Interès legal i per quantitat major a la pignoració corrent.

Ressenyaran:

«CREDITOS Y FINANZAS»

Ronda Sant Pere, 37, pral. 2.ª: d'onze a una i de cinc a set. — BARCELONA

DE MADRID

El Consell de Ministres

LA SUBSTITUCIO DEL GOVERNADOR DE SEVILLA

Madrid, 28. — A les onze del matí ha quedat reunit el Consell de ministres al ministeri de Finances.

En entrar, els consellers no feren cap manifestació.

Només don Marcel·lí Domingo ha dit que portava un decret referent a l'Escola Normal a Barcelona, i un altre sobre l'Institut Femení.

Durant el Consell ha estat al ministeri de Finances i ha conferenciat amb el ministre, l'ambaixador de Bèlgica a Espanya.

El Consell ha acabat a les 2'20.

El primer en sortir fou el ministre de la Governació.

Ha dit que en virtut que el governador de Sevilla, senyor Bastos, no creia que era l'home que havia de resoldre aquells conflictes, s'havia acceptat la dimissió per ell presentada, i ha estat nomenat per a substituir-lo l'actual governador de Badajoz don Vicents Sol.

La vacant produïda a Badajoz encara no ha estat proveïda.

Els altres ministres no han fet manifestacions en abandonar el ministeri de Finances.

NOTA OFICIOSA DEL CONSELL. — DISPOSICIONS DIVERSES. — LA SITUACIO DE CALVO SOTELO. — ELS INSTITUTS FEMENINS. — UNA ESCOLA NORMAL DE LA GENERALITAT. — LA JORNADA A LES MINES DE CARBO. — LES SUCURSALS DELS BANCS. — SUPLEMENTS DE CREDITS

Presidència. — Amb motiu de la comunicació dirigida a primers de mes, referent a don Josep Calvo Sotelo, s'acordà contestar que promulgada la llei sobre responsabilitats, el Govern s'inhibeix en aquesta qüestió per entendre que a la Comissió parlamentària de responsabilitats correspon fixar la situació d'aquell i dels altres ministres de la dictadura actualment detinguts.

Justícia. — Informe sobre la necessitat d'incloure les caixes d'estalvi en la forma prevista en l'article tercer del decret de 28 de juny. Passà a informe del ministeri de Finances.

També es donà compte d'una sollicitud presentada per la Societat Anònima «Regadius y Energia de Valencia», oferint garanties de seguretat en emetre una sèrie d'obligacions que permetin continuar les obres empreses a llevant. Aquesta sollicitud passà també a informe dels experts del ministeri dde Finances.

Guerra. — Decret derogant el del 15 d'agost de 1927, dictant normes per a l'ingrés dels oficials de la guàrdia civil.

Un altre creant un esquadró de caballeria per a l'escorta del president de la República.

Autorització al ministre de la Guerra per a presentar a les Corts un projecte de llei sobre matrimoni dels militars i provisió de manaments d'infanteria, enginyers i artilleria.

Instrucció Pública. — Disposant que els instituts femenins de Madrid i Barcelona se sotmetin al règim general dels altres centres d'ensenyament de llur grau, i substituint les actuals denominacions per les d'«Institut Cervantes» i «Maragall».

La secció femenina de l'Institut Balmes, seguirà denominant-se «Giner de los Ríos».

Aprovant un projecte d'addició d'obres per a la construcció d'un edifici destinat a l'escola normal de mestres de León.

Autoritzant la Generalitat de Catalunya per a organitzar a Barcelona, amb caràcter d'assaig pedagògic, una escola normal de mestres i mestresses.

Disposant que pels consells locals de primera ensenyança es creïn les cantines escolars.

El ministre donà compte al Consell, de la nova organització que es proposava donar a les escoles normals, i una vegada aprovat el projecte pel Consell, el ministre presentarà el decret corresponent.

Treball. — S'ha acordat que des del primer de setembre es establirxi la jornada de set hores als treballs subterranis de les mines de carbó.

Quant a les mines de metall, seguirà regint la jornada de vuit hores.

Decret autoritzant la presentació a les Corts del projecte de llei estenent a les tasques de la sembra les disposicions vigents sobre laboreo forçós.

Finances. — Decret disposant que cap banc ni banquer operant a Espanya, podrà augmentar el nombre de llurs sucursals o filials sense la prèvia autorització del delegat del Govern en el Consell Superior Bancari.

Ampliació d'estadístiques sobre bafanços bancaris.

Autorització per a presentar a les Corts, un projecte de llei concedint dos suplements de crèdit: un de 10 milions de pessetes, amb destinació a la Mancomunitat Hidrogràfica de l'Ebre, i un altre de pessetes 1.625.723'85, per a la construcció de la casa Correus i Telègrafs.

El ministre donà compte de la marxa favorable del canvi, accentuada en les cotitzacions d'avui.

Es tractà després d'un crèdit de 2.665.968'52 pessetes sobre carenat i reparació de vaixells de l'armada.

La llei sobre responsabilitats

Madrid, 28. — La «Gaceta» publica la llei disposant que les Corts Constituents confereixin a la comissió de responsabilitats la missió d'instruir totes les diligències que cregui oportunes per a depurar i en el seu dia exigir les altes responsabilitats polítiques, o de gestió ministerial que hagin causat greu perjudici material o moral a la nació, concretades en les cinc categories que s'indiquen.

També publica la plantilla per al cos d'infanteria de marina, i la del personal tècnic i administratiu i auxiliar del Ministeri de Foment.

El vot del senyor Castrillo sobre la totalitat del projecte de Constitució

Madrid, 28. — El president de la Cambra i el de la comissió de Constitució, ha demanat al diputat progressista senyor Castillo, autor del vot particular sobre la totalitat del projecte, que divideixi el seu vot en tantes esmenes o vost particulars com articles tracti d'esmenar.

El propòsit del senyor Alcalà Zamora, fou que es discutís el vot del senyor Castrillo durant el debat, sobre la totalitat del projecte, però després es féu veure el perill que hi podria haver si s'acceptava el vot en la forma que havia estat formulat.

S'allegà, a més, pel senyor Jiménez Azua, que igual dret tindrien altres parlamentaris i podrien fer signar a alguns dels representants a la comissió de Constitució, un vot que resultés amb tres o quatre ponències, sobre la totalitat, oferides com a base de discussió.

El senyor Castrillo, sempre d'acord amb el cap del govern, desarticularà el seu vot i els subdividirà, per a definir la seva actitud, respecte a cada un dels articles del projecte de Constitució.

El debat de la totalitat es calcula que durarà una setmana.

El Cap del Govern qualifica d'històrica l'entrevista d'ahir amb el Nunci

Madrid, 28. — El cap del govern, referint-se a l'entrevista celebrada amb el Nunci, el dia d'ahir, ha manifestat que havia estat tan extraordinàriament satisfactòria, que el dia d'ahir pot ésser qualificat d'històric.

Encara que el govern no ha rebut cap nota, es considera tan satisfet com si l'hagués rebut i com si s'hagués donat també la satisfacció precisa.

Sembla que no es farà esperar una confirmació oficial de les impressions delNunsi, que és possible que inclogui quelcom molt important en relació amb la futura política de l'Església a Espanya.

La destitució del senyor Llorenç Pardo serà discutida al Parlament

Madrid, 28. — La destitució del senyor Llorenç Pardo de la direcció de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, pendrà estat parlamentari en la pròxima setmana.

En el debat intervindrà el ministre de Foment, el diputat socialista per Saragossa senyor Algora, delegat del govern a la Confederació de l'Ebre, el diputat radical socialista don Antoni Guallart i el delegat del govern als canals de Lozoya senyor Artigas.

Per la seva part pensa intervenir-hi el diputat radical per Saragossa senyor Marraco, que va combatre en la premsa aragonesa el decret del senyor Albornoz.

Igualment prengueren part altres diputats de les circumscripcions interessades pels regadius de l'Ebre.

El senyor Lerroux cap a Ginebra

Madrid, 28. — Ha sortit cap a Ginebra el ministre d'Estat don Alexandre Lerroux.

La minoria radical socialista dóna estat parlamentari a l'afer del discurs de Sigfrid Blasco

Madrid, 28. — La minoria parlamentària del partit radical socialista, després d'examinar les referències del discurs pronunciat per don Sigfrid Blasco, a València, el proppassat diumenge, en el qual atacà la gestió ministerial del senyor Albornoz, ha decidit donar a l'assumpte estat parlamentari.

El senyor Sànchez Guerra cap a San Sebastián

Madrid, 28. — Ha marxat amb la seva esposa a San Sebastián l'expresident senyor Sànchez Guerra.

El governador del Banc diu que no ha estat necessari el pla defensiu de la moneda espanyola

Madrid, 28. — Preguntat el governador del Banc d'Espanya sobre si havia entrat en vigor el pla defensiu a favor de la nostra moneda, ha manifestat:

No hi ha hagut necessitat de porportar-lo a la pràctica.

El Govern no tenia altre objecte que tixecar un dic a la catàstrofe monetària a que estàvem abocats, i això s'ha aconseguit amb el sol anunci de les mesures que anava a prendre.

A l'estranger s'han donat compte que estem resolts a impedir que continui l'especulació amb la nostra moneda.

—Es diu — li preguntaren — que existeix el propòsit d'autoritzar la sortida d'una nova partida d'or, perquè serveixi en la qüestió dels canvis.

—No és necessari — contestà — però si en un moment les circumstàncies ho exigissin, a això s'anirià, però repeteixo que per ara no hi ha res d'això. Tenint cobert la circulació fiduciària, en una forma o en una altra, l'or, per ésser el nistre tornaria a les caixes del Banc.

El senyor Melquíades Alvarez cap a Astúries

Madrid, 28. — Ha sortit amb direcció a Astúries don Melquíades Alvarez.

Diumenge pròxim pronunciarà a Gijón el seu anunciat discurs.

L'Ateneu de Madrid i les responsabilitats

Madrid, 28.—S'ha celebrat a l'Ateneu una junta general per a fixar la posició de l'entitat en front de la depuració de responsabilitats polítiques.

Presidí l'acte don Amós Salvador, i feren ús de la paraula alguns oradors.

Es proposà efectuar una campanya activa contra l'actuació del govern actual, especialment en el que es refereix a responsabilitats, i demanar que es dictin normes expresses en aquest assumpte i sollicitar de la direcció de Seguretat el permís corresponent per a celebrar una manifestació pro-responsabilitats.

El senyor Domingo anirà a Tarragona

Madrid, 28. — El ministre d'Instrucció Pública ha començat el seu anunciat viage a Tarragona, des d'on realitzarà el de les províncies ja anunciades repetidament a la Premsa.

El senyor Domingo probablment retornarà el pròxim dimarts a Madrid.

Esclata una bomba a l'Ambaixada de Portugal

Madrid, 28. — A les quatre de la tarda es va rebre un avís telefònic al jutjat de guàrdia, dient que minuts abans daquesta hora havia fet explosió una bomba a l'ambaixada de Portugal, situada al carrer d'Almagro, número 50.

Seguidament els periodistes s'encaminaren al lloc del succés i a l'arribar a l'edifici es trobaren amb nombroses forces de seguretat que acordonaven.

Per notícies que hem pogut adquirir al lloc del succés, hem sabut que prop de tres quarts de quatre de la tarda, es trobaven treballant al despatx de l'ambaixada el senyor Mello Barreto, acompanyat de la seva esposa, l'ambaixadora.

Treballava davant d'una finestra que dóna al Passeig del Cisne, quan entrà pel balcó un objecte que anà a caure al saló.

L'ambaixadora va dir al seu espós:

—Mira, sembla que han tirat una pedra.

Als pocs moments, el que ella creia que era una pedra féu explosió.

Mello Barreto i la seva muller, al soroll de la detonació, que fou veurament enorme, abandonaren l'habitació i sortiren pel passadís demanant auxili.

Mentre tant, la taula, un armari de lluna que està a l'habitació, els quadros que penjaven de les parets i molts altres objectes, queien a terra a trossos.

Com a detall curiós observàrem al sostre de l'habitació taques de tinta, la qual cosa fa suposar qre el tinter que hi ha havia damunt la taula havia estat trencat contra el sostre.

Donada la circumstància d'haver-hi diversos obrers arranjant el paviment del carrer d'Almagro, la policia, poc després d'ocórrer el succés, interrogà a diversos obrers.

Sembla que han manifestat que, com que es trobaven ocupats amb llurs tasques, no es donaren compte de qui tirà la bomba; però n'hi hagué un que assegurà que minuts abans de fer explossió, va veure dos individus, sense poder precisar si eren joves o vells, vestits de mecànics, i que a gran velocitat corrien pel passeig del Cisne.

Tingurem ocasió de parlar amb l'ambaixador que està bastant contrariat nerviós.

Els periodistes el felicitaren per haver resultat ilès d'aquest atemptat, i l'ambaixador agraí l'atenció, dels reporters, i afegí:

—Mai hauria sospitat que algun espanyol fos capaç de fer aquestes coses.

Afegí el senyor Mello Barreto que l'havia visitat immediatament després d'esdevenir el succés, el cap del Govern senyor Alcalà Zamora, qui personalment estigué a l'Ambaixada.

Hem parlat també amb el fill de l'ambaixador, don Jordi Mello, el qual digué que estava en una habitació immediata a la que ocuparen els seus pares, quan en sentir la detonació sortí a cercar-los i els trobà al passadís.

Acudí al lloc del succés el comissari general senyor Maqueda i don Pere Aparicio, de la brigada d'investigació criminal.

S'han donat les ordres oportunes per a cercar i capturar els individus que han tirat la bomba.

Aquesta és de grans dimensions i estava confeccionada amb bargois de diversos tamanys.

Al lloc del succés es presentà també el Jutjat de guàrdia, que ho era el de Bonavista, municipal, en funcions d'Instrucció, don Manuel Montoria, el qual, en aquests moments, realitza la visita al lloc del succés.

DE L'ESTRANGER

El nou ministeri britànic

DIU QUE HOOVER HAN SANCIONAT EL CREDIT A FAVOR DE LA GRAN BRETANYA

Washington, 28. — Segons el corresponsal del «New York Times», el president Hoover ha sancionat el crèdit de 400 milions de dòlars a favor de la Gran Bretanya. — Fabra.

MR. KEIT ROSS PORTADOR D'UN MISSATGE DE SNOWDEN, S'ENTREVISTA AMB EL MINISTRE FRANCES DE FINANCES. — MR. SIEPMANN S'ENTREVISTA AMB EL GOVERNADOR DEL BANC DE FRANÇA

París, 28. — L'alt funcionari del ministeri de Finances britànic Mr. Keit Ross, a la seva arribada ahir a la tarda de Londres, s'entrevistà amb el ministre francès de Finances M. Plandin, qui el convidà a sopar.

Mr. Keit Ross era portador d'un missatge del senyor Snowden.

Al mateix temps, el senyor Siepmann, del Banc d'Anglaterra, que havia arribat en el mateix tren, estigué conferenciant amb el governador del Banc de França, la qual entitat manté estret contacte amb els banquers nord-americans en el que afecta la qüestió del nou crèdit a concedir a la Gran Bretanya. — Fabra.

ALS CIRCOLS FINANCIERS FRANCESOS

París, 28. — Als círcols financiers es preveu que avui quedarà acabat el crèdit a concedir a Anglaterra, en combinació amb els banquers de Nova York. — Fabra.

SNOWDEN ES VOL RETIRAR DE LA POLITICA UN COP MILLORADA LA SITUACIÓ FINANCIERA INTERNACIONAL. — LA REUNIO DEL GABINET DE DILLUNS

Londres, 28. — El senyor Snowden ha deixat entendre que tenia el propòsit de retirar-se de la vida política quan la situació financiera internacional presenti millor aspecte i les dificultats financieres del país s'hagin resolt.

Moltes vegades havien circulat rumors que per l'estat de salut el senyor Snowden no sollicitaria la reelecció i que inclús presentaria la dimissió del càrrec de diputat. Avui ha declarat que ja fa quatre mesos que indicà a MacDonald el seu propòsit de dimitir el càrrec ministerial quan hagués portat a cap les operacions financieres en curs i que no tenia la intenció de presentar-se novament a la reelecció de diputat, però la crisi internacional ha retardat el compliment dels seus propòsits.

Contràriament a tots els rumors que han circulat suposant que el senyor MacDonald tenia els mateixos propòsits que ara ha fet públics el senyor Snowden de retirar-se de la vida política i marxar a fer la volta al món, pot dir-se que el cap del Govern es mostra disposat més que mai a persistir en la tasca de solventar les actuals dificultats.

La reunió del gabinet que tindrà lloc el dia 31, serà de gran importància perquè s'adoptaran decisions de gran interès. — Fabra.

STIMSON SE'N TORNA SATISFET

Londres, 28. — El senyor Stimson, que ha sortit aquest matí de Londres per a emprendre el seu viatge de tornada a Amèrica, ha declarat abans de marxar que era molt optimista respecte als resultats de les converses tingudes amb la Gran Bretanya. — Fabra.

A WALL STREET TENEN CONFIANÇA EN ELS CREDITS FRANCESOS I NORD-AMERICANS PER A LA GRAN BRETANYA

Nova York, 28. — Als círcols econòmics de Wall Street es considera que el total de crèdits que els banquers de Nova York i de París posaran a disposició d'Anglaterra, serà de tanta importància, que establitzarà per complet la lliura esterlina. — Fabra.

RAPIDA ORGANITZACIO DE LA RESISTENCIA DELS TREBALLISTES

Londres, 28. — Ràpidament s'organitza la resistència dels elements treballistes contra el programa econòmic proposat pel Govern.

Anit passada, l'Executiva de la Unió General d'Obrers i Empleats municipals votà una resolució en la qual s'aprovà l'actitud dels ministres treballistes en negar-se a col·laborar amb l'actual Govern per a imposar el seu programa econòmic.

Els reunits es mostraren oposats a tot el que signifiqui reducció en les despeses dels serveis socials o a tot augment de contribució en la part d'indemnitzacions als obrers sense treball. — Fabra.

L'ADMISSIO DE FONS BRITANICS A LA BORSA DE PARIS

Londres, 28. — El «Daily Herald» diu saber que en les conversacions de París s'ha discutit la qüestió relativa a l'admissió de certs fons d'Estat britànics a la cotització oficial de la Borsa de París. — Fabra.

CONTINUEN LES CONVERSES AL BANC DE FRANÇA

París, 28. — Aquest matí han continuat les converses al Banc de França, entre delegats de la Tresoreria anglesa i del Banc d'Anglaterra i els senyors Moret, delegat del Banc de França; Escalier, director del Moviment general de fons, i altres personalitats financieres franceses.—Fabra.

EL CONSELL DE LES «TRADE UNIONS». — EL COMITE EXECUTIU DEL PARTIT TREBALLISTA I EL COMITE PARLAMENTARI TREBALLISTA ADOPTEN UNA IMPORTANT RESOLUCIO

Londres, 28. — El Consell de les «Trade Unions», el Comitè Executiu del partit treballista i el Comitè del grup parlamentari de l'esmentat partit, reunits a la Casa de Transports, han adoptat la següent resolució:

Tenint en compte la perspectiva de les pròximes eleccions generals, el Consell de es «Trade Unions», el Comitè Executiu del partit i el Consultiu del Grup parlamentari fan una crida a totes lse branques del treballisme, amb l'objecte d'adoptar les mesures necessàries per a reforçar les organitzacions locals i que es procedeixi a recollir els cabals necessaris per a permetre al partit treballista aconseguir una victòria que els porti altra vegada al Poder, amb una majoria parlamentària.

L'Assemblea ha publicat un manifest invitant a prendre part en la lluita electoral a tota la població obrera.

Interrogat en sortir de la reunió el senyor Cook, secretari de la Federació de Minaires, ha declarat que la publicació d'aquest manifest és la senyal de la lluita i que en la seva opinió la veritable crisi no ha començat encara.

La primera fase s'inaugurarà per la reunió del Congrés dels Trade Unions que s'ha de celebrar el dia 8 de setembre vinent a Brighton, per tal d'organitzar una resistència activa a la política del nou Govern i preparar el programa al qual s'ha de subjectar l'actuació de l'oposició treballista. — Fabra.

MACDONALD CAP A ESCOCIA

Londres, 28. — El primer ministre senyor MacDonald sortí anit passada d'aquesta capital amb direcció a Escòcia.

La marxa s'efectuà amb el major secret, fins el punt que li fou reservada una llitera sota el nom de Mr. Vincent. El senyor MacDonald no arribà a l'estació fins pocs moments abans de sortir el tren.

Encara que se li notava un cert aire de fatiga, no apareixia, no obstant, tan preocupat com en aquests últims temps. — Fabra.

BORSA DE BARCELONA

MERCAT LLIURE. — COL·LEGI D'AGENTS

28 D'AGOST DE 1931

VALORS A TERME:

Sessió del matí, a Borsa: S'opera de Nords de 59'70 a 59'40 i a 60'00, i de tanca a 59'70; Alacants a 43'00 i a 43'25, Aeri Montserrat a 31'50 i a 31'75, Colonial de 60'35 a 60'00, Banc de Catalunya a 19'00, Algües a 147'00, Fords a 190'00, i Felgueras a 66'00.

MONEDES ESTRANGERES

Informació de canvis de monedes estrangeres, segons la paritat de Londres, al matí d'avui:

Francs, 43'175; suïssos, 214'50; belgues, 153'50; lliures, 53'53; lires, 57'67; dòlars, 11'01; marcs or, 2'61375; florins holandesos, 4'4425.

Canvis d'informació facilitats per la Casa Soler i Torra G.ans

Billets	Francesos.	43'52
»	Anglesos.	52'95
»	Italians.	58'07
»	Belgues.	154'85
»	Suïssos.	216'10
»	Portuguesos.	0'48
»	Alem.ys (Reichsmark)	2'63
»	Austria (Schilling).	1'55
»	Txecoeslovacs.	32'50
»	Holandesos.	4'25
»	Rússia (Txervonetz).	»
»	Grecs.	15'00
»	Suecs.	2'00
»	Noruecs.	2'90
»	Dinamarca.	2'90
»	Finlàndia.	27'00
»	Romania.	6'25
»	Bulgària.	7'50
»	Turquia.	4'75
»	Estats Units	11'09
»	Canadà.	11'00
»	Argentina.	3'12
»	Uruguais.	5'00
»	Xilens.	1'30
»	Brasilers.	0'63
»	Bolivians.	3'00
»	Colombians.	9'00
»	Peruans.	»
»	Paraguais.	0'10
»	Venezuela.	14'5
»	Japonesos.	5'00
»	Algerina.	4'25
»	Egipte.	54'10
»	Filipines.	5'00
»	Hongria.	1'80

La sublevació de Portugal

EL NOMBRE DE VICTIMES

París, 28. — Telegrafien de Lisboa a «Le Journal», que el balanç de l'últim moviment rebel portuguès na estat de 40 morts i 250 ferits. — Fabra.

NOUS DETALLS. — COMBATS VIOLENTS. — MES DE CINC CENTS DETINGUTS

Lisboa, 28. — Es coneixen nous detalls sobre el desenrotllament dels sucessos que acaben de registrar-se en aquesta capital.

Mentre que les tropes governamentals atacaven les casernes del tercer regiment d'artilleria i el primer d'ametralladores, que havien caigut a poder dels revolucionaris, aquests bombardejaven vigorosament el fort de Sant Jordi.

Al mateix temps es reunien a la caserna del Carme els ministres de Finances, Instrucció pública, Interior i Comerç, i després d'un ràpid canvi d'impressions, el d'Interior, que assolia interinament la cartera de Guerra, formà un complet pla d'atac general contra els rebels. Designà per al comandament de les tropes governamentals el genral Beirao.

Aquest entrà immeditament en funcions i disposà que forces de la guàrdia republicana, ajudades per carros d'assalt, el primer regiment d'infanteria, dos regiments de cavalleria i algunes altres forces, ataquessin per tot arreu les posicions ocupades pels revolucionaris.

També a diferents punts de la capital, especialment al Jardí zoològic s'entaularen violents combats que acabaren amb la derrota dels revolucionaris.

Les informacions que es reben de diversos punts del país anuncien que la tranquil·litat és absoluta.

El nombre de revolucionaris que han estat detinguts passa ja de cinc cents. — Fabra.

El Vaticá i el Govern feixista

RUMOR D'UN ACORD SOBRE LES ASSOCIACIONS CATOLIQUES

Roma, 28. — En alguns cercles d'aquesta capital ha corregut el rumor que s'ha arribat a un acord entre el Govern italià i el Vaticà per a la solució del conflicte originat per la decisió del Govern feixista de tancar les Associacions catòliques d'Itàlia.

Segons informes oficiosos, per virtut d'aquest acord els Patronats i les Institucions de la joventut catòlica quedarien convertides en Associacions diocesanes i el Govern italià reconeixeria als bisbes el dret de designar les persones que han d'exercir el control de l'educació religiosa a les Organitzacions de la joventut feixista. — Fabra.

La situació econòmica d'Alemanya

SERAN FINANÇADES LES REMESES A RUSSIA

Berlín, 28. — En virtut de les negociacions terminades, la Reichsbank ha acordat finançar totes les remeses a Rússia, descomptant totes les lletres aceptades i amb garantia fins el dia 15 d'octubre; es calcula que això representa per valor de 150 milions de marcs. — Fabra.

L'ENTREVISTA BRUNNING-HUGENBERG

Berlín, 28. — S'han fet diversos comentaris al voltant de l'entrevista celebrada entre el canceller senyor Brunning i Hugenberg, que és propietari de gran part dels diaris de dreta, a Alemanya, i cap de la dreta nacionalista. Hugenberg i els seus òrgans, encara que no milita amb els hitlerians i els nacionals-socialistes, representa, no obstant, una gran força que, segons sembla, el canceller s'esforça a neutralitzar.

No es tracta, per conseqüent, de donar entrada al Govern a aquests elements de la dreta. — Fabra.

La conquista de l'aire

ARRIBA A NOVA YORK

Nova York, 28. — Ha arribat l'hidroavió «Do-X», i ha donat per acabat el seu creuer. — Fabra.

Les inundacions de Hancau

LA SITUACIO ESDEVE MES GREU ENCARA

Xang-Hai, 28. —La situació a Hancau s'agreuja per moments, puix que el riu Blau continua pujant de nivell i com a conseqüència d'això els refugiats que arriben a Xang-Hai es compten per milers.

Les autoritats no paren d'adoptar mesures per a acudir en socors de tants desgraciats, però davant la magnitud de la catàstrofe, tots els seus esforços resulten inútils. — Fabra.

El «Graf Zeppelin»

DISSABTE EMPENDRA EL VIATGE A AMERICA DEL SUD

Berlín, 28. — El dirigible «Graff Zeppelin» sortirà demà a les onze de la nit de Friedrichshafen cap a Amèrica del Sud.

Passarà sobre Espanya i les illes Canàries.

Portarà a bord 45 persones, de les quals 15 són passatgers. — Fabra.

Romania

DESGRACIA D'AVIACIO

Bucarest, 28. — Quan efectuava un viatge d'entrenament, ha caigut violentment a terra un avió militar. Resultaren morts els dos oficials que ocupaven l'aparell. — Fabra.